

Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu

Yaşar

daha iyi bir yaşam için

“Toplumun fertleri hayatları boyunca ülkelerine bir şeyler vermeye, kalkınmaya katkıda bulunmaya çalışmalıdır. Hayat bence budur!”

Selçuk YAŞAR

İçindekiler

- 02 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı
- 03 İcra Başkanı'nın Mesajı
- 04 Rapor Hakkında
- 05 Sürdürülebilirlik Öncelikleri
- 08 Yaşar Topluluğu Hakkında
- 08 Kısaca Yaşar Topluluğu
- 09 Misyonumuz ve Kurumsal Değerlerimiz
- 10 Kurumsal Profil
- 12 2015 Yılındaki Önemli Gelişmeler
- 13 Ödüllerimiz

İşe İyi Bakmak

- 16 Ekonomik Performans
- 18 Sürdürülebilirlik Yönetimi
- 20 Kurumsal İtibar Yönetimi
- 20 Paydaş Diyalogu
- 21 Paydaşlarla İletişim Metotları
- 22 Üyelikler
- 24 Etik ve Uyum
- 24 Kurumsal Yönetim
- 26 İş Etiği
- 26 Yolsuzlukla Mücadele
- 27 Risk Yönetimi

Topluma İyi Bakmak

- 30 Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği
- 31 Sağlıklı Gıda Ürünlerine Erişimin Arttırılması
- 32 Müşteri ve Tüketici Bilgilendirmesi ve Etik Pazarlama
- 32 Müşteri ve Tüketici Memnuniyeti
- 34 Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge
- 34 Kalite Yönetimi
- 36 Yönetim Sistemleri
- 38 İnovasyon ve Ar-Ge Çalışmaları
- 40 Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık
- 40 Üretici Destek Programları
- 42 Hayvan Refahı
- 44 Yerel Ekonomiye Katkı
- 45 Türkiye Markasının Tanıtımı
- 46 Toplumsal Yatırım Çalışmaları
- 46 Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı
- 47 Pınar Enstitüsü
- 52 Sponsorluklar
- 53 Yaşar Üniversitesi

Çalışanlara İyi Bakmak

- 56 Çalışanların Profili
- 63 Çalışan Hakları
- 63 Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama
- 63 Uygun Çalışma Koşulları
- 65 Çalışanlara Sunulan Haklar
- 66 Çalışan Gelişimi
- 66 Eğitim ve Gelişim Faaliyetleri
- 67 Performans Yönetim Sistemi
- 68 Kariyer Yönetim Sistemi
- 68 Liderlik Gelişim Programları
- 69 İş Sağlığı ve Güvenliği
- 69 İSG Kurulları
- 70 İş Kazaları ve Kayıp Günler

İş Ortaklarına İyi Bakmak

- 74 Tedarik Zinciri Yönetimi

Çevreye İyi Bakmak

- 82 Çevre Yönetimi
- 83 Su Yönetimi
- 85 Enerji ve İklim Değişikliği
- 86 Atık Yönetimi

92 GRI G4 İçerik Endeksi

- 96 KİS İlkeleri

Sürdürülebilirlik Bir Yolculuk

Dünyamızdaki hızlı değişime paralel olarak, ekonomik, çevresel ve sosyal ortamlarımız da hızla değişime uğramakta. İşte bu nedenle biliyoruz ve gözlüyoruz ki; sürdürülebilirliği iş sistemlerinin ve karar verme süreçlerinin bir parçası haline getirmediğimiz, rekabetçi olmak mümkün değildir.

2007'de imzaladığımız BM Küresel İlkeler Sözleşmesi sonrası, 2009 yılından bu yana, bir önceki yıla göre daha kapsamlı hazırlayıp paylaştığımız sürdürülebilirlik raporlarımızda, hep iki noktaya vurgu yaptık. Birincisi, sürdürülebilirlik bir yolculuk. Bu yolculuk paydaşlarımızla beraber yapınca amaçlanan sonuçlara ulaşabilir. İkincisi ise, sürdürülebilirliğin iş süreçlerimizin bir parçası haline gelmesi gerektiğidir. Sürdürülebilirlik yönetim kurulu odasından, fotokopi odalarına kadar benimsenmeli ve tüm değer zinciri bu anlayış ile yönetilmelidir.

Sürdürülebilirliğin değer zincirimize yayılması ve paydaşlarımızın bizden beklentilerini anlamak, farkındalığı ve bilgiyi arttırmak adına çalıştaylar, eğitimler düzenledik. Yüz yüze ve dijital ortamda anket çalışmaları gerçekleştirdik. Böylece sürdürülebilirlik yolculuğumuza paydaşlarımızı da dahil ettik.

Sürdürülebilirlik stratejimizi gözden geçirerek, aksiyon planlarımızı revize ettik. Yönetmeliklerimiz, işe alım süreçlerimiz ve ilgili diğer dokümanlarımız sürdürülebilirlik odağı ile gözden geçirilmeye başlandı. İyi uygulama örneklerimizi çoğaltmak adına Sürdürülebilirlik Yarışması'nı başlattık.

Çevre sürdürülebilirliğinde iklim değişikliği ile mücadele çalışmalarımız devam ederken, su başta olmak üzere etkin kaynak kullanımı önceliğimizdir. Çalışanlarımız için adaletli, güvenli, eşit fırsatlar sunan çalışma ortamları yaratırken, kadının güçlenmesi odağımızdadır.

"Daha iyi bir yaşam için" Yaşar Topluluğu şirketleri olarak yarattığımız değeri tüm değer zincirindeki paydaşlarımızla paylaşırken, kuruluşumuzdan bu yana tüketicilerimize sunduğumuz güvenli ve kaliteli ürünlerimizi sürdürülebilir iş modelleri ile sunmaya devam edeceğiz.

Mustafa Selim Yaşar
Yönetim Kurulu Başkanı

Değer Zincirimizin Her Halkasına İyi Bakıyoruz

İş dünyası; dijitalleşme, Endüstri 4.0, nesnelerin interneti şeklinde özetlenebilecek oyun değiştirici gelişmeler nedeniyle radikal bir değişim ve dönüşüm yaşamaktadır.

Yaşanan değişim ve dönüşüm sadece iş dünyasını değil, her birimizin bireysel yaşamını da etkilemektedir. Ayrıca, içinde bulunduğumuz dünyayı, paydaşlarımızı daha iyi anlamamıza yarayan fırsatları da beraberinde getirmektedir.

İşte bu noktada sürdürülebilir kalkınma kavramı yepyeni bir yaklaşımla Birleşmiş Milletler tarafından tanımlanmış ve 17 başlıkta hedefler belirlenmiştir. Yeni yaklaşım ve hedefler iş dünyasına da stratejilerini gözden geçirmesi için önemli ipuçları vermiştir.

Uluslararası gelişmeleri yakından takip eden Yaşar Topluluğu şirketleri olarak, kuruluşumuzdan bu yana sürdürdüğümüz etik, hesap verebilir ve dürüst iş yapma anlayışımızdan ödün vermeden yeni yol haritamızı, sürdürülebilir kalkınma politikamız çerçevesinde çizdik.

Yaşar Topluluğu şirketleri "daha iyi bir yaşam için" yarattığı değeri, değer zincirinin her halkasına "iyi bakarak" paylaşmaktadır.

İşimize, topluma, tüketicilerimize, çalışanlarımıza, çevremize, müşteri ve iş ortaklarımıza sürdürülebilirlik kapsamında olan sorumluluğumuzun bilincindeyiz.

Biliyoruz ki, sorumluluğumuz yasal uygunluğun çok ötesinde. Bu bilinçle 2007 yılında BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni gönüllü olarak imzaladık. Bu bilinçle yasal zorunluluğumuz olmadan 10 şirketimizin karbon ayak izini her yıl ölçtük,

2020 yılı için azaltım hedefi verdik, azaltım stratejilerimizi geliştirdik ve ulaştığımız azaltım rakamını açıkladık. Yine bu bilinçle, su ayak izi hesaplamalarımızı dört tesisimizde başlattık. Pınar Süt Şanlıurfa fabrikamızı da bu yıl su ayak izi hesaplamalarımızın kapsamına aldık. Ayrıca, su riski raporlarımızı hazırladık.

Sürdürülebilirlik için şeffaflaşmanın önemine inanarak, sürdürülebilir bir dünya için risklerin azaltılması yönündeki çalışmalarını ile dikkat çeken CDP (Karbon Şeffaflık Programı)'ye su şeffaflık projesi de dahil olmak üzere katılan ilk süt ve süt ürünleri üreticisi olduk.

Toplumsal barışın ve iş birliği ile yardımlaşmanın önemine daha iyi anlaşıldığı dünyamızda gönüllü çalışmaların ve gönüllülerin desteklenmesi amacıyla "Yaşar Gönüllüleri Platformu"nu kurduk. Yapılan eğitim çalışmaları ile, kurumsal değerlerimize uygun projeleri hayata geçirmeye başladık. Amacımız daha iyi bir yaşam için, şirketlerimiz tarafından yaratılan değeri toplumsal ihtiyaçların karşılanmasında değerlendirmektir. Çalışanlarımızın zaman ve emek olarak ortaya koyabilecekleri gönüllü katkıları daha büyük gönüllülük projelerinde değerlendirmek için çalışıyoruz.

Kadının güçlenmesi için çalışan kadınlarımızın yeteneklerini ve bilgisini bir adım daha ileriye götüreceği projelerimize özel önem veriyoruz.

GRI G4 raporlama standardı ile hazırladığımız Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'nu siz paydaşlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyoruz.

Mehmet Aktaş
İcra Başkanı

Rapor Hakkında

G4-17, G4-18, G4-27

Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu, Topluluğumuzun geleceğe yönelik hedeflerini ve paydaşları açısından önem taşıyan öncelikli konulardaki yaklaşımını, 2015 yılındaki çalışmalarını ve performansını içermektedir.

2009 ve 2010 yıllarında İlerleme Bildirimi Raporlarını ve sonrasında "Yaşar 2011", "Yaşar 2012", "Yaşar 2013" ve "Yaşar 2014" Sürdürülebilirlik Raporlarını yayımlayan Yaşar Topluluğu, raporlama çalışmalarını BM KİS ilkeleri ve Küresel Raporlama Girişimi (Global Reporting Initiative-GRI)'nin kriterleri çerçevesinde gerçekleştirmektedir. Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu, BM KİS İlkeleri'ne ve GRI yeni nesil raporlama standardı G4'ün "temel" seçeneğine uygun olarak hazırlanmıştır. Raporda ayrıca, GRI Gıda İşleme Sektör Açıklamaları kullanılmıştır.

Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu, Kurumsal Profil başlığı altında yer alan 10 yurt içi şirketin, 01.01.2015-31.12.2015 tarihleri arasında yurt içinde gerçekleştirdiği faaliyet ve projeleri kapsamaktadır. Topluluğumuz bünyesinde yurt dışında faaliyet gösteren şirketler, rapor kapsamı dışındadır. Yaşar Holding iştiraklerinden olan Dyo Matbaa Mürekkepleri'nin %75 ortaklık payı 15 Ocak 2016 tarihinde Toyo Ink SC Holdings Co. Ltd.'ye satılmıştır. Dyo Matbaa Mürekkepleri'nin 2015 yılı faaliyetleri de rapor kapsamına alınmıştır.

Bunun yanı sıra Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, Pınar Enstitüsü ve Yaşar Üniversitesi verileri rapor kapsamında açıklanan verilere dahil olmayıp, bu kuruluşların faaliyetlerine bilgi paylaşımı amacıyla raporda yer verilmiştir.

Raporumuza ilişkin verilerin bir araya getirilerek hazırlanması Kurumsal İlişkiler Koordinatörlüğü ve Genişletilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi yönetiminde; Yaşar Topluluğu bünyesinde

faaliyet gösteren ve raporlama kapsamına giren şirketlerin ilgili birimlerinin katkılarıyla gerçekleştirilmiştir. Rapor dış denetimden geçmemiştir. Raporun hazırlanmasına, Mikado Sürdürülebilir Kalkınma Danışmanlığı destek vermiştir.

Yönetim Kurulu Başkanımızın liderliğinde yürütülen çalışmalarda;

- Genişletilmiş Sürdürülebilir Kalkınma Komitesi,
- Sürdürülebilirlik Raporlama Ekip Üyeleri,
- Karbon ve Su Liderleri,
- Karbon ve Su Ayak İzi Ekipleri,

yer almıştır.

Raporumuzda yer alan öncelikli konuların belirlenmesine ilişkin süreç "Sürdürülebilirlik Önceliklerimiz" başlığı altında paylaşılmıştır.

Türkçe ve İngilizce olarak hazırlanan Raporumuzu sizlere sunmaktan mutluluk duymaktayız.

Geri bildirimleriniz bizim için önemli...

Yaşar Topluluğu tarafından yayımlanan Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'na ilişkin her türlü görüş, öneri ve sorunuzu dahaiyibiryasamicin@yasar.com.tr adresine iletebilirsiniz.

Sürdürülebilirlik Öncelikleri

G4-18, G4-19, G4-20, G4-21, G4-23, G4-24, G4-25, G4-26, G4-27

2015 yılında, Yaşar Topluluğu'nun var olan sürdürülebilirlik önceliklerinin daha sistematik bir bakış açısıyla güncellenmesine karar verilmiş ve bu doğrultuda kapsamlı bir önceliklendirme çalışması yürütülmüştür.

Yaşar Topluluğu'nun sürdürülebilirlik öncelikleri belirlenirken, hem stratejik sürdürülebilirlik öncelikleri hem de Yaşar Topluluğu şirketlerinin paydaşlarının öncelikli bulunduğu konular dikkate alınmıştır.

Yaşar Topluluğu Önceliklendirme Çalışması Aşamaları

1. İlgili Sürdürülebilirlik Konularının Belirlenmesi

İlgili sürdürülebilirlik konuları belirlenirken GRI G4 Sürdürülebilirlik Raporlaması Rehberi, GRI Gıda İşleme Sektör Açıklamaları ve GRI tarafından yayımlanan "Sustainability Topics for Sectors: What Do Stakeholders Want to Know?" ("Sektörler için Sürdürülebilirlik Konuları: Paydaşlar Ne Bilmek İstiyor?") raporunun yanı sıra, Yaşar Topluluğu şirketlerinin faaliyette bulunduğu sektörlerdeki dinamikler ve bu sektörlerin ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri ile Yaşar Topluluğu'nun ekonomik, sosyal ve çevresel etkileri ve paydaşlardan zaman içinde doğrudan ya da dolaylı olarak alınan geri bildirimlerden yararlanılmıştır.

2. Yaşar Topluluğu İçin Stratejik Olarak Öncelikli Sürdürülebilirlik Konularının Belirlenmesi

Yaşar Topluluğu için stratejik olarak öncelikli konuların belirlenmesi için gerek Yönetim Kurulu, gerekse Üst Yönetim seviyesinde görüşmeler ve çalıştaylar gerçekleştirilmiştir.

Bu kapsamda Yaşar Holding Yönetim Kurulu'nun 4 üyesi ile yüz yüze görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Kurul üyelerinden ilgili sürdürülebilirlik konularından Yaşar Topluluğu için stratejik öneme sahip olanları seçerek sıralamaları istenmiştir.

Yaşar Holding Üst Yönetim Önceliklendirme Çalıştay'ına ise Yaşar Topluluğu şirketlerinde üst düzey yönetimde görev alan ve karar verici olan 19 kişi katılım göstermiştir. Uzun değerlendirmeler sonucunda, üst yönetim gözünden Yaşar Topluluğu için stratejik açıdan öncelikli sürdürülebilirlik konuları belirlenmiştir.

Konular önceliklendirilirken, Yaşar Topluluğu'nun yarattığı ekonomik, sosyal ve çevresel etkiler; ilgili sürdürülebilirlik konularının yarattığı riskler ve fırsatlar; konuların şirketin uzun dönemli performansına yansımaları dikkate alınan unsurlar arasında yer almıştır.

Yönetim Kurulu ve Üst Yönetim öncelikleri konsolide edilerek Yaşar Topluluğu açısından stratejik olarak öncelikli bulunan sürdürülebilirlik konuları belirlenmiştir.

3. Paydaşlar İçin Öncelikli Sürdürülebilirlik Konularının Belirlenmesi

G4-18, G4-19, G4-20, G4-21, G4-23, G4-24, G4-25, G4-26, G4-27

Birçok sektörde faaliyet gösteren Yaşar Topluluğu'nun oldukça geniş bir paydaş ağı bulunmaktadır. Paydaşlarımız için öncelikli sürdürülebilirlik konularının belirlenmesi için paydaş grubunun doğasına göre farklı paydaş diyalogu araçları kullanılmıştır.

Bu kapsamda;

- 9 adet çalıştay ile toplam 212 paydaş grubu temsilcisine ulaşılmıştır.
- 13'ü kamu ve 6'sı STK temsilcisi olmak üzere toplam 19 kurum temsilcisiyle yüz yüze görüşme yapılmıştır.
- 9 adet iki-aşamalı online anket ile toplam 73 kurum temsilcisine ulaşılmıştır.

Önceliklendirme çalışmalarına dahil edilecek paydaş grupları, Topluluk şirketlerimiz ile birlikte, etki ve erişilebilirlik unsurları dikkate alınarak belirlenmiş; görüşülecek kişi ve kurumların paydaş grubunu temsil edecek şekilde seçilmesine özen gösterilmiştir.

Yaşar Topluluğu önceliklendirme çalışmalarına katılan paydaş gruplarımızın listesi, faaliyet gösterdiğimiz sektörlere göre dağılımı ve kullanılan paydaş diyalogu aracı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Yaşar Holding	Gıda ve İçecek Grubu	Boya Grubu	Temizlik Kağıtları Grubu	Ticaret ve Hizmet Grubu
Çalışanlar (çalıştay)	Çalışanlar (çalıştay)	Çalışanlar (2 çalıştay)	Çalışanlar (çalıştay)	Çalışanlar (çalıştay)
	Tüketiciler (2 çalıştay)	Boya Ustaları (çalıştay)	Müşteriler (online anket)	Müşteriler* (online anket)
	Müşteriler (online anket)	Doğrudan Müşteriler (online anket)	Tedarikçiler (online anket)	
	Tedarikçiler (online anket)	Bayiler (online anket)		
	Sivil Toplum (online anket)	Tedarikçiler (online anket)		
	Kamu (yüz yüze görüşme)	Sivil Toplum (yüz yüze görüşme)		
		Kamu (yüz yüze görüşme)		

*Yeterli sayıda paydaş temsilcisine ulaşılamadığı için sonuçları önceliklendirme çalışmasına dahil edilmemiştir.

Gerçekleştirilen çalıştay, yüz yüze görüşme ve online anketlerde, ilgili sürdürülebilirlik konuları paydaşlarımız ile paylaşılmış ve öncelikli buldukları konuları seçerek sıralamaları istenmiştir. Çalıştaylarda ayrıca katılımcılara sürdürülebilirlik eğitimi verilmiş; böylece çalıştayların daha verimli geçmesi sağlanmıştır. Çalışmalar, paydaşlarımızın Yaşar Topluluğu'ndan beklentilerini anlamamızın yanı sıra önerilerini öğrenmemiz ve paydaşlarımızla diyalogumuzu güçlendirmemiz açısından son derece faydalı olmuştur.

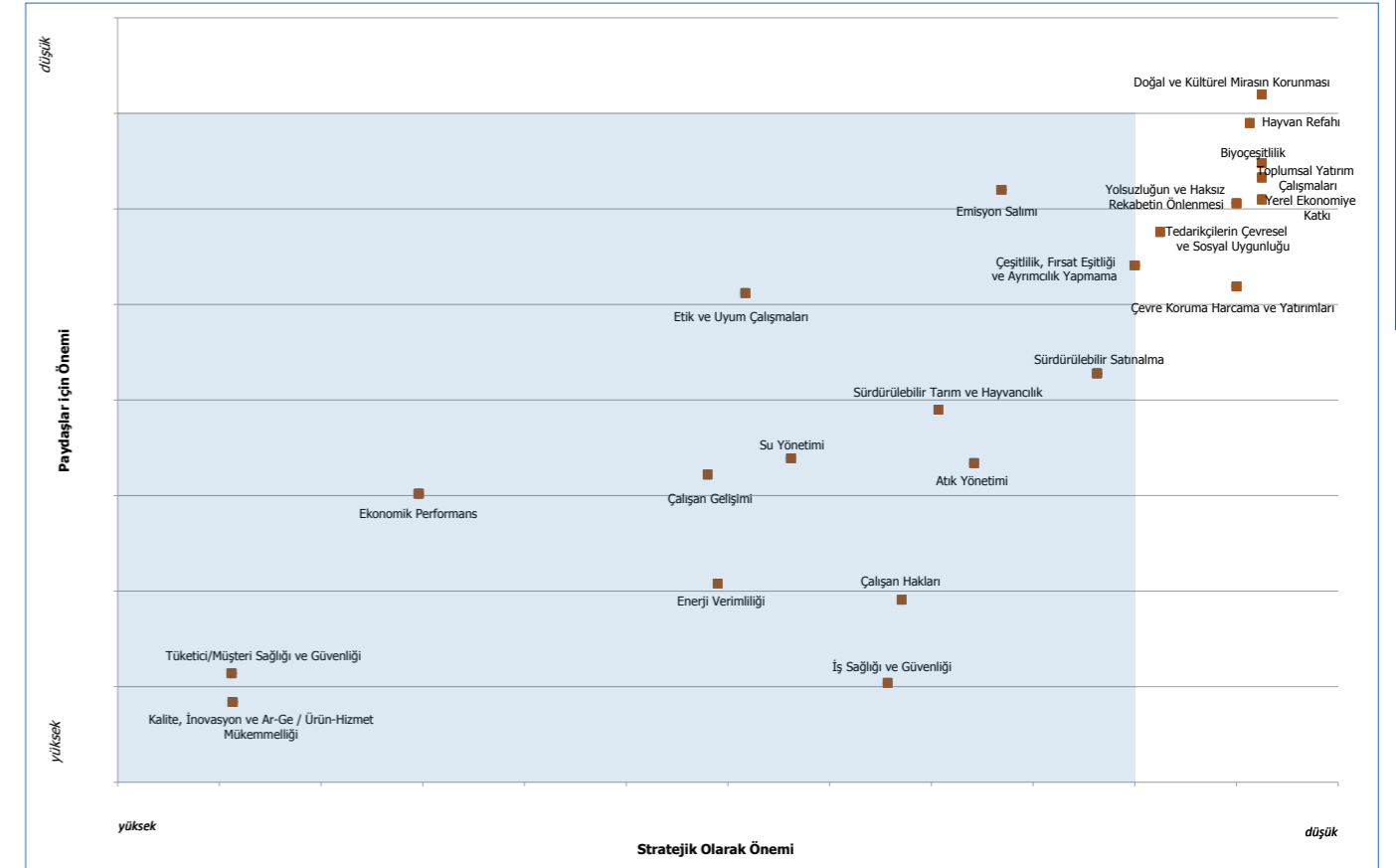
Elde edilen sonuçlar, şirketler bazında gruplanmış ve konsolide edilmiş; böylece paydaşlarımızın öncelikli bulunduğu sürdürülebilirlik konuları belirlenmiştir.

4. Sonuçların Konsolide Edilmesi ve Önceliklendirme Matrisinin Hazırlanması

G4-18, G4-19, G4-20, G4-21, G4-23, G4-24, G4-25, G4-26, G4-27

Topluluğumuz için stratejik öneme sahip olan konular ve paydaşlarımız için öncelikli konular matrise yerleştirilerek Yaşar Topluluğu Önceliklendirme Matrisi oluşturulmuştur.

Yaşar Topluluğu Önceliklendirme Matrisi

Buna göre, Yaşar Topluluğu için öncelikli bulunan sürdürülebilirlik konularının listesi ve kapsamı aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

Öncelikli Sürdürülebilirlik Konusu	Kapsam
Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Ekonomik Performans	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Etik ve Uyum Çalışmaları	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Çalışan Hakları	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Çalışan Gelişimi	Yaşar Topluluğu Şirketleri
İş Sağlığı ve Güvenliği	Yaşar Topluluğu Şirketleri, Altişverenler
Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Sürdürülebilir Tedarik Zinciri Yönetimi	Yaşar Topluluğu Şirketleri, Tedarikçiler
Su Yönetimi	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Enerji ve İklim Değişikliği	Yaşar Topluluğu Şirketleri
Atık Yönetimi	Yaşar Topluluğu Şirketleri

Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu'nun içerikleri belirlenirken, Yaşar Topluluğu sürdürülebilirlik öncelikleri temel alınmıştır. Yaşar Topluluğu Önceliklendirme Matrisi'nde görece düşük önceliğe sahip olan bazı konular, yüksek öncelikli olarak belirlenen konuların çerçevesine girdiği ölçüde raporda yer bulmuştur.

Yaşar Topluluğu Hakkında

Kurumsal Profil

Şirket İsmi

Yaşar Holding A.Ş.

Faaliyet Alanı

Gıda-içecek, boya, tarımsal üretim, temizlik kağıtları, ticaret-hizmet, enerji

Çalışan Sayısı

7.500

KİS Üyelik Tarihi

12 Kasım 2007

Adres

Şehit Fethi Bey Cad.
No:120 35210 İzmir,
Türkiye

Yetkili Kişi ve Pozisyonu

Dilek EMİL, Koordinatör,
Kurumsal İlişkiler

İrtibat Bilgileri

Tel

0 312 294 92 00

E-posta

dilekemil@yasar.com.tr

www.yasar.com.tr

www.unglobalcompact.org/
participants/detail/10228-Yasar-
Holding-Co-

Kısaca Yaşar Topluluğu

20 şirketi, 24 fabrika ve tesisi, 2 vakfı ve 7.500'e yakın çalışanı ile; gıda ve içecek, boya, temizlik kağıtları, turizm, dış ticaret ve enerji iş kollarında faaliyet gösteren Yaşar Topluluğu'nun ana iş kolları gıda ve içecek ile boyadır. Pınar Süt, Pınar Et, Pınar Su, Dyo Boya, Viking Kağıt ve Altın Yunus, Borsa İstanbul'da işlem gören Yaşar Holding A.Ş. iştirakleridir. Yaşar Holding A.Ş.'nin merkezi İzmir'dedir.

"Tüketici tarafından en çok bilinen markalar" sıralamasında ilk sıralarda yer alan Pınar ve Dyo ile ülke içinde pek çok ilke imza atan ve içinde bulunduğu sektörlerle yön veren Topluluğumuz, TURQUALITY® Programı kapsamında desteklenen bu iki markası ile yurt dışında da önemli yatırımlar gerçekleştirmiştir.

İlk kez 1970'li yıllarda uluslararası pazarlara açılan Topluluğumuz, Almanya'da 2000 yılında kurulan Pınar Foods GmbH ile Avrupa'da dünya markaları ile rekabet etmektedir. Pınar, Dubai'de 2000 yılında kurulan HDF FZCO ile Orta Doğu ve Körfez bölgesinde tüketicilerine ulaşmaktadır.

Dyo ise yurt dışında faaliyet gösteren bağlı ortaklıkları Dyo Balkan (Romanya), Kemipex (Rusya) ve Dyo Africa (Mısır) ile yurt dışında da yatırımlar gerçekleştirmeyi sürdürmektedir.

Ekonomik gelişim kadar toplumsal gelişime de önem ve değer veren Topluluğumuz, Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı ve Selçuk Yaşar Spor ve Eğitim Vakfı ile eğitim, spor, kültür ve sanatı desteklemekte, gerçekleştirdiği sosyal sorumluluk projeleri ile toplumsal fayda üretmektedir. Yaşar Üniversitesi ise uluslararası normlar-

da sağladığı eğitim ile Türkiye'nin önde gelen üniversiteleri arasında yer almaktadır.

Kurumsal vatandaşlığın getirdiği sorumlulukla yaşamın her alanında insana değer faaliyetler gerçekleştiren Topluluğumuz, "daha iyi bir yaşam için" sloganıyla sürdürülebilir bir dünya için çalışmaktadır. Bu kapsamda tüm iş süreçlerini sürdürülebilirlik ekseninde yöneten Topluluğumuz, şeffaflık ilkesi gereği bu faaliyetlerini raporlamaktadır. Birleşmiş Milletler (BM) Küresel İlkeler Sözleşmesi (KİS) imzacıları arasına 2007'de katılan, BM KİS çerçevesinde 2009 ve 2010 İlerleme Bildirimi Raporlarını yayımlayan Topluluğumuz, 2011 yılından bu yana her yıl Sürdürülebilirlik Raporlarını yayımlamaktadır. Bahsi geçen raporlara www.yasar.com.tr adresinden ulaşılabilir.

Kadının güçlenmesi konusu ise Topluluğumuzun odağına aldığı ve yakından takip ettiği başlıklar arasında yer almaktadır. Gerek kadın çalışanlarımızın gerekse tedarik zincirimizde yer alan kadınların kişisel ve mesleki gelişmelerinin artırılması hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Topluluğumuz yer aldığı inisiyatiflerle de kadının güçlenmesine destek vermeyi sürdürmektedir. Bu kapsamda 2012 yılında "BM Kadının Güçlenmesi İlkeleri CEO Destek Beyanname" imzalanmıştır. Dünya Ekonomi Forumu'nca gündeme getirilen ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı liderliğinde sürdürülen "İş'te Eşitlik Platformu" ve Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan "Kadının Güçlenmesi Çalışma Grubu" Topluluğumuzun içinde yer aldığı oluşumlardır.

Misyonumuz ve Kurumsal Değerlerimiz

Güvenilir markalarımızla tüketicilerimizin yaşamına değer katan kaliteli ürün ve hizmetler sunmak şeklinde belirlenen misyonumuz çerçevesinde değerlerimiz; Önce Tüketicilerimiz ve Müşterilerimiz, Operasyonel Mükemmeliyetçiliğimiz, İnsan Kaynağımız, Etik Duruşumuz, Çevresel ve Sosyal Sorumluluğumuz'dur. Misyonumuz ve değerlerimiz esas alınarak Yaşar Holding Sürdürülebilir Kalkınma Politikamız oluşturulmuştur. Etik, hesap verebilir ve dürüst iş yapma anlayışımızdan ödün vermemek ilkesi çerçevesinde uluslararası gelişmeleri takip etmek ve Topluluğumuzun iş alanlarıyla sürdürülebilir kalkınma hedeflerine hizmet etmek esastır. Çalışanlarımıza adil bir çalışma ortamı sunarken, kendilerini geliştirmelerine imkan tanımak, toplumun ihtiyaçlarına yönelik kaliteli ürün ve hizmet sunarken yereli desteklemek, yerel değerleri korumak, geliştirdiğimiz iş birlikleri ile toplumun ilerlemesine katkıda bulunmak Sürdürülebilir Kalkınma Politikamızın diğer unsurlarıdır. Tüm bu faaliyetlerimizi yerine getirirken çevresel etkimizi ölçmek, iyileştirmek, doğal kaynakların korunmasına katkı sağlamak önceliğimizdir. Ayrıca eğitim, kültür ve sanata yatırım yaparak geçmişte olduğu gibi gelecekte de yeni nesillerin gelişimine destek olmaya devam etmek, Sürdürülebilir Kalkınma Politikamızın vazgeçilmezidir.

Sürdürülebilir Kalkınma Politikamız çerçevesinde Yaşar Topluluğu şirketleri "daha iyi bir yaşam için" yarattığı değeri, değer zincirinin her halkasına "iyi bakarak" paylaşmaktadır.

Etik, hesap verebilir ve dürüst iş yapma anlayışımızdan ödün vermemek ilkesi çerçevesinde sürdürülebilir kalkınma hedeflerine hizmet etmek esastır.

Kurumsal Profil

	Gıda ve İçecek Grubu				
	Pınar Süt Mamulleri Sanayii A.Ş. (Pınar Süt)	Pınar Entegre Et ve Un Sanayii A.Ş. (Pınar Et)	Pınar Su Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Pınar Su)	Yaşar Birleşik Pazarlama Dağıtım Turizm ve Ticaret A.Ş. (YBP)	Çamlı Yem Besicilik San. ve Tic. A.Ş. (Çamlı Yem)
Halka Açık					
Kuruluş Yılı	1973	1985	1984	1983	1983
Merkez	İzmir	İzmir	İzmir	İzmir	İzmir
Fabrika	İzmir, Eskişehir, Şanlıurfa	İzmir	Aydın, Sakarya, Isparta, Bursa	İzmir, İstanbul, Antalya, Bodrum/ Muğla, Adana, Ankara, Trabzon, Samsun ⁽¹⁾	İzmir, Manisa ⁽²⁾
Toplam Kapasite	310.000 ton/yıl çiğ süt işleme	58.000 ton/yıl	1.800.000 ton/yıl	322.048 ton ⁽⁵⁾	335.000 ton/yıl
Markalar	Pınar	Pınar	Pınar	Pınar, Nar'ca	Çamlı, Pınar Balık, Biofarm, CoolDog, Bioaqua
SKU Sayısı	500	500	16	600	396
İstihdam (ort.)	1.172	1.092	452	1.187	467
Dağıtım ve Hizmet Ağı	YBP aracılığıyla	YBP aracılığıyla	566 bayi, 12 distribütör	100'ü aşkın bayi, 150.000'e yakın nokta	209 bayi
Web Adresi	www.pinar.com.tr	www.pinar.com.tr	www.pinarsu.com.tr	www.ybp.com.tr	www.camli.com.tr
Dış Ticaret	Körfez Ülkeleri, Türki Cumhuriyetler, AB Ülkeleri, ABD, KKTC	AB Ülkeleri, ABD, Orta Doğu ve Körfez Ülkeleri, Rusya, Türki Cumhuriyetler, Uzak Doğu, KKTC, Avustralya, Kanada	AB Ülkeleri, Körfez Ülkeleri, ABD, Uzak Doğu		AB Ülkeleri, Orta Doğu ve Körfez Ülkeleri, Rusya, ABD, Uzak Doğu

	Boya Grubu	Temizlik Kağıtları Grubu	Ticaret ve Hizmet Grubu		
	Dyo Boya Fabrikaları Sanayi ve Ticaret A.Ş. (Dyo Boya)	Viking Kağıt ve Selüloz A.Ş. (Viking Kağıt)	Altın Yunus Çeşme Turistik Tesisler A.Ş. (Altın Yunus)	Yaşar Bilgi İşlem ve Ticaret A.Ş. (Astron)	Desa Enerji Elektrik Üretim A.Ş. (Desa)
Halka Açık					
Kuruluş Yılı	1954	1969	1974	1983	1996
Merkez	İzmir	İzmir	İzmir	İzmir	İzmir
Fabrika	İzmir, Kocaeli, Manisa	İzmir	İzmir ⁽³⁾	İzmir ⁽⁴⁾	İzmir ⁽³⁾
Toplam Kapasite	260.000 ton/yıl	45.800 ton/yıl	1.021 kişi/konaklama		10,4 mW
Markalar	Dyo, Dewilux, Casati	Premia, Lily, Senso, Select, Pufila		Astron	
SKU Sayısı	15.700	141			3
İstihdam (ort.)	1.060	369	238	110	21
Dağıtım ve Hizmet Ağı	800 bayi	220 bayi + direkt müşteri			Ege Bölgesi
Web Adresi	www.dyo.com.tr	www.viking.com.tr	www.altinyunus.com.tr	www.astron.ws	www.desaenerji.com.tr
Dış Ticaret	AB Ülkeleri, Körfez Ülkeleri, Orta Doğu, Afrika	AB Ülkeleri, Orta Asya Cumhuriyetleri, Afrika, Orta Amerika, Orta Doğu ve Körfez Ülkeleri	Almanya, Balkanlar, İngiltere, Yunanistan, İskandinav Ülkeleri, İran ⁽⁶⁾		

- (1) Bölge Müdürlükleri
(2) Fabrika ve Tesisler
(3) Tesis
(4) Ofis
(5) Toplam Satış Tonajı
(6) Ülkelere Göre Müşteriler

2015 Yılındaki Önemli Gelişmeler

Dyo Boya

2015 yılında açıklanan ve İstanbul Sanayi Odası (İSO) tarafından 2014 yılı rakamlarına göre belirlenen Türkiye'nin 500 Büyük Sanayi Kuruluşu sıralamasında 12 basamak birden yükselerek 145. sırada yer alan Dyo Boya, Fortune Türkiye'nin açıkladığı "Fortune 500 Türkiye" listesinde de 2014 yılında ulaştığı net satış rakamı ile bir basamak yükselerek 222. sıraya çıkmıştır.

Pınar Et

• **İzmir, Kemalpaşa-Ören Besi Çiftliği:** Sürdürülebilir ham madde tedariki amacıyla, 2015 yılı içerisinde büyükbaş besiciliği yapılmasına karar verilmiştir. Mevcut padok alanları, hayvan refahına uygun olacak şekilde yeniden projelendirilerek, 2015 Nisan ayında çalışmalara başlanmıştır. Yaklaşık 20.000 m²'lik padok alanları ve yardımcı işletmeleri Ağustos ayında bitirilmiştir. Beraberinde ilk parti besi çiftliğe alınmıştır. Tesisin tam entegrasyonu için, çevreci bir yaklaşımla ve yenilenebilir enerji üretimi amacıyla biyogaz tesisi projelendirilmektedir.

• 2014 yılında projelendirilip inşaatlarına başlanan, "Yardımcı Malzeme Depoları, Ürün Depoları, Üretim Binası, Sosyal Tesisler, Soğutma İkmal Binası" olmak üzere yaklaşık 6.500 m²'lik kapalı alan üzerine kurulan gıda güvenliği, iş sağlığı ve güvenliği, çevre ve enerji yönetimi konularında sürdürülebilir iyileşmeyi sağlaması planlanan yatırım, 2015 yılı Mart ayında tamamlanarak devreye alınmıştır.

• **Hayvan Refahının İyileştirilmesi:** Büyükbaş kesimhanesi ve padoklarda

yapılan yatırım ve altyapı çalışmaları ile hayvan sağlığı ve refahı uygulamalarımız en üst seviyeye ulaştırılmıştır ve en iyi uygulama olarak gösterilmektedir. Sistemimizin mükemmelliği, 3. parti denetimle de doğrulanmıştır.

Pınar Su

2015 Aralık ayında Geri Dönüşümlü Ambalajlı Doğal Kaynak Suyu Bursa Tesisi açılmıştır. Böylece geri dönüşümlü ürün kapasitemiz 335.000 ton/yıl'dan 568.000 ton/yıl'a çıkarak yaklaşık %70 oranında artmıştır.

Pınar Süt

2015 yılında Güneydoğu Anadolu'da bugüne kadar bölgede yapılan en büyük gıda yatırımı olan Şanlıurfa Süt Fabrikası üretime alınmıştır. Söz konusu fabrikamızda süt, ayran ve meyve suyu üretimi yapılmaktadır. Pınar Süt, ihtiyaçlar doğrultusunda ürün çeşitliliği arttırılacak şekilde projelendirilen fabrikada, son sistem otomasyon, üretim teknolojileri ve minimum enerji kullanan doğa ile dost teknolojiler kullanmıştır. Şirket, 2015'te Şanlıurfa Fabrikası ile toplam çiğ süt işleme kapasitesini de %18 oranında arttırmıştır. Şanlıurfa'nın yanı sıra çevre il ve ilçelerden de süt alımı yapan Pınar Süt, Pınar Enstitüsü ve Çamlı Yem'in katılımıyla süt aldığı tüm bölge üreticileri için eğitimler düzenlemiştir.

Sağlıklı ve kaliteli süt üretimi amacıyla üreticilere yönelik olarak bakım, besleme, yetiştirme konularında gerçekleştirdiğimiz eğitim toplantılarını bu bölgede de sürdürerek bölgede sütçülüğün gelişimine katkı sağlamayı hedefliyoruz.

İzmir fabrikada hızlı tüketime uygun yeni ürünler 'Go Serisi ve Aç Bitir' peynirlerinin özel hijyenik şartlarda paketlenildiği, temiz oda (cleanroom) ve paketlenme hattı yatırımları gerçekleşmiştir. Eskişehir fabrikada 'Süzme Peynir' hat yatırımı gerçekleşmiştir.

CDP (Karbon Şeffaflık Programı)'ye su şeffaflık projesi de dahil olmak üzere katılan ilk süt ve süt ürünleri üreticisi olan Pınar Süt, CDP 2015 İklim Değişikliği Türkiye Raporu'nda gönüllüler arasında ilk sırada yer almıştır.

Viking Kağıt

Viking Kağıt 2015 yılında, PM1 (Kağıt Makinesi 1)'de yapılan modernizasyon çalışması ile makine kapasitesini %20 oranında arttırmıştır.

YBP

2015 yılında dünyanın önde gelen kaka ve kahve üreticilerinden birisi olan Kahve Dünyası ile YBP satış ve dağıtım alanında önemli bir iş birliğine imza atmıştır. İş birliği çerçevesinde; Kahve Dünyası'nın seçilmiş kahve ve çikolata ürünleri, YBP'nin tecrübeli satış ve dağıtım ağı aracılığıyla Türkiye'nin dört bir tarafındaki tüketicilere ulaştırılmış ve bu sayede Kahve Dünyası'nın en çok tercih edilen ürünleri artık Kahve Dünyası mağazaları dışında market ve bakkallarda da tüketicilerle buluşmuştur.

2015 yılında pazar yapısındaki değişiklikler doğrultusunda organizasyon ve iş modellerinde değişiklikler gerçekleştirilmiştir. Ev Dışı Tüketim (EDT) kanalında odaklanmayı ve performansı arttıracak yeniden yapılanma sağlanmıştır. Dağıtımda verimliliği ve hizmet kalitesini arttıracak yeni düzenlemelere gidilmiştir.

Ödüllerimiz

- Etik Değerler Merkezi Derneği tarafından düzenlenen anket sonucu belirlenen "ETİKA Türkiye Etik Ödülleri 2014" kapsamında Yaşar Holding, ödül almaya hak kazanan şirketlerden biri olmuştur.
- Sürdürülebilir Üretim ve Tüketim Derneği ile Enerji Verimliliği Derneği tarafından verilen "Düşük Karbon Kahramanı" ödülüne, sürdürülebilirlik yaklaşımı kapsamında yürüttüğü karbon azaltım çalışmaları ile Yaşar Holding layık görülmüştür.
- Altın Yunus; yer aldığı plaj, deniz suyunun temizliği, donanım ve hizmetler, çevre yönetimi ve çevre eğitimi konularında Mavi Bayrak kriterlerine göstermiş olduğu uygunluktan dolayı 2015 yılı için Uluslararası Mavi Bayrak Ödülü'ne almaya hak kazanmıştır.
- Altın Yunus, 2015 yılında Zoover Seyahat Yorum Sitesi tarafından Zoover Bronz Ödülü ile ödüllendirilmiştir.
- Pınar markası, 2015 yılında Türkiye'nin iyi markalarına verilen Superbrands Ödülü'ne layık görülmüştür.
- Pınar, dünyanın en saygın ödüllerinden Stevie Awards'da üç ödül birden kazanmıştır. "Uluslararası İş Ödülleri" kategorisinde Pınar, Pınar Çocuk Tiyatrosu ile "Avrupa Yılın Kurumsal Sosyal Sorumluluk Programı" kapsamında Gümüş Stevie; Pınar Enstitüsü Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde ile "Avrupa Yılın Kurumsal Sosyal Sorumluluk Programı" kapsamında Bronz Stevie; Pınar Resim Yarışması ile de "Yılın İletişim Kampanyası-Medya İlişkileri" kapsamında Bronz Stevie ödüllerinin sahibi olmuştur.
- Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı tarafından 15'incisi düzenlenen, Sanayide Enerji Verimliliği Proje Yarışması'nda Enerji Verimli Endüstriyel Tesis kategorisinde, Pınar Süt İzmir Fabrikası, tüm gıda ve içecek sektöründe enerji yoğunluğunu %65,3 ile en çok azaltan endüstriyel işletme olarak birincilik ödülü almıştır.
- Marketing Türkiye Dergisi ile Akademetre Araştırma Şirketi'nin 2014 yılında başlattığı ve sektörün o yıl içindeki "İtibar ve Marka Değer Performans Ölçümü" araştırmasına göre verilen Bütünleşik Pazarlama Ödülleri'nde İçecek Sektörü liderliği Pınar'ın olmuştur.
- Pınar Balık, ITQI (Uluslararası Tat ve Kalite Enstitüsü) tarafından "Üstün Lezzet Ödülü" ile ödüllendirilmiştir. Söz konusu ödüllendirmede, alanında kanaat lideri olan şef ve sömeliyeler kör tadım testi gerçekleştirmişlerdir.

- GFK ve Capital Dergisi iş birliğiyle düzenlenen "Türkiye'nin En Beğenilen Şirketleri" araştırmasında "Süt ve Sütü Mamuller" sektöründe en beğenilen şirket Pınar Süt olmuştur.
- 2013 yılının değerlendirildiği EBSO Ödül Töreni 16 Ocak 2015 tarihinde gerçekleştirilmiş, törende Pınar Süt, Pınar Et ve Pınar Su'ya toplam 12 ödül verilmiştir. Pınar Süt; Süt ve Süt Ürünleri Sanayi Meslek Grubu'nda "En Yüksek İhracat Gerçekleştiren", "En Yüksek Yatırım Gerçekleştiren", "En Yüksek Üretim Gerçekleştiren" ve "Üretimde En Fazla İstihdam Sağlama" kategorilerinde birincilik ödülü almıştır. Ayrıca "Vergide Büyük Firma Başarı Ödülü" kategorisinde dördüncü olmuştur. Pınar Et; Et, Balık ve Su Ürünleri Sanayi Meslek Grubu'nda "En Yüksek İhracat Gerçekleştiren", "En Yüksek Yatırım Gerçekleştiren", "En Yüksek Üretim Gerçekleştiren" ve "Üretimde En Fazla İstihdam Sağlama" kategorilerinde birincilik ödülü almıştır. Ayrıca "Vergide Büyük Firma Başarı Ödülü" kategorisinde ikinci olmuştur.
- Pınar Su ise; İçecek Sanayi Meslek Grubu'nda "En Yüksek Yatırım Gerçekleştiren" ve "Üretimde En Fazla İstihdam Sağlayan" kategorilerinde ikincilik ödülü almıştır.
- Ambalaj Ay Yıldızları 2015 yarışmasında Pınar, Özel Peynirler Ailesi ile grafik tasarım kategorisinde gümüş ödül almaya hak kazanmıştır.
- Reklamcılar Derneği ve Reklamverenler Derneği tarafından düzenlenen 2015 Effie Türkiye Reklam Etkinliği Yarışması'nda, "Temel Gıda" kategorisinde Pınar Çocuk Sütü "Çocuğunuzun Beslenmesine 3'lü Destek" kampanyası ile "Gümüş Effie" ödülüne layık görülmüştür.
- Pınar, hızlı tüketim ürünleri kategorisinde her yıl dünyanın önde gelen firmalarına verilen Gulf 2015 "Yılın Ürünü" ödülünü, bu yıl ilk kez açılan labne kategorisinde kazanarak bir ilke imza atmıştır.
- Viking Kağıt, 2015 Ocak ayında EBSO tarafından 5 ödüle layık görülmüştür. Viking Kağıt "Üstün Satış Performans Ödülü" üretim, istihdam, ihracat ve yatırım alanlarında ise sektöründe 2.lik ödüllerini almıştır.

“Bilim yolunu takip etmek, en iyisini üretmek ve gelişmek! İşte bunun için varız.”

Selçuk YAŞAR

İşe İyi Bakmak

Ekonomik Performans

2015 yılı gerek dünya gerekse Türkiye için zorlu bir yıl olurken, özellikle gelişmekte olan ülkelerin büyüme üzerindeki ağırlıkları azalmıştır. Türkiye ise kur ve faizlerde yaşanan dalgalanmalara, bulunduğu coğrafyadan kaynaklanan risklere, uzun süre hakim olan belirsizliğe rağmen düşük de olsa büyümesini sürdürmüştür. Emtia fiyatlarında yaşanan düşüşler ise net ham madde ithalatçısı konumundaki ülkemiz için olumlu etkiler doğurmuştur.

Diğer taraftan 2015 yılı Topluluğumuzun kontrollü olarak büyüdüğü bir yıl olmuştur. Mevcut şartlar çerçevesinde Topluluğumuz 2015 yılında, riskli ürün ve müşteriler yerine istikrarlı pazarlara odaklanmış ve ihtiyatlı bir tutum sergilemiştir. Öncelikli konular ise verimlilik ve maliyet optimizasyonu, çalışma sermayesi ve likiditenin etkin yönetilmesi, rekabetin ve piyasa risklerinin sağlıklı yönetilmesi olmuştur.

Tüm paydaşlarını göz önüne alarak şeffaf, adil, hesap verebilir ve sorumlu bir anlayışla faaliyetlerini sürdüren Topluluğumuz, 2015 yılında 3.198 milyon TL'lik net satış gerçekleştirmiştir. Bu satışların %72,7'si Gıda ve İçecek Grubu'nda, %21,9'u Boya Grubu'nda, %4,1'i Temizlik Kağıtları Grubu'nda ve %1,3'ü ise Ticaret ve Hizmet Grubu'nda gerçekleşmiştir.

Yakın coğrafyada yaşanan gelişmeler, Rusya, Azerbaycan ve Kuzey Irak pazarlarındaki talep daralması gibi nedenlerle hedeflenen ihracat rakamlarına ulaşmak zorlaşsa da 2015 yılında 70'ten fazla ülkeye ihracat yapan Topluluğumuz, boya iş kolunda %2, gıda ve içecek iş kolunda ise %10 oranında büyüme gerçekleştirmiştir.

Bunun yanı sıra yatırımlarda 2014 yılına göre (128 milyon TL) %24 oranında artış sağlanmıştır. 2015 yılında %77,7'si Gıda ve İçecek Grubu'nda, %13,3'ü Boya Grubu'nda, %4,6'sı Temizlik Kağıtları Grubu'nda ve %4,4'ü diğer alanlarda olmak üzere toplam 158 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiştir.

Yaşar Holding iştiraklerinden olan Dyo Matbaa Mürekkepleri'nin %75 ortaklık payının dünyanın önde gelen mürekkep üreticilerinden Toyo Ink SC Holdings Co. Ltd.'ye satılması ile şirketin iç ve dış pazardaki iş hacminin artırılması planlanmaktadır.

31.12.2015 31.12.2014

Üretilen Doğrudan Ekonomik Değer	31.12.2015	31.12.2014
- Gelirler	3.197.930	2.965.811
Hasılat (net satışlar)	3.197.930	2.965.811
Dağıtılan Ekonomik Değer	2.965.953	2.774.674
- İşletme giderleri ***	2.578.070	2.419.253
- Çalışan ücretleri ve yan haklar ****	336.307	312.494
- Sermaye sağlayıcılara ödemeler *****	37.381	29.464
- Devletlere yapılan ödemeler (ülke bazında) *****	14.195	13.463
Elde Tutulan Ekonomik Değer	231.977	191.137

- Tutarlar aksi belirtilmedikçe bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir.

- 2015 yılı Yaşar Holding Konsolide Bağımsız Denetim Raporu'ndaki bilgiler kullanılmıştır.

*** Toplam işletme giderleri olarak konsolide gelir tablosunda yer alan satışların maliyeti, pazarlama giderleri, genel yönetim giderleri ve araştırma ve geliştirme giderleri dikkate alınmıştır.

**** Çalışan ücretleri ve yan haklar kapsamında konsolide raporun Dipnot 29'unda yer alan personel giderleri dikkate alınmıştır.

***** Sermaye sağlayıcılara ödemeler kapsamında konsolide raporun nakit akış tablosunda yer alan ödenen temettü tutarı kullanılmıştır.

***** Devletlere yapılan ödemeler kaleminde konsolide raporda Dipnot 38'de yer alan peşin ödenen vergiler tutarı kullanılmıştır.

Yaşar Holding A.Ş'nin 31 Aralık 2015 ve 2014 Tarihleri İtibarıyla Sermaye Yapısı

Pay Sahipleri	Pay (%)	31 Aralık 2015	Pay (%)	31 Aralık 2014
Hedef Ziraat (*)	67,06	151.510	67,03	151.460
Yaşar Ailesi Üyeleri	23,74	53.640	23,74	53.640
Diğer	9,2	20.793	9,23	20.843
Toplam Sermaye	100	225.943	100	225.943
Sermaye Düzeltmesi		177.339		177.339
Toplam Ödenmiş Sermaye		403.282		403.282

(*) Hedef Ziraat'in nihai ortağı Yaşar Ailesi'dir.

Beheri 1 Kr olan 22.594.316.100 adet (31 Aralık 2014: 22.594.316.100 adet) pay bulunmaktadır. Farklı pay grupları ve belli pay sahiplerine verilen herhangi bir imtiyaz yoktur. Çıkarılmış sermayenin tamamı ödenmiştir.

Sürdürülebilirlik Yönetimi

Sürdürülebilir Kalkınma Politikamız

Güvenilir markalarımızla tüketicilerimizin yaşamına değer katan kaliteli ürün ve hizmetler sunmak şeklinde belirlenen misyonumuz çerçevesinde değerlerimiz; Önce Tüketicilerimiz ve Müşterilerimiz, Operasyonel Mükemmeliyetçiliğimiz, İnsan Kaynağımız, Etik Duruşumuz, Çevresel ve Sosyal Sorumluluğumuz'dur.

Yaşar Holding Sürdürülebilir Kalkınma Politikamız, misyonumuz ve değerlerimizi esas alacak şekilde oluşturulmuştur.

"Etik, hesap verebilir ve dürüst iş yapma anlayışımızdan ödün vermemek" ilkesi çerçevesinde "uluslararası gelişmeleri takip etmek ve Topluluğumuzun iş alanlarıyla sürdürülebilir kalkınma hedeflerine hizmet etmek"

esastır.

"Çalışanlarımıza adil bir çalışma ortamı sunarken, kendilerini geliştirmelerine imkan tanımak", "toplumun ihtiyaçlarına yönelik kaliteli ürün ve hizmet sunarken yereli desteklemek, yerel değerleri korumak",

"geliştirdiğimiz iş birlikleri ile toplumun ilerlemesine katkıda bulunmak",

"tüm bu faaliyetlerimizi yerine getirirken çevresel etkimizi ölçmek, iyileştirmek, doğal kaynakların korunmasına katkı sağlamak",

"eğitim, kültür ve sanata yatırım yaparak geçmişte olduğu gibi gelecekte de yeni nesillerin gelişimine destek olmaya devam etmek",

Sürdürülebilir Kalkınma Politikamızın vazgeçilmezleridir.

Sürdürülebilir Kalkınma Politikamız çerçevesinde Yaşar Topluluğu olarak "daha iyi bir yaşam için" yarattığımız değer,

"değer zincirimizde yer alan topluma, tüketicilerimize, çalışanlarımıza, çevremize, müşteri ve iş ortaklarımıza" "iyi bakarak" paylaşıyoruz.

Bu kapsamda Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile uyumlu, etik, hesap verebilir, dürüst yönetim anlayışını yaygınlaştırıyor,

tüketici ve toplumun ihtiyaçlarına duyarlı olarak faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. Topluluğumuz genelinde çalışan gelişimi ve mutluluğunu ön planda tutuyoruz.

Karbon ve su ayak izi başta olmak üzere ekolojik ayak izimizin bilincinde olarak çevre kullanma ve koruma dengesini gözetiyoruz. Tüm değer zincirimizdeki iş ortaklarımızın iş yapma biçimlerinden de sorumlu olduğumuzu biliyor ve onların bu konudaki bilincini geliştirmeye çalışıyoruz.

Sürdürülebilirlik politikamız çerçevesinde stratejimiz ve hedeflerimiz Yönetim Kurulu düzeyinde belirlenmekte ve desteklenmekte, üst düzey yönetim tarafından bu stratejinin uygulanması sağlanmaktadır.

"Ölçemediğini yönetemezsin" anlayışından yola çıkan Topluluğumuz, karbon ve su ayak izi hesaplamaları kapsamında Karbon ve Su Ayak İzi Ekiplerini oluşturarak, Liderlerini de belirlemiştir.

2014 yılında çalışmalarına başlanan ve Topluluk şirketlerine bağlı verilerin tek sistemde toplanarak anlık olarak takip edilmesine olanak tanıyan sera gazı envanter yönetim sistemi çalışmaları 2015 yılında tamamlanmış ve uygulamaya alınmıştır. Önümüzdeki dönem için hedefimiz, su ayak izi yönetim sistemini de tamamlayarak, sera gazı envanteri yönetim sisteminde olduğu gibi hesaplamaların online yapılabilmesini ve anlık olarak takip edilebilmesini sağlamaktır.

2010 yılında başlatılan "Kurum İtibarı Projesi" kapsamında oluşturulan ve çalışmalarını Yönetim Kurulu liderliğinde gerçekleştiren Sürdürülebilir Kalkınma Komitemiz ise belirlenen öncelikler çerçevesinde faaliyet göstermektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Komitemiz, sürdürülebilirlik çalışmalarının koordinasyonunu gerçekleştirirken, stratejinin uygulanmasını, hedeflerin gerçekleştirilmesini ve sürdürülebilirlik yaklaşımının Topluluk genelinde hakim olmasını teşvik etmektedir. Komite aynı zamanda risk ve fırsatları değerlendirerek, sürdürülebilirlik stratejisinin ve uygulama araçlarının iyileştirilmesini, çalışanların aldıkları eğitimlerle sürdürülebilirlik çalışmalarında aktif olarak yer almasını sağlamayı hedeflemektedir. Düzenli olarak gerçekleştirilen toplantılarda yapılan değerlendirmeler

raporlanmakta ve ortaya çıkan ihtiyaçlara göre aksiyon alınmaktadır. Ayrıca Enerji ve İsrافی Önleme Komitemiz aracılığıyla da sürdürülebilirlik faaliyetlerimiz desteklenmektedir.

Topluluğumuz, sürdürülebilirlik çalışmalarında uluslararası norm ve kriterleri referans almaktadır. Bu kapsamda 2007 yılında BM KİS imzacıları arasına katılan Topluluğumuz, 2009 ve 2010 yıllarında yayımladığı İlerleme Bildirimi Raporlarının ardından, 2011 yılından bu yana her yıl sürdürülebilirlik raporlaması yapmıştır. Paydaşları ile açık iletişimi benimseyen Topluluğumuz, uluslararası alanda kabul görmüş Küresel Raporlama Girişimi (GRI) standartlarını referans almaktadır. Nitekim Yaşar 2014 Sürdürülebilirlik Raporumuz, 2015 yılında GRI G3.1 kriterleri kapsamında B seviyesinde derecelendirilmiştir.

Sürdürülebilirlik Raporlarımızda yer alan veriler Sürdürülebilirlik Raporlama Ekip Üyeleri, Karbon ve Su Liderleri ile Karbon ve Su Ayak İzi Ekipleri tarafından sağlanmaktadır.

Sürdürülebilirlik stratejimizin vazgeçilmez parçası olan "topluma ve çalışanlarımıza iyi bakmak" anlayışı çerçevesinde Topluluğumuz, kadın çalışanlarımızın ve tedarik zincirimizde yer alan kadınların kişisel ve mesleki gelişimleri için projeler geliştirmektedir. 2012 yılında imzaladığımız "BM Kadının Güçlenmesi İlkerleri CEO Destek Beyanname", Dünya Ekonomi Forumu tarafından gündeme getirilen ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı liderliğinde sürdürülen "İş'te Eşitlik Platformu" ve Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan "Kadının Güçlenmesi Çalışma Grubu" bu projelerimizin geliştirilmesine ilham vermektedir.

Topluma iyi bakmak anlayışı ile sürdürülebilirliğin sosyal boyutunun geliştirilmesine de doğrudan katkıda bulunacak kurumsal gönüllülük çalışmaları için Topluluğumuz yeni bir yapılanmaya gitmiştir. Çalışanlarımızın bilgi, beceri ve deneyimlerini toplumsal faydaya dönüştürmek üzere Yaşar Gönüllüleri Platformu oluşturulmuştur.

Yaşar Gönüllüleri Platformu Yürütme Kurulu, yapılanmadan sorumlu olmuş ve çalışanların gönüllülük faaliyetlerine katılımını sağlamak üzere çalışmalarına başlamıştır. Öncelikle Topluluk genelinde 2.000'in üzerinde çalışanla bir gönüllülük anketi pay-

laşılmış ve gönüllü olmak istediklerini beyan eden çalışanlardan oluşan gruplardan ilkinde eğitim verilmiştir. Eğitimlerin ardından çalışanlar proje geliştirme çalışmalarına başlamıştır. İlk projelerin 2016 yılında hayata geçirilmesi planlanmaktadır.

Kurumsal İtibar Yönetimi

Kurumsal itibar yönetimi, tüketicinin artan bilinç düzeyi ve iletişim mecralarında yaşanan çeşitlenme ile birlikte kuruluşlar için çok daha stratejik bir noktaya gelmiştir. Bugün bulunduğumuz noktada geleneksel iletişim araçlarının yanına internet üzerinden yükselen yeni mecralar eklenmiş, dolayısıyla kurumsal itibar yönetimi de kendine yeni bir zemin bulmuştur.

İnternet teknolojileri baş döndürücü bir hızla gelişirken, bu durum yönetilmesi zor koşullara da neden olmuştur. Yüzlerce farklı kaynaktan bilgi akışının olması, bu bilgilerin güvenilirliği noktasında şirketlerin hızla aksiyon almasını gerektirmektedir.

Paydaşlarının görüşlerini dinleyerek bunlardan çıkan sonuçları iş süreçlerine ve kurum yaklaşımına entegre eden Yaşar Topluluğu şirketleri, kurumsal itibar yönetimini tüm mecralar üzerinden sürdürür. Tüketici ve müşterilerinin doğru bilgilendirilmesini, beklenti ve ihtiyaçlarına yönelik olarak hızla aksiyon alınmasını sağlar. İyi yönetim, iş etiği, kurumsal değerler ve toplumsal katkı bağlamında yerleşik bir kültüre sahip olan Topluluğumuz, tüm bu başlıklarda şeffaf ve güvenilirliğe dayalı bir iletişim politikası izlemektedir.

Kurumsal itibar çalışma süreçlerine çalışanlarının katılımı için gayret gösteren Topluluk şirketlerimiz için, çalışan görüşlerinin alındığı her tür araç son derece önemli ve değerlidir.

Kurumsal itibar yönetiminin sistematik bir yapı ile izlenmesi gerekliliğinden hareketle 2010 yılında "Kurum İtibarı Projesi" başlatılmış ve Kurum İtibarı Komitesi oluşturulmuştur.

Paydaş Diyalogu

G4-24, G4-25, G4-26

Topluluğumuz, içinde bulunduğu sektörler gereği karşılıklı etkileşim içinde olduğu geniş bir paydaş ağına sahiptir.

Başta çalışanlarımız, müşterilerimiz, tüketicilerimiz, iş ortaklarımız olmak üzere tedarikçilerimiz, hissedarlarımız, kamu kurum ve kuruluşları, uluslararası organizasyonlar, sektörel dernekler, STK'lar, üniversiteler, yazılı ve görsel medyayı kapsayan paydaşlarımızla uzun süreli iş birlikleri geliştirmekte ve açık iletişim kurmaktayız. Etkileşim içinde bulunduğumuz paydaşlarımız, Topluluk şirketlerimizin faaliyet gösterdikleri sektörler göz önünde bulundurularak ve şirketlerimizin ilgili departmanlarının geri bildirimleriyle belirlenmektedir. Paydaş haritamızı ve iletişim metotlarımızı düzenli olarak gözden geçirmekteyiz. Paydaş geri bildirimlerini, iş yapış şeklimizi ve süreçlerimizi geliştirmek için değerli rehberler olarak kabul etmekteyiz.

Paydaşlarla İletişim Metotları

G4-24, G4-26

Paydaşlar	İletişim Platformları	İletişim Sıklığı
Çalışanlarımız	Eğitimler, Yaşar Akademi Eğitim Platformu, çalışan görüşleri anketi, bültenler, iç iletişim materyalleri, Dyo Kırmızı Koltuk uygulaması gibi öneri sistemleri, yarışmalar, "Pınar'a Gidiyorum" gibi sosyal etkinlikler, sürdürülebilirlik raporları	Düzenli/Sık
Tüketicilerimiz	Memnuniyet anketleri, telefon görüşmeleri, iletişim ve çağrı merkezleri, sosyal medya hesapları, sürdürülebilirlik raporları	Sürekli/Sık
Yatırımcılarımız ve Hissedarlarımız	Faaliyet raporları, sürdürülebilirlik raporları, CDP İklim Değişikliği Raporu, CDP Su Raporu, yatırımcı sunumları, genel kurul toplantıları, Yatırımcı İlişkileri modüllerinin de bulunduğu internet siteleri	Düzenli
Müşterilerimiz, Tedarikçilerimiz ve Bayilerimiz	Tedarikçi eğitimleri, bayi toplantıları ve eğitimleri, fabrika ziyaretleri, müşteri ziyaretleri, memnuniyet anketleri, katılım sağlanan kongre, toplantı ve paneller, telefon görüşmeleri, iletişim ve çağrı merkezleri, bayi portalı, bayi memnuniyet anketleri, sürdürülebilirlik raporları	Düzenli/Periyodik
Kamu Kurum ve Kuruluşları, STK'lar ve Üye Olunan Dernekler	Ziyaretler, mevzuat görüş bildirimleri, sektörel toplantılar, kongre, konferans ve seminerler, geliştirilen ortak projeler, sektörel raporlar, sürdürülebilirlik raporları	Düzenli/Sık
Medya	Basın bültenleri, ziyaretler, basın toplantıları, lansmanlar	Düzenli
Üniversiteler	Kariyer günleri, konferans ve paneller, üniversite kulüp ve topluluklarının etkinlikleri, Topluluk şirketlerinde sağlanan staj imkanları	Düzenli
Sendika	Toplu İş Sözleşmeleri, sendika temsiliyeti, fabrika ziyaretleri, toplantılar	Düzenli

Üyelikler

Topluluk şirketlerimiz, "paydaşları ile birlikte büyümeye" ve müzakereye dayanan iş birliğinin sürdürülebilir değerler ürettiğine inanmaktadır. Birçok derneğin kurucu üyeliğini de yapmış olan Topluluk şirketlerimiz, bu nedenle faaliyet gösterdiği tüm sektörlerde ilgili sivil toplum kuruluşları ile iş birliği gerçekleştirmekte ve üyesi olduğu kuruluşlar aracılığı ile yerel, bölgesel ve sektörel gelişime katkı sunmaktadır.

Oda ve borsa gibi kanunen zorunlu olduğumuz üyelikler dışında gönüllü olarak üyelik gerçekleştirdiğimiz dernekler, faaliyet gösterdiğimiz sektörlerde yer alan güçlü oluşumlardır. Yerel, bölgesel ve sektörel gelişime katkıda bulunmayı hedef alan bu dernekler, Topluluğumuz açısından stratejik öneme sahiptir.

Adana Ticaret Borsası
Aile İşletmeleri Derneği (TAİDER)
Aliağa Ticaret Odası
Alüminyum Yüzey İşlem Derneği (AYİD)
Ambalaj Sanayicileri Derneği (ASD)
Ambalajlı Su Üreticileri Derneği (SUDER)*
Ambalajlı Süt ve Süt Ürünleri Sanayicileri Derneği (ASÜD)*
American Turkish Council
Amerika İş Konseyi (DEİK)
Ankara Ticaret Borsası
Ankara Ticaret Odası
Antalya Ticaret Borsası
Antalya Ticaret Odası
Avrupa Gıda Bilgi Konseyi (EUFIC)
Avrupa İş Konseyi (DEİK)
Aydın Sanayi Odası
Baro
Batı Anadolu Sanayici ve İşadamları Dernekleri Federasyonu (BASİFED)
Bebek Besinleri Sanayicileri Derneği (BEBESAD)*
Beyaz Et Sanayicileri ve Damızlıklarını Birliği Derneği (BESD-BİR)
Bornova Çiftçi Malları Koruma Derneği
Bornova Ziraat Odası
Borsaya Kote Ortaklık Yöneticileri Derneği (KOTEDER)*
Boya Sanayicileri Derneği (BOSAD)*
Bursa Ticaret Borsası
Bursa Ticaret ve Sanayi Odası
Çeşme Turistik Otelciler Birliği

Çevre Koruma ve Ambalaj Atıklarını Değerlendirme Vakfı (ÇEVKO)*
Deniz Temiz Derneği (TURMEPA)
Deniz Ticaret Odası
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK)
Dubai Chamber Of Commerce
Dubai Turkish Business Council
European Coil Coating Association (ECCA)
Ege Bölgesi Sanayi Odası
Ege Bölgesi Sanayi Odası Vakfı
Ege İhracatçı Birlikleri*
Ege Sanayicileri ve İşadamları Derneği (ESİAD)
Ege Turistik İşletmeler Konaklamaları Birliği
Eğitim ve Gelişim Platformu Derneği (TEGEP)
Elektrik Mühendisleri Odası
Eskişehir Sanayi Odası
Eskişehir Ticaret Odası
Etik ve İtibar Derneği*
Ev Dışı Tüketim Derneği (ETÜDER)
Gebze Ticaret Odası
Gıda Güvenliği Derneği*
Gıda Mühendisleri Odası
Global İlişkiler Forumu
Isı Su Ses ve Yangın Yalıtımcıları Derneği (İZODER)
İsparta Ticaret ve Sanayi Odası
İktisadi Araştırmalar Vakfı
İstanbul Maden ve Metal İhracatçı Birlikleri
İstanbul Sanayi Odası

İstanbul Ticaret Borsası
İstanbul Ticaret Odası
İzmir İli Kırmızı Et Üreticileri Birliği
İzmir Sanayici ve İşadamları Derneği (İZSİAD)
İzmir Su Ürünleri Yetiştiricileri ve Üreticileri Birliği*
İzmir Ticaret Borsası
İzmir Ticaret Odası
İzmir Ziraat Odası
Kağıthane Ayazağa Vadisi Kentsel Geliştirme Derneği
Kaplıca Talasso ve Kür Merkezleri Derneği
Karton Ambalaj Sanayicileri Derneği (KASAD)
Kemalpaşa Organize Sanayi Bölgesi (KOSBİ)
Kimya Mühendisleri Odası
Kocaeli Sanayi Odası
Makina Mühendisleri Odası
Manisa Organize Sanayiciler Derneği
Manisa Ticaret ve Sanayi Odası
Mersin Ticaret Borsası
Meyve Suyu Endüstrisi Derneği (MEYED)
Milletlerarası Ticaret Odası (ICC)
Musiki Eseri Sahipleri Grubu Meslek Birliği
Mutfak Dostları Derneği
Bağlantılı Hak Sahibi Fonogram Yapımcıları Meslek Birliği (MÜ-YAP)
Müzik Yorumcuları Meslek Birliği
Nazilli Ticaret ve Sanayi Odası

Organik Ürün Yetiştiricileri ve Sanayicileri Derneği (ORGÜDER)
Orta Anadolu İhracatçı Birlikleri
Paint Research Association
Reklamverenler Derneği*
Sakarya Ticaret ve Sanayi Odası
Selüloz ve Kağıt Sanayii Vakfı*
Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler Odası
TOBB Global Standartlar Merkezi
Turgutlu Ticaret ve Sanayi Odası
TURKTRADE*
Türk Afrika İş Konseyi (DEİK)
Türk Amerikan İşadamları Derneği
Türk Körfez İş Konseyi (DEİK)
Türk Mısır İş Adamları Derneği
Türk Sanayi ve İş Adamları Derneği (TÜSİAD)
Türk Veteriner Hekimleri Birliği
Türkiye Çevre Eğitim Vakfı
Türkiye Damızlık Sığır Yetiştiricileri Merkez Birliği
Türkiye Ekonomi Kurumu (TEK)
Türkiye Gıda Sanayi İşverenleri Sendikası (TÜGİS)*
Türkiye İç Denetim Enstitüsü (TİDE)
Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM)
Türkiye İnsan Yönetimi Derneği (PERYÖN)
Türkiye İnşaat Malzemesi Sanayicileri Derneği (İMSAD)
Türkiye Kalite Derneği (KALDER)*

Türkiye Kimya, Petrol, Lastik ve Plastik Sanayi İşverenleri Sendikası (KİPLAS)*
Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB)
Türkiye Seyahat Acenteleri Birliği
Türkiye Süt, Et, Gıda Sanayicileri ve Üreticileri Birliği (SETBİR)*
Türkiye Yem Sanayicileri Birliği
Ulusal Gıda Teknoloji Platformu (UGTP)
Ulusal Kırmızı Et Konseyi (UKON)
Ulusal Süt Konseyi (USK)*
UN Global Compact (UNGC)
UN Global Compact Türkiye
World Economic Forum
Yatırımcı İlişkileri Derneği
Yeminli Mali Müşavirler Odası
Ziraat Mühendisleri Odası

*Yönetim Kurulu'nda yer aldığımız kuruluşlar.

Etik ve Uyum

Kurumsal Yönetim

Şirketlerin faaliyetlerini sürdürdükleri her aşamada, ilişkide bulunduğu taraflara karşı bir sorumluluğu doğmaktadır. Şirket yönetimi, yönetim kurulu, hissedarlar ve şirketle bağlantısı olan tüm tarafların birbirleriyle olan ilişkilerine dair bir yönetim anlayışı oluşturan kurumsal yönetim; şeffaflık, paydaşlara karşı sorumluluk, adillik ve hesap verebilirlik gibi ilkeler çerçevesinde yürütülmektedir.

Yasalar ile düzenlenen ve kapsamı belirlenen kurumsal yönetim, tüm dünyada iyi yönetim uygulamalarının artırılmasını sağlamıştır. Ülkemizde kurumsal yönetim uygulamaları, Sermaye Piyasası Kanunu ve Sermaye Piyasası Kurulu (SPK)'nın Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği kapsamında yürütülmektedir.

Yaşar Topluluğu, şirketlerinin sürdürülebilirliği için çok önemli bir unsur olarak gördüğü kurumsal yönetim anlayışını; geçmişten günümüze, vizyonu ve öngörüsü, köklü ve sağlam kurumsal değerleri ve kültürü, etik anlayışı, yasalara ve mevzuata uyumu ile tüm faaliyet alanlarına yansıtmıştır. Yaşar Topluluğu'nda tüm menfaat sahiplerinin çıkarlarının en iyi şekilde yönetilmesi gözetilmektedir. Yaşar Topluluğu'nda benimsenen kurumsal yönetim yapısı, Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde sürekli olarak gözden geçirilmektedir. Bu ilkeler SPK tarafından 2003 yılında yayımlanmış, 2005 yılında revize edilmiştir ve 2011 yılında yapılan değişikliklerle birçok hüküm halka açık şirketler için zorunlu hale gelmiştir. 2014 yılı başında SPK tarafından güncellenen Kurumsal Yönetim Tebliği, Kurumsal Yönetim İlkeleri'ni yeniden düzenlemiş ve son halini vermiştir.

2015 yılında, Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde yer alan Pınar Süt'ün kurumsal yönetim derecelendirme notu 9,18, Pınar Et'in notu 9,20 ve Pınar Su'nun notu 9,37 olarak yukarı yönlü revize edilmiştir.

Yaşar Holding'in İcra Başkanlığı ile Yönetim Kurulu'nun sorumlulukları OECD Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak birbirinden ayrıdır. Yönetim Kurulu Başkanı'nın aynı zamanda kurumun içinde icra görevi olmayıp icra fonksiyonlarının başında bulunan Yaşar Holding İcra Başkanı, Yaşar Topluluğu'nun tüm icra faaliyetlerinden Yönetim Kurulu'na karşı sorumludur. Bununla birlikte yönetim ve organizasyon yapısına ilişkin tüm süreç ve sorumluluklar "Yaşar Topluluğu Kurumsal Yönetim El

Kitapçığı" ile, iş etiği yaklaşımı ise "Yaşar Topluluğu İş Etiği Kuralları Kılavuzu" ile belirlenmiştir ve Topluluğumuz çalışanlarının bu Kılavuz'a uyumu esastır.

"Yaşar Topluluğu Kurumsal Yönetim El Kitabı" kurumsal yönetim işleyiş esaslarını, Yönetim Kurulu ve icranın karar süreçlerini tanımlamakta, Yönetim Kurulu'nun yetki ve sorumlulukları ile alt komiteleri ve rollerini saptamaktadır. Yönetim Kurulu'nda gündem belirleme ve oylama esasları da yine söz konusu Kitapçık'ta yer almaktadır.

Çalışanlarımızın şirket üst yönetimine öneride veya tavsiyede bulunabilmesini teminen çeşitli sistemler kurulmuştur.

Denetim Alt Komitesi, Riskin Erken Saptanması Alt Komitesi ve Kurumsal Yönetim Alt Komitesi, faaliyetlerini 6 üyeden oluşan Yaşar Holding Yönetim Kurulu'na bağlı olarak yürütmektedir. Yaşar Topluluğu'nun halka açık şirketlerinin yönetim kurullarında iki bağımsız üye bulunmaktadır. Söz konusu bağımsız üyelerimiz SPK'nın II-17.1 Kurumsal Yönetim Tebliği ekindeki Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yer alan 4.3.6 maddesindeki tüm bağımsızlık kriterlerini karşılamaktadır.

Ayrıca halka açık şirketlerimizin dördünde halihazırda iki ve diğer iki şirketimizde ise bir kadın Yönetim Kurulu üyesi bulunmaktadır. Bu durum zorunlu olmayan 4.3.9 No'lu Kurumsal Yönetim İlkesi'ne de uyumumuzun göstergesidir. Bununla birlikte Yönetim Kurulu bünyesinde mevzuatın gerektirdiği komiteler de oluşturulmuştur.

Topluluğumuzun tüm halka açık şirketlerinde, Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamında ve yatırımcılar ile ortaklık arasındaki iletişimin sağlıklı ve güvenilir şekilde yürütülmesini temin etmek üzere Yatırımcı İlişkileri Bölümleri oluşturulmuştur. İlgili mevzuat çerçevesinde, şeffaflık ve doğruluk esasıyla oluşturulan ve şirketimiz internet sitesinde yayımlanmış olan bilgilendirme politikası ile pay sahiplerinin, kamunun ve diğer menfaat sahiplerinin zamanında, eksiksiz, doğru, anlaşılabilir ve eşit koşullarda erişilebilir bir şekilde bilgilendirilmeleri sağlanmaktadır. Bu kapsamda söz konusu şirketlerin ücret, tazminat, kar dağıtım ve bağlı politikalarına şirketlerin internet sitelerinden de ulaşılmaktadır. Yaşar Holding'e ait internet sitesinde Topluluğumuz şirketlerinin faaliyet alanlarına dair bilgiler yer almakta olup, "Yatırımcı İlişkileri" modüllerinden de Topluluğumuzun

halka açık şirketleriyle ilgili detaylı bilgilere ulaşılabilmektedir. Halka açık şirketlerimizin kurumsal yönetim süreci ve bu süreç zarfında kaydedilen ilerlemeler, Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde hazırlanan ve yıllık faaliyet raporlarında yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporları ile tüm paydaşlara ve kamuya sunulmaktadır.

Yaşar Topluluğu'nun halka açık şirketlerinde yer alan Denetim Komitesi, Riskin Erken Saptanması Komitesi ve Kurumsal Yönetim Komitesi, Sermaye Piyasası Mevzuatı ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde kurulmuş; Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi de Kurumsal Yönetim Komitesi bünyesinde yapılandırılmıştır.

Türkiye'de henüz kurumsal yönetim ilkelerinin gündemde olmadığı tarihlerden itibaren, en iyi yönetim yaklaşımlarını uygulama konusunda gönüllü olarak önemli adımlar atan Yaşar Holding, uzun yıllar sonucunda yaratılan "kurum itibarı"na da önemli bir değer olarak yönetmekte; etkin ve proaktif uygulamaları ile paydaşları ve daha geniş anlamda toplum için sürdürülebilir değerler yaratmaya devam etmektedir.

İş Etiği

İş etiği kuralları, toplumların sahip oldukları değerlere uygun olarak ve ilkeler çerçevesinde faaliyet göstermenin çerçevesini çizmektedir. Birden çok sosyal ve kültürel dinamik içinde gelişimini sürdüren toplumlarda etik kurallar; eşitlik, şeffaflık, tarafsızlık gibi evrensel ilkelerin iş dünyasında öncelik bulmasına olanak tanımaktadır.

Faaliyet gösterdiği coğrafyada toplumsal değerlere saygı gösteren Yaşar Topluluğu, bu ilkeler çerçevesinde iş etiği kurallarına uygun hareket etmekte ve şeffaflığı gözetmektedir. 2009 yılında hazırlanıp, 2010 yılında kitapçık olarak basılarak Topluluk bünyesindeki tüm çalışanlara dağıtılan "İş Etiği Kuralları Kılavuzu", Yaşar Topluluğu'nun iş etiği yaklaşımını ortaya koymaktadır. İşe alımlarda yapılan oryantasyon eğitimleri kapsamında bu kitapçıktan yararlanılmakta, Yaşar Topluluğu'nun online öğrenme platformu olan Yaşar Akademi üzerinden İş Etiği Kuralları eğitimi verilmektedir.

2015 yılında 402 saat İş Etiği Kuralları eğitimi verilmiştir.

Topluluk şirketlerinde çalışanlar, belirlenen iş etiği kurallarına uymadığını düşündükleri ve ihlal olduğunu tespit ettikleri konuları e-posta, mektup ya da telefon aracılığı ile Yaşar Holding Yönetim Kurulu üyelerinden 1 Başkan, Yaşar Holding Üst Yönetimi'nden 3 üye ve 1 Genel Sekreter olmak üzere, Yaşar Holding Yönetim Kurulu tarafından seçilen ve toplam 5 üyeden oluşan Etik Kurul'a bildirebilmektedir. Etik Kurul'a bildirilen konular, en geç bir hafta içinde kılavuzda yer alan kurallar çerçevesinde çözülmektedir.

2015 yılında Etik Kurul'a sadece bir konu iletilmiş ve Etik Kurul'a iletilen konu, gerekli incelemeler tamamlanarak çözülmüştür.

Yaşar Topluluğu İş Etiği Kuralları

- Güvenli bir iş ortamında, ayrımcılığa izin vermeyerek ve birbirinin kişilik haklarına saygı göstererek çalışmak,
- Şirket kaynaklarını verimli kullanmak,
- Çıkar çatışmasından kaçınmak,
- Yasalarla belirlenen rekabet kurallarına uymak, rakiplerle piyasa koşullarını bozmayacak şekilde rekabet etmek,

- Müşteri memnuniyetine önem vermek, müşterilere ve tüketicilere her zaman duyarlı ve dürüst davranmak,
- Şirket bilgi, varlık ve kayıtlarının doğru hazırlanması için azami özen göstermek, gizlilik içinde korumak ve menfaat sağlamak için kullanmamak,
- Tüm faaliyetlerde toplumsal yararı gözetmek ve çevreye saygılı davranmak,
- İş yerinde olduğu kadar iş yeri dışındaki şirket yaşantısında da şirket hakkında olumsuz kanaat yaratmayacak ve içinde bulunduğumuz toplumun kurallarına aykırı düşmeyecek bir yaşam tarzı benimsemek.

Yolsuzlukla Mücadele

Yaşar Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren tüm şirketler, rüşvet ve haraç dahil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele etmekte ve yolsuzluğun önlenmesi için gereken tüm yükümlülüklerini yerine getirmektedir.

Yaşar Topluluğu çalışanları, "Yaşar Topluluğu İş Etiği Kuralları Kılavuzu"na uygun olarak çalışmak ile yükümlüdür.

Topluluk şirketleri kapsamında 25 fonksiyonda, 9 geniş ve 27 sınırlı kapsamlı denetim çalışması gerçekleştirilmiştir.

Rapor periyodunda şirketlerimizde çalışan 2 kişi ile iş prensiplerimiz ve etik kurallarımız çerçevesinde iş ilişkisi sonlandırılmış ve 1 adedi için suç duyurusunda bulunulmuştur.

Raporlama döneminde Topluluğumuz veya çalışanları aleyhine yolsuzlukla ilgili açılmış bir kamu davası bulunmamaktadır. İş ortaklarıyla sözleşmelerimizde yolsuzluğa ilişkin bir ihlal vakası yaşanmamıştır. Rekabete aykırı davranış, tröstleşme ve tekelleşme önleme konusunda sürmekte olan ve henüz karara bağlanmamış bir dava bulunmaktadır.

Denetim faaliyetleri kapsamında şirketlerin zararına gerçekleştirilebilecek olası suistimallerin caydırılmasına yönelik kurum içi kontrol bilincinin ve tedbirlerinin güçlendirilmesine yardımcı olunmaktadır.

Risk Yönetimi

Yaşadığımız küreselleşen dünyada küresel risklerin belirlenmesi, bu risklere hazırlık yapılabilmesi konunun sadece bir boyutunu ele alan bir yaklaşım haline gelmiştir. Risklerin birbiri ile bağlantısı, uzun süreli trendlerin risk oluşumuna veya giderilmesine etkisi, risk yönetimini belirleyen önemli hususlardır. Risklerin sınıflandırılması süreci birden fazla sektörde, farklı iş modelleri çerçevesinde faaliyet gösteren kurumlar için kurumların kendilerine özgü bir nitelik taşımaktadır.

Risk Yönetimi Anlayışımız

Yaşar Topluluğu'na bağlı şirketlerde kurumsal risk yönetimi; risklerin tanımlandığı, analiz edildiği ve kontrol edilerek izlendiği sistematik bir süreç olarak ele alınmaktadır. Bu yönetim anlayışı, hem beklenmedik risklerin hem de şirketlerin varlık değerlerine yönelik olumsuz etkilerin kontrol edilebilmesini sağlamaktadır.

- Şirketlerin tüm faaliyet alanlarının, iş ünitelerinin, kar merkezlerinin incelenmesi ile mevcut risklerin belirlenmesi,
- Sürecin sistematik ve devamlı kılınması için risk yönetimi yapısının kurulması, görev ve sorumlulukların net olarak ifade edilmesi ve yaşatılması,
- Neden ve sonuçları belirlenen risklerden kaçınmak için var olan kontrollerin değerlendirilmesi,
- Yeni ve etkin kontrollerin tasarlanması ile etkin bir risk yönetimi ve izleme sürecinin kalıcı olarak uygulanması,
- Kurum içi iletişimin yaygınlaştırılması, risk yönetimi sürecinin sistematik ve dinamik bir yapıda olmasının sağlanması,
- Risklerin tutarlı ve en uygun şekilde yönetilmesi için kurum genelinde ortak risk algısı oluşturularak stratejik hedeflere ulaşılması ve sürdürülebilir karlılığın sağlanması,

Topluluğumuz şirketlerindeki risk yönetim süreçlerinin amaçları arasında yer almaktadır.

Bu yaklaşım, şirketlere rekabet avantajı sağlarken diğer taraftan hissedarlara şirket değerlerinin iyi korunduğuna ve geliştirildiğine dair güvence vermektedir.

Risk yönetim ve kontrol süreçlerinin etkinliğini değerlendirmek ve geliştirmek amacına yönelik sistemli ve disiplinli bir yaklaşım getirerek şirketlerin amaçlarına ulaşmasına yardımcı olmak için Topluluğumuz şirketlerinde düzenli aralıklarla iç denetim gerçekleştirilmektedir.

Mevcut risk yönetimi ve kontrol süreçlerinin yeterliliğinin değerlendirilmesindeki amaç, bu süreçlerin kurumun hedef ve amaçlarına ulaşmasını sağlayacak şekilde yapılandırıldığı ve çalıştığı hususlarını değerlendirmek ve kurumun faaliyetlerinin performans etkinliği ve verimliliği açısından geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunmaktır.

“Ben değil, ‘biz’ varız!”

Selçuk YAŞAR

Topluma İyi Bakmak

Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği

Yaşar Topluluğu olarak tüketici ve müşterilerimizin sağlığı ve güvenliğini birincil önceliğimiz olarak kabul ediyor; ürün ve hizmetlerimizle hayatlarına değer katmayı amaçlıyoruz.

İşletme ve ürünlerimiz, ilgili yönetmelikler çerçevesinde kamu kurumlarınca ve tabi olduğumuz standartlar çerçevesinde, üçüncü partilerce düzenli olarak denetlenmektedir. Ürün ve hizmetlerimizin sağlık ve güvenlik etkileriyle ilgili her türlü kanuni düzenlemeye, Topluluğumuz tarafından oluşturulan kurallara tam uyum sağlanmaktadır. Raporlama döneminde herhangi bir uyumsuzluk vakası ile karşılaşmamıştır.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Dyo Boya

Biyosidal Ürünler Yönetmeliği Avrupa Birliği'nin 98/8/EC sayılı direktifine uygun olarak hazırlanmıştır ve bu yönetmelik gereği ürünlerinizi piyasaya sunarken biyosidal ürün ruhsatının alınması ve yönetmeliğe göre etiketlenmesi gerekmektedir. 2013 yılında Teknoplast, Dyojen ve Nanoipek mat ürünleri için ruhsat başvuruları yapılmış ve 2014/2015 yıllarında ürünlerin ruhsatları tamamlanmıştır. Bunun yanında formaldehit ve dibutil fitalatın kullanımının Avrupa'da yasaklanmasının ardından, ürün formülasyonlarından çıkarılarak, ürünler revize edilmiştir.

Yapı Malzemeleri Yönetmeliği gereği, TS standardı olan tüm ürünlerimiz için G belgesi başvuruları yapılmış ve mevzuata tam uyum sağlanarak ürün ambalaj etiketlerinde G işareti kullanılmaya başlanmıştır.

Ar-Ge faaliyetlerinde AB uygulamalarını gözeterek ürün portföyünde düzenlemeler yapan Dyo Boya, bu kapsamda Avrupa'da yürürlükte olan 2004/42/EC direktifine uygun olarak, ürünlerde bulunan uçucu madde miktarını (VOC) düşürüp iç ve dış cephe su bazlı tüm ürünleri VOC direktifine uygun hale getirmiştir.

Dyo Boya, ürünlerinin yüklenmesi, taşınması ve boşaltılmasında ADR (Tehlikeli Maddelerin Karayolu ile Taşınması Hakkında Yönetmelik)'ye uygun firmalarla çalışmaktadır. Ürün nakliyatı için ADR kuralları gözden geçirilmekte ve eksikliklerin giderilmesi için planlama yapılmaktadır. Yönetmelik gereği, tesislerinde ADR Güvenlik Danışmanı bulundurmaktadır. Tesislere kabul edilen ham maddeler ve gönderilen ürünlerle ilgili kontrol listeleri oluşturulmuş, 2015 yılı başlangıcı itibarıyla devreye alınmıştır.

Pınar Et

Gıda güvenliği ve kalite yönetim sistemlerimiz kapsamında proses hatlarımızda takip ettiğimiz datalar istatistik analiz programları kullanılarak analiz edilmekte ve proses performans ve verimlilikleri bu doğrultuda iyileştirilmektedir. Astron (YABİM) ve Yaşar Üniversitesi ile SAP sistemi ile uyumlu çevrimiçi kalite kayıt ve izlenebilirlik yazılım programı çalışmaları başlatılmıştır. Bu program ile proses hattında datalar tabletler aracılığı ile kaydedilecek ve sistemde bir ürüne ait izlenebilirlik dataları dahil tüm bilgilere anında ulaşılabilecek, proses dataları çevrimiçi istatistiksel olarak değerlendirilebilecektir. Ayrıca kırtasiye malzemelerinden tasarruf edilerek hem çevre dostu bir yaklaşım sergilenecek hem de bu malzemelerden kaynaklanabilecek yabancı madde riskleri önlenecektir.

Pınar Et ürünlerinin girdi ve besin ögeleri bilgilerinin, yasal gerekliliklerin de ötesinde tüketici ve müşterilerimizle iletişimi konusunda kalite, Ar-Ge ve pazarlama ekibi ortak çalışmaktadır. Bu amaçla yasal gerekliliklerin yanında, AB direktifleri incelenmekte, yerli ve yabancı pazarlardaki uygulamalar hem ziyaretlerle hem de Mintel gibi tüm dünya raflarındaki yeni ve mevcut ürünlerin bilgilerinin yer aldığı data programları kullanılarak takip edilmektedir. Ayrıca tüketici ve müşterilerimizden Pınar İletişim Merkezi'ne gelen talepler de değerlendirilerek, tüm çalışma adımlarının yer aldığı prosedürlerimiz doğrultusunda ambalajda yer alacak iletişim bilgileri belirlenmekte, tasarım hazırlanmakta ve kullandığımız intranet programı ile, ilgili tüm birimlerin onayı alınarak ambalaj tasarımı tamamlanmaktadır.

Pınar Süt

Zorunlu etiket bilgilerinin yanı sıra ürünlerimizin etiketlerinde enerji ve besin ögeleri tablosu, Pınar İletişim Merkezi gibi gönüllü bildirimler de yapılmaktadır.

Günlük Karşılama Oranı (GKO) gönüllü etiketleme sistemi "tüketicinin market rafından satın aldığı gıdanın bir porsiyonundan enerji ve besin ögeleri için önerilen günlük alım düzeylerinin yüzde olarak ne kadarını karşıladığını göstermektedir. Söz konusu etiketleme Pınar markalı ürünlerin ortalama %10'una yakın bir kısmında kullanılmaktadır. Ürünlerimizin % 95'inde besin ögeleri tablosu bulunmaktadır.

YBP

Tüketici sağlığını korumaya yönelik üretimden rafa kadar olan süreçlerimizi iyileştirme kapsamında Pınar Et ile birlikte ortak proje yapılmış ve bu çerçevede hem donuk hem de şarküteri ürün gruplarına ait iki yeni depo inşası gerçekleştirilmiştir. Böylece Pınar Et kampüsü ve İzmir içerisinde aktarmalı yürütülen süreç tek noktaya indirilmiştir. Bayi ve zincir kanal müşterileri ana depolarına teslimat da tek noktadan sağlanmıştır.

Sağlıklı Gıda Ürünlerine Erişimin Arttırılması

Topluluğumuzun Gıda ve İçecek Grubu bünyesinde, tüketicilerimizin sağlıklı gıda ürünlerine erişimini arttırmak amacıyla kapsamlı çalışmalar yürütülmektedir. Ürünlerimizin şeker ve tuz oranlarının azaltılması; besin değerleri açısından zenginleştirilmiş ürünlerin ve farklı gıda tercihleri ve hassasiyetleri olan kişilere yönelik ürünlerin geliştirilmesi bu çalışmalardan bazılarıdır.

Pınar Et

Tüm ürünlerimizde tuz miktarının düşürülmesi yönünde çalışmalarımız tamamlanmıştır. Ürünlerimizin %55'inde tuz azaltımı yapılmıştır. Diğer ürünlerimizde ise tuz miktarı teknolojisi gereği olması gereken değerde olduğu için tuz azaltma çalışması yapılmamıştır. Ayrıca, emülsifiye ürünlerimizde (sosis, salam gibi) sodyum azaltma çalışmalarımız devam etmektedir.

Pınar Su

Pınar Denge Maden Suları düşük sodyumlu maden sularından biridir. Düşük sodyum, sodyumu azaltılmış anlamına gelmektedir. Sade maden suyu kaynaktan çıktığı şekliyle şişelenmektedir. Sodyum oranı kaynağın bulunduğu yer altı toprağının özelliklerine göre farklılık göstermektedir. Pınar Su, maden suyu üretimini tüm kalite ve gıda güvenliği denetimlerini yerine getirdiği bir firma üzerinden sağlamaktadır.

Pınar Denge Doğal Maden Suyu'nun bir şişesi günlük kalsiyum ihtiyacının %54'ünü, magnezyum ihtiyacının %16'sını karşılamaktadır. Pınar Denge Maden Suyu'nun C Vitaminli Limon ve C Vitaminli Bodrum Mandalinası çeşitleri günlük C vitamini ihtiyacının %100'ünü karşılamaktadır. Meyve aromalı maden sularının yerine meyveli ve enerjisi (şeker) azaltılmış maden suyu Ar-Ge çalışmaları sürdürülmektedir.

Pınar Süt

Pınar Süt'ün ürün kategorisi ağırlıklı olarak süt ve süt ürünlerinden oluşmaktadır. Bu ürün kategorisi "doğal olarak sağlıklı" şeklinde konumlanmakta ve tüketim açısından değerlendirildiğinde obeziteyle doğrudan ilişkisi bulunmamaktadır. Mevcut ürün portföyümüzde peynirlerimizde tuz ve yağ azaltma çalışmaları gerçekleştirilerek uygulamaya geçilmiş olup, önümüzdeki dönemde alternatif şeker ve tuz azaltma çalışmalarına devam edilecektir. Özellikle çocuklara yönelik kategoride "Sağlık Pınarım" misyonumuza uygun düşük şekerli, katkısız ve koruyucusuz ürünler hedeflenecektir.

Pınar Süt 1998 yılında Denge Laktozsuz Süt, Denge Kalsiyum A,D,E Süt, Denge Probiyotik-Prebiyotik Yoğurt'la başladığı fonksiyonel ürün üretimini günümüze kadar çeşitli ürün lansmanları ile sürdürmüştür. Pınar Çocuk Devam Sütleri seri halinde tüketicilerin beğenisine sunulmuştur. Çocukların beslenme ihtiyaçlarına cevap verecek şekilde mineral ve vitamin katkılı Kido Üçgen Peynir geliştirilmiş; Türkiye'nin ilk laktozsuz yoğurdu üretilmiştir. Pink Relax özellikle kadınlara yönelik şeker ilavesiz bir içecek olarak konumlandırılmıştır.

"Sağlık Pınarım" misyonumuza uygun şekilde üretilen özel ürünlerimiz; Denge Laktozsuz Süt, Denge Laktozsuz Yoğurt, Denge Kalsiyum ADE Süt, Kido Mineral ve Vitaminli Üçgen Peynir, İlk Adım Devam Sütü, Çocuk Devam Sütü, Organik UHT Süt, Organik Yoğurt ve Organik Beyaz Peynir'dir.

Müşteri ve Tüketici Bilgilendirmesi ve Etik Pazarlama

Tüketici ve müşterilerimize, ürün ve hizmetlerimizle ilgili bilgilendirmeler etiketler, reklamlarımız, internet sitemiz ve sosyal medya araçlarımız gibi çeşitli kanallar yoluyla yapılmaktadır.

Topluluğumuz şirketlerinin her biri, sektörlerin doğasına göre farklı ürün/hizmet bilgisi düzenlemelerine ve etiketleme kurallarına tabidir. Topluluğumuz şirketleri, ürün/hizmet bilgisi düzenlemeleri ve etiketlemesiyle ilgili tüm yönetmelik ve kurallara %100 uyum göstermektedir. Raporlama döneminde konuyla ilgili herhangi bir uyumsuzluk vakasıyla karşılaşmamıştır.

Gıda ürünlerimizle ilgili bilgilerin etiket aracılığıyla tüketicilerimizle paylaşılması Türk Gıda Kodeksi Etiketleme Yönetmeliği hükümlerine tabidir. Söz konusu Yönetmelik hükümleri ve Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından çıkartılan Etiketleme Kılavuzu, bir gıda ürünü etiketinde bulunması gereken bilgileri kesin bir şekilde belirlemektedir.

Bunun yanı sıra, ürünlerimizin tanıtımı ve pazarlaması ile ilgili mevzuatlara uygun faaliyet gösterilmektedir. Ürünlerimizin reklamları ve diğer pazarlama iletişimi araçları ile tüketicimize tanıtımı yapılırken, sorumluluk bilinciyle hareket edilmektedir. Üyesi olduğumuz "Reklamverenler Derneği" içinde uluslararası uygulamalara paralel Reklam Öz Denetim Kurulu İlkele-ri'ne uyulmaktadır. Böylece reklamlarımızın yasal, ahlaki, doğru ve dürüst olması yolunda aktif çaba gösterilmektedir. Raporlama döneminde, pazarlama iletişimiyle ilgili yönetmeliklere uyumsuzlukla sonuçlanan bir vaka yaşanmış olup, hukuki süreç devam etmektedir.

Müşteri ve Tüketici Memnuniyeti

Topluluğumuz bünyesinde yer alan şirketler, düzenli aralıklarla müşteri ve tüketici memnuniyetini ölçmekte ve gerekli iyileştirici aksiyonları almaktadır. Müşteri ve tüketici memnuniyet anketleri, paydaş geri bildirimlerini almamız için önemli bir araç olmakla beraber, ürün ve hizmetlerimizi mükemmelleştirmemizde kritik bir rol oynamaktadır.

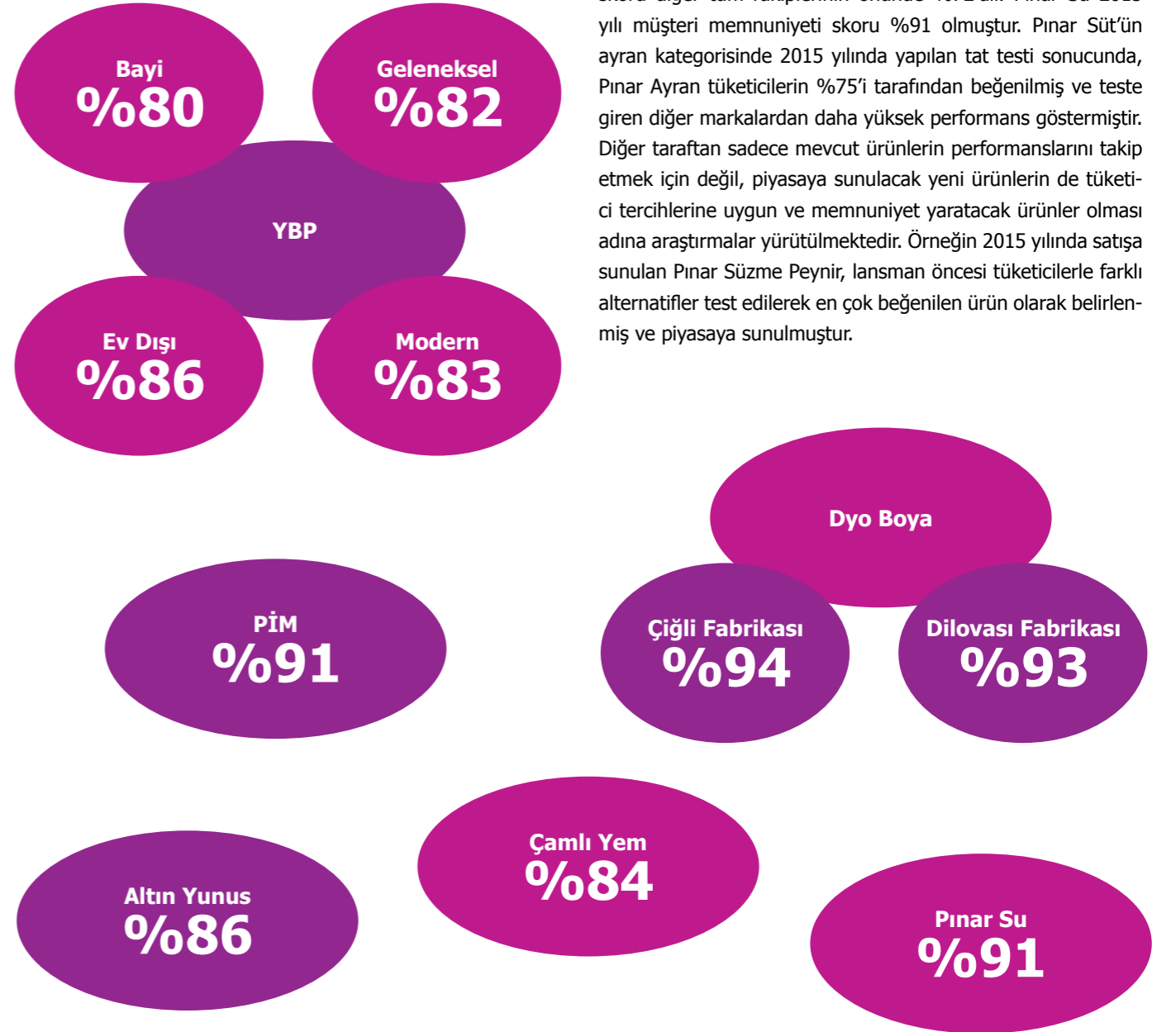
Altın Yunus'un 2015 müşteri memnuniyeti anketine 3.229 kişi katılmış ve memnuniyet oranı %86 olmuştur. Çamlı Yem 2015 müşteri memnuniyet oranı yapılan anketler sonucunda %84 olarak ölçülmüştür. Dyo Boya kapsamında müşteri memnuniyeti oranı Çiğli Fabrikası için %94; Dilovası Fabrikası için %93'tür. Viking Kağıt, müşteri memnuniyeti anketini 2 yılda 1 planlamaktadır ve bir sonraki anket 2016 yılında gerçekleştirilecektir.

YBP'nin 2015 tarihli müşteri memnuniyeti anketleri 2.569 müşteriye kapalı zarf yöntemi ile uygulanmıştır. Ev Dışı Tüketim, Modern, Bayi ve Geleneksel olarak 4 kanalda uygulanan anketlerde memnuniyet oranı sırasıyla %86, %83, %80 ve %82 olmuştur.

Türkiye'nin her yerinden alan kodu çevirmeden aranabilen 444 7627 no'lu Pınar İletişim Merkezi (PİM)'ne gelen müşteri talep ve şikayetleri, haftanın yedi günü 07:00-23:00 saatleri arasında operatörler tarafından canlı olarak yanıtlanırken, ulaştırılan konular hakkında en kısa sürede tüketicilere bilgi verilmektedir. Çağrı karşılama başarı oranı %92 olan PİM, çağrılarının %88'ini 15 saniye içinde cevaplamaktadır. 2015 yılında tüketicilerle gerçekleştirilen memnuniyet anketi sonuçlarına göre PİM'in memnuniyet oranı %91'dir. Pınar İletişim Merkezi, twitter.com/InfoPinar adresli resmi Twitter hesabıyla sosyal medya üzerinden gelen istek ve önerileri de inceleyip çözüme kavuşturarak tüketicilere dönüş yapmaktadır.

2015 yılında yapılan marka izleme araştırması sonuçlarına göre Pınar; sektörde tüketicilerin aklına gelen ilk markadır. Tüketici memnuniyetini ifade eden "Kendime yakın hissettiğim marka", "Herkes tavsiye edebileceğim marka", "Kaliteli marka", "Ürünleri verilen paraya değer" imaj ifadelerinde sektördeki tüm markalar içinde en yüksek skoru alan markadır.

Pınar Et marka değerini, müşterilerinin memnuniyetini ve marka imaj değerlerini düzenli olarak ölçmek adına araştırma ajansları ile çalışmaktadır. En son Kasım 2015 döneminde yaptırılan çalışma ile "şarküteri" kategorisinde Pınar markasının "ilk akla gelen marka" skoru %30 olmuştur ve pazarda diğer büyük rakipleri arasında birinci sıradadır. Ayrıca Pınar, toplam bilinirlik skoru %98 ile tüm rakiplerinin önünde, birinci sıradadır. Marka imajının değerlendirildiği indikatörlerde "kaliteli bir marka" algısında Pınar %73 ile lider markadır. "Güvenilir bir marka" skoru diğer tüm rakiplerinin önünde %72'dir. Pınar Su 2015 yılı müşteri memnuniyeti skoru %91 olmuştur. Pınar Süt'ün ayran kategorisinde 2015 yılında yapılan tat testi sonucunda, Pınar Ayran tüketicilerin %75'i tarafından beğenilmiş ve teste giren diğer markalardan daha yüksek performans göstermiştir. Diğer taraftan sadece mevcut ürünlerin performanslarını takip etmek için değil, piyasaya sunulacak yeni ürünlerin de tüketici tercihlerine uygun ve memnuniyet yaratacak ürünler olması adına araştırmalar yürütülmektedir. Örneğin 2015 yılında satışa sunulan Pınar Süzme Peynir, lansman öncesi tüketicilerle farklı alternatifler test edilerek en çok beğenilen ürün olarak belirlenmiş ve piyasaya sunulmuştur.

Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge

Kalite Yönetimi

Topluluğumuzun kalite yönetimi yaklaşımının temelinde "önce tüketicilerimiz ve müşterilerimiz" anlayışı yer almaktadır. Ürün ve hizmet sorumluluğumuz, operasyonel mükemmeliyetçiliğimiz ile birleşerek faaliyet gösterdiğimiz tüm alanlarda sürekli iyileşme sağlamaktadır.

Kurumsal değerlerimiz arasında tanımlanan "operasyonel mükemmeliyetçiliğimiz"; teknolojinin tüm alanlarda etkin kullanımına, yalın iş süreçlerine, tanımlı iş yapma sistematiğine, veriye dayalı ve hızlı karar verme sistemlerimize dayanmaktadır. Bu sayede tüketicilerimizin ve müşterilerimizin ihtiyaçlarını ve değişen beklentilerini hızlı analiz eder, ihtiyaçlarına proaktif ve yenilikçi bir yaklaşımla cevap veririz.

Topluluğumuz bünyesinde faaliyet gösteren şirketlerimiz, sektörlerine özgü standartların yanı sıra uluslararası kuruluşlarca belirlenen kalite standartlarını da kullanmaktadır. Bu standartlara uyumun beraberinde kurumsal değerlerimizle çizilen çerçevede, tüm süreçlerimizde yüksek standartlara ulaşmamızı sağlamaktadır.

Bununla birlikte kaliteye yönelik olarak çalışanlarımızın yanı sıra tüketicilerimizden, bayilerimizden ve müşterilerimizden gelen öneriler de kalite yönetimi yaklaşımımızı geliştirmenin önemli bir parçasını oluşturmaktadır. Bu yaklaşım Ar-Ge çalışmalarından tüketici bilgilendirmeye, ürün geliştirmeden süreç yönetimine kadar pek çok alanda karşılık bulmaktadır.

Tüm Topluluk şirketlerimizde standardizasyon sağlayan kalite yönetimi yaklaşımımız, nihai tüketicilerimizin hayatına değer katarken, tedarikçilerimizin üretim standartlarını da yükseltmektedir. ISO, Yalın 6 Sigma, EFQM Mükemmellik Modeli kalite yönetimimizde kullandığımız araçlar arasında yer almaktadır.

“

Topluluğumuz bünyesinde faaliyet gösteren şirketlerimiz, sektörlerine özgü standartların yanı sıra uluslararası kuruluşlarca belirlenen kalite standartlarını da kullanmaktadır.

”

Paydaş Görüşü

Ahmet Oğuz Uçanlar,
McDonald's Genel Müdürü

Pınar Et ile olan iş birliğinizi ve bu iş birliğinin ne zamana dayandığını açıklar mısınız?

McDonald's'ın Türkiye'de yatırım yaptığı yıllarda faaliyetine yeni başlamış olan Pınar Et, hem ülkemizdeki tek entegre et üretim tesisiydi hem de gıda güvenliğini sağlamak için uygun tek üreticiydi. Böylece 1986'da başlayan McDonald's-Pınar Et iş birliği 30 yıldır aralıksız sürüyor. Restoranlarımızda servis edilen tüm hamburger köfteleri Pınar Et tarafından, McDonald's spectlerine uygun şekilde, yüzde yüz dana etinden, baharat ve tuz dahil hiçbir katkı maddesi konulmadan, McDonald's'a özel üretim hattında hazırlanıyor. Pınar Et her yıl McDonald's'ın tüm dünyadaki et tedarikçilerini denetleyen bağımsız kuruluşlardan en yüksek denetim skorlarını almaya devam ediyor.

McDonald's kullandığı bütün malzemelerde daima en üstün standartları belirler ve eğer bu standartlarda üretim yapan tesis mevcut değilse, ya mevcut tesisleri bu standartlarda üretim yapacak şekilde gelişmesi konusunda teşvik eder ya da yeni yatırım yapılması konusunda girişimleri başlatır. McDonald's'ın Türkiye'de yatırım yaptığı yıllarda faaliyete geçen Pınar Et'ten başka entegre et üretim tesisi mevcut değildi. McDonald's'ın et tedariki konusunda gıda güvenliği ile ilgili iş birliği yapmaya uygun en elverişli tesis Pınar Et oldu.

Bu nedenle McDonald's, Türkiye'de et üreticisi olarak, gerek üretim teknolojisi gerek gıda güvenliği gerekse yönetim anlayışı olarak şartlarını yerine getirebilme potansiyeline sahip tek firma olan Pınar Et ile çalışmaya karar verdi. 30 yıldır gelişerek büyüyen bir güven ortamı içinde devam eden bu ortaklık süresince, McDonald's ve Pınar Et Türkiye'de et sanayinin gelişmesinde ve sanayinin standartlarının belirlenmesinde lider rol oynadılar.

Bir müşteri gözüyle Pınar Et'in etik yaklaşımını nasıl buluyorsunuz?

Bir üretici olarak dünyanın en son üretim teknolojisine sahip olup, en kaliteli ürünleri ürettiği dahi olsanız; yönetiminiz açıklık, dürüstlük, iş etiği, uzun vadeli düşünce ve rekabetçi bir ortaklık anlayışına sahip değilse, McDonald's ile iş birliği yapma imkanınız olamaz. Çünkü, McDonald's'ın, dünya çapında iş yaptığı tüm üreticileri için geçerli olan ortaklık felsefesi, her zaman açıklık, dürüstlük, etik ve karşılıklı kazan - kazan anlayışı üzerine inşa edilmiştir. Ortaklık anlayışı uzun vadeli ve karşılıklı gelişmeyi amaçlar. Türkiye'de McDonald's ile Pınar Et arasındaki iş birliği bunun en güzel ve en sağlam örneklerinden biri olmuştur.

Pınar Et ile çalışmak kurumunuzun gelişimine katkıda bulundu mu?

McDonald's ile Pınar Et'in 30 yıllık iş birliği sürecinde, her iki firmanın da Türk gıda sanayinin gelişmesinde çok önemli katkıları olmuştur.

Yönetim Sistemleri

Topluluğumuzda operasyonel mükemmeliyetçiliği sağlamanın ve sürekli iyileştirmenin en önemli aracı yönetim sistemlerimizdir. Ürün ve hizmetlerimizle tüketici ve müşterilerimize sunduğumuz kalite ve güven, uluslararası alanda kabul görmüş standartlar üzerinden belgelenmektedir.

Kalite, gıda güvenliği, çevre, müşteri memnuniyeti, enerji gibi pek çok alanda uyguladığımız standartlarla, etkin bir yönetim sistemi geliştirmek ve izlenebilirliği arttırmak üzere yönetim sistemlerimizi sürekli olarak geliştirmekteyiz.

Yönetim Sistemi	Sistem Belgesi	Pınar Et	Pınar Süt	Pınar Su	Dyo Boya	Dyo Matbaa Mürekkepleri	Altın Yunus	Viking Kağıt	Çamlı Yem	Desa	YBP
Kalite Yönetim Sistemi	ISO 9001	•	•	•	•	•	•	•	•		
Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi	FSSC 22000	•	•								
Gıda Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi	ISO 22000		•	•					•		
Çevre Yönetim Sistemi	ISO 14001	•	•	•	•	•			•		
İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Belgesi	OHSAS 18001	•	•	•	•	•					
TSE Deney Hizmeti											
Alınabilecek Laboratuvar Onay Belgesi	ISO 17025	•									
Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi Belgesi	ISO 10002			•	•	•					
Enerji Yönetimi Sistemleri	ISO 50001	•	•		•	•		•	•		
Uygunluk Değerlendirmesi- Personel Belgelendirmesi Yapan Kuruluşlar İçin Genel Şartlar	TS EN ISO/IEC 17024				•						
Otomotiv Sektörü ve Yan Sanayi Kalite Yönetim Sistemi	ISO TS 16949				•						
Organik Tarım Müteşebbis Sertifikası									•		
FSC-CoC (Forest Stewardship Council) Yönetim Sistemi	STD-50-001							•			
	STD-40-004							•			
	STD-40-007							•			

Yönetim Sistemi	Sistem Belgesi	Pınar Et	Pınar Süt	Pınar Su	Dyo Boya	Dyo Matbaa Mürekkepleri	Altın Yunus	Viking Kağıt	Çamlı Yem	Desa	YBP
US National Sanitation Foundation	NSF			•							
British Retail Consortium (İngiliz Perakendecilik Konsorsiyumu Standardı)	BRC	•		•							
International Food Standard (Uluslararası Gıda Standardı)	IFS	•									
GLOBALG.A.P.	CFM								•		
National Britannia	NB						•				
Helal Gıda Belgesi	TS OIC/SMIC 1	•	•	•							
Friend of the Sea (Deniz Dostu)	FOS								•		
İyi Tarım Uygulamaları	EOS								•		
GLOBALG.A.P.	Aquaculture Standard								•		
McDonald's SQMS		•									
Türk Standartları Uygunluk Belgesi	TSE TSEK			•	•			•			
Qualicoat	Class 1				•						
İyi Tarım Uygulamaları (İTU)	Su Ürünleri								•		
ESMA (BAE Standardı)	ESMA			•							

İnovasyon ve Ar-Ge Çalışmaları

Topluluğumuzun stratejik önem atfettiği inovasyon ve Ar-Ge, başta boya ve gıda ve içecek iş kolları olmak üzere şirketlerimizin güçlü oldukları alanların başında gelmektedir.

Yerel ekonominin gelişmesinde büyük paya sahip olan inovasyon ve Ar-Ge yatırımları, uluslararası pazarda faaliyet gösteren şirketlerimiz için rekabet gücü sağlarken, yeni pazarlara giriş için kapıyı aralamaktadır. Geliştirilen katma değerli ürünlerin yanı sıra süreçlerde izlenen yenilikçi yaklaşım, Topluluk şirketlerimizin sektörlerindeki liderliklerini pekiştirmektedir.

Sürdürülebilirliğin özellikle ekonomik ve çevresel ayağında değerli çıktılar sağlayan inovasyon ve Ar-Ge çalışmalarımıza; pazar araştırmalarımız, tüketici beklenti ve talepleri, rekabette karşılaştırmalı üstünlük sağlayacak alanlar, yasal düzenlemeler ve maliyet iyileştirme çalışmalarımız yön vermektedir.

Yenilikçi yaklaşımı kurum kültürünün bir parçası haline getirmeyi amaçlayan Topluluğumuz, çalışanlardan gelen her türlü girişimi de teşvik etmekte ve yenilikçi öneriler sunmaları konusunda desteklemektedir.

Topluluğumuz, inovasyon ve Ar-Ge yatırımlarının hem sektörel hem de bölgesel gelişime büyük bir katkı sunduğuna inanmaktadır. Dyo Boya Ar-Ge Merkezi ile boya sektöründe yaratılan değer bunun önemli bir göstergesidir. Kurulması planlanan Gıda ve İçecek Grubu Ar-Ge Merkezi ile daha da arttıracığımız Ar-Ge kapasitemiz ile katma değerli ürün sayımızı çoğaltacak, yeni iş modelleri geliştirecek ve istihdam olanakları yaratacağız.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Dyo Boya

Ar-Ge projelerinin %26'sını inovatif ürün geliştirme amaçlı yürüten Dyo Boya, 2015 yılında da iç pazar ve dış pazar ihtiyaçlarını karşılamak üzere yeni ürünler tasarlamıştır. Endüstriyel olarak üretilebilecek, ticari olarak satılabilecek ve katma değer yaratacak ürünlere odaklanan Dyo Boya, 2015'te tüm ürün gruplarına yeni çeşitler eklemiştir.

2015'te Türkiye'deki San-Tez projesi kabul edilen Dyo Boya, 6 ülkeden 8 kurumun ortaklığıyla bir AB projesi başlatırken, planlanan 2 ilave proje için de çalışmalarını sürdürmüştür.

Dyo Boya Ar-Ge Merkezi, Ar-Ge çalışmalarını zenginleştirmeyi, araştırmacı sayısını ve kalitesini arttırmayı ve daha fazla bilgi üretmeyi amaçlamaktadır. Bu doğrultuda proje araştırma görevlisi sayısını yükselterek Çiğli Ar-Ge Merkezi kadrosunu 72 kişiye çıkaran, Gebze'deki ekip ile birlikte toplam 87 Ar-Ge ça-

lışanı bulunan Dyo Boya, 2015'te ağırlıklı olarak öz kaynaklarla yürütülse de kamu destek programında yer alan çalışmalar ile uluslararası projelere değişen oranlarda dış destek almıştır.

Dyo Boya, TÜBİTAK-TEYDEB, ARDEB (Araştırma Destek Programları Başkanlığı) ve San-Tez (Sanayi Tezleri) gibi Ar-Ge'ye yönelik kamu destek programlarında da 16 proje ile yer almıştır. Çok sayıda yeni benzer projenin başvuru ve yazım süreci ise devam etmektedir.

Dyo Boya, daha çok proje fikrinin toplanması ve bunların daha sistematik derlenmesine yönelik olarak 2015'te Ar-Ge Merkezi bünyesinde Proje ve Patent Ofisi kurmuştur. Gerek Dyo Boya içinden gerekse Dyo Boya dışından proje fikirlerinin derlenip, uygun bulunanların daha hızlı ve sistematik bir şekilde projeye dönüştürülmesine hizmet veren Ofis, patentlenmeye uygun projeler için Yaşar Holding Patent Ofisi ile iş birliği yapmaktadır.

Ar-Ge faaliyetlerinde AB uygulamalarını gözeterek ürün portföyünde düzenlemeler yapan Dyo Boya, bu kapsamda Avrupa'da yürürlükte olan 2004/42/EC direktifine uygun olarak, ürünlerde bulunan uçucu madde miktarını (VOC) düşürüp iç ve dış cephe su bazlı tüm ürünleri VOC direktifine uygun hale getirmiştir. REACH süreci ve AB CLP uygulamalarını yakından takip edip gerekli aksiyonları alan Dyo Boya, Ar-Ge merkezlerinin ortak sorunlarına çözüm bulma ve Türkiye'de Ar-Ge'nin geliştirilmesi amacıyla 31 Mart 2015'te faaliyete geçen Ar-Ge Merkezleri İletişim ve İş Birliği Platformu'nun kurucu üyeleri arasında da yer almaktadır.

Pınar Süt

Pınar Süt, 2015'te yeni ürün ve yeni ambalaj çalışmaları sonucunda 10 yeni ve 30 ambalajı yenilenmiş ürünü tüketicilerin beğenisine sunmuştur.

Büyüyen bir pazar olan "Süzme Peynir" için yapılan teknolojik yatırım sonucunda ürün özel tat profiliyle tüketiciye sunulmuştur. Bu kategoride 100 gr ambalaj piyasada bir ilk olup, kahvaltılarda tek kullanımda bitirilmeye yönelik tasarlanmıştır.

Şirket, laktoz intoleransı yaşayan kişilere çözüm olabilmek için 500 gr'lık ambalajda "Laktozsuz Yoğurt" üretimine başlamıştır. Pınar Süt, ihracat kanalında fark yaratarak gerçek Antep Fıstıklı Kahvaltı Kreması'nı piyasaya sunmuştur.

Tek katmanlı malzeme yapısındaki ketçap şişelerinde Coex yapıda malzemeye geçişle ketçapta raf ömrünü uzatmıştır.

Yenilikçi yaklaşımlar kapsamında TÜBİTAK 1509 TEYDEP Projesi, Uluslararası Sanayi Ar-Ge Projeleri Destekleme Programı

2+2 ve TÜBİTAK 1511 Öncelikli Alanlar Araştırma Teknoloji Geliştirme ve Yenilik Projeleri başlığında 2 proje yürütülmüştür.

Çamlı Yem

- Alabalık 4-5-6 mm yemlerinde sindirilebilirliği yüksek yeni yem formülasyonu,
 - Levrek yemlerinde soya protein konsantrisiyle balık unu ham maddesine ikame çalışması,
 - Alabalık yemlerinde soya protein konsantrisiyle balık unu ham maddesine ikame çalışması,
- olmak üzere 3 adet yeni ürün tasarımı yapılmıştır.

Bunun yanı sıra, büyükbaş yemlerinde "Ege Grubu" adı altında 2 adet süt yemi (Ege Süt 19 ve Ege Süt 21), 1 adet besi yemi (Ege Besi) ve 1 adet buzağı büyütme yemi (Ege Buzağı) tasarımı gerçekleştirilmiştir.

Balık paketlemede jel buz ve ped buz uygulamaları kullanılmaya başlanmıştır.

Pınar Et

Sektörü ile ilgili yönetmelik ve tebliğlerde belirtilen analizler de dahil olmak üzere birçok kimyasal ve mikrobiyolojik analizi yapma kabiliyetine sahip donanımlı bir laboratuvarı bulunan Pınar Et, 2008 yılında aldığı TSE Deney Hizmeti Alınabilecek Laboratuvar Onayı Belgesi ile TSE'ye hizmet verebilecek yeterliliktedir. HACCP planları, yasal gereklilikler ve spesifikasyonlar doğrultusunda ürettiği ürünlerin uygunluğunun doğrulamasını kendi laboratuvarlarında yapan Şirket, ürün analizlerinin yanında personel hijyeni, çalışma ortamı ve satın alınan tüm girdilerin spesifikasyonlara uygunluğunu da laboratuvarında yapılan analizlerle takip etmektedir.

Yenilikçi ve yenileşimci teknolojiyi izlemek ve sürdürülebilir gelişmeyi benimseyerek uygulamak amacıyla TÜBİTAK ve üniversitelerle ortak projeler yürütülmektedir. Ar-Ge Departmanı olarak, her yıl belirli sayıda TÜBİTAK/Üniversite projesi geliştirilmesi hedefimiz çerçevesinde 2015 yılında 3 adet TÜBİTAK/Üniversite projesi yürütülmüştür.

2015 yılı sonu itibarıyla bu projelerden 1'i tamamlanmış, 2'si ise devam etmektedir. Devam eden projelerimiz, "Mekanik Ayrılmış Etlere Protein Hidrolizatı Eldesi ve Bu Hidrolizatın Ürünlerde Kullanımı" isimli 1511 programı-TÜBİTAK Projesi ve "Köfte Üretiminde Mısır Unu, Pirinç Unu, Galeta Unu ve Çavdar Unu Kullanımının ve Farklı Pişirme Yöntemlerinin Ürün Özellikleri Üzerine Etkileri" adlı üniversite projesidir. "Ayva Püresinin Köfte Üretiminde Kullanımının Bazı Ürün Özellikleri Üzerine Etkileri" adlı üniversite projesi ise tamamlanmıştır.

YBP

Yaşar Topluluğu Gıda Grubu Şirketleri Tersine Lojistik Projesi

2015 yılında lojistik süreçlerimizin iyileştirme ve geliştirme projeleri yürütülmüştür. Bu projelerden biri de "Yaşar Topluluğu Gıda Grubu Şirketleri Tersine Lojistik Projesi"dir.

Projenin amacı, Yaşar Topluluğu Gıda Grubu şirketlerinin satın aldığı üretim girdilerinin üretim tesislerine tedarikçiler tarafından ayrı ayrı ve kendi imkanları ile sistematik olmayan bir şekilde tesliminin önlenmesidir. Müşterilere ürün teslimi için kullanılan, 130 araçtan oluşan sabit araç filomuzun teslimat sonrası üretim tesislerimize boş dönmesi uygulamasına son verilmiştir. Bunun yerine filo araçlarımız tedarikçilerimize uğrayarak satın alınmış her türlü emtiayı teslim almıştır. Teslim alınan emtia üretim tesislerimize zamanında, hasarsız teslim edilmiş, bu sayede kalite artırılmış ve lojistik maliyet avantajı sağlanmıştır.

Projenin uygulanma sürecinde yüksek miktarda alım yapılan tedarikçilerden "tam dolu araç" şeklinde alımlar planlanmaya başlanmıştır. Belirli bir disiplin oluşturulması sonrasında 2013 yılında hemen hemen tüm Gıda Grubu tedarikçileri projeye dahil edilerek proje kapsamı genişletilmiştir.

Proje, karbon salımının azaltılması noktasında da önemli sonuçlar sağlamıştır. Gıda Grubu şirketlerinde 2013 yılında yaklaşık 5.200.000 km'lik taşıma karşılığında 5.025 tonluk, 2014 yılında yaklaşık 5.800.000 km'lik taşıma karşılığında 5.790 tonluk, 2015 yılında ise 6.000.000 km'lik taşıma karşılığında 5.940 tonluk karbon emisyonu azaltımı sağlanmıştır.

Bayi Tablet Geçişi (Otonom Projesi)

Mobil uygulamalar, var olan müşterilere ulaşmak kadar potansiyel müşterilerle bağlantı kurmanın da önemli bir yoludur. Bunun bilincinde olan YBP bir çalışma kültürü olarak sahada iş süreçlerini hızlı, esnek ve sağlam yürütebilmek adına 2014 yılında Bayi Tablet Geçişi (Otonom) Projesi'ni başlatmıştır. Bu Proje, SAP tarafından Kalite Ödülü'ne layık görülmüştür. Sipariş, tahsilat, iade vb. gibi operasyonla birlikte yaygınlaştırılan Otonom Projesi, 2015 yılı Mayıs ayından itibaren bayilerimize de yaygınlaştırılmıştır. Uzman kadromuzla beraber kısa sürede verdiğimiz yaygınlaştırma eğitimleri ile 93 bayimizde toplam 582 tablet aktif olarak kullanılmaya başlanmıştır.

Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık

Hızla artan dünya nüfusu giderek daha fazla gıdaya ihtiyaç duymaktadır. Fakat artan nüfus ve gıda talebi, gezegenimizin kaynakları üzerindeki büyük baskıyı daha da arttıracaktır. Etkilerini her geçen gün daha fazla hissetmeye başladığımız iklim değişikliği de sürdürülebilir tarım ve hayvancılık üzerinde tehdit oluşturmaktadır. Tarım ve hayvancılığın sürdürülebilirliği için, şimdi ve gelecekte kaliteli ve yeterli miktarda gıdanın üretilmesi sağlanmalı; doğal kaynaklar dikkatli kullanılmalı ve korunmalı, tarım ve hayvancılık faaliyetlerinin ekonomik karlılığı korunmalı ve üreticilerin yaşam kaliteleri iyileştirilmelidir.

Gıda, içecek ve tarımsal üretim Yaşar Topluluğu'nun faaliyet gösterdiği öncelikli sektörler arasında yer almaktadır. Gıda ve İçecek Grubumuzun temel ürünleri olan süt ve süt ürünleri ve hayvansal protein, sağlıklı ve dengeli bir beslenme için önemli kaynaklardır. Yaşar Topluluğu, sürdürülebilir tarım ve hayvancılığın desteklenmesi çerçevesindeki sorumluluğunun bilincinde olarak hareket etmekte; hem kendi faaliyetlerini bu bilinçle şekillendirmekte hem de başta üreticiler olmak üzere tüm paydaşlarını desteklemekte ve geliştirmektedir.

Sürdürülebilir tarım ve hayvancılık kapsamına giren çalışmalarımızın bazılarını, Raporumuzun "Yerel Ekonomiye Katkı", "İş Ortaklarına İyi Bakmak" ve "Çevreye İyi Bakmak" başlıkları altında yer verilmiştir.

Üretici Destek Programları

"Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" Projesi

Pınar Enstitüsü; gıda, sağlık ve beslenme konularında toplumu bilinçlendirmek için sosyal sorumluluk anlayışıyla ve toplumun sağlıklı gelişimine katkıda bulunmak amacıyla kurulan, ticari faaliyeti olmayan ve kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur.

Pınar Enstitüsü'nün misyonu; gıda, sağlık ve beslenme konularında toplumu bilinçlendirmek ve kaliteli yaşam farkındalığı yaratmak amacıyla bilimsel projelere destek vermek, bilgi ağlarında yer almak ve eğitim faaliyetlerinde bulunmaktır. 2013 yılında çalışmalarına başlayan Enstitü, proje ve çalışmalarını, bu misyon doğrultusunda şekillendirmektedir.

Pınar Süt'ün kuruluşundan bu yana devam eden "Üretici Eğitim Toplantıları", 2014 yılı itibarıyla yeni bir kurguyla Pınar Enstitüsü çatısı altında ve "Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" Pro-

jesi ile gerçekleştirilmektedir. Söz konusu Proje kamu-özel sektör-üniversite ortak projesi olması açısından da dikkat çekicidir.

2015 faaliyet yılında "Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" Projesi kapsamında süt üreticilerine yönelik olarak "Hayvan Besleme", "Hayvan Sağlığı" ve "Hijyen Sanitasyon" konularındaki eğitimler İzmir'in Tire ilçesi için 18 Kasım 2015 tarihinde başlatılmıştır. Söz konusu eğitimler ilk olarak Muğla'nın Milas ilçesinde gerçekleştirilmiş ve Eskişehir ile devam edilmiştir. Bu Proje ile çiğ süt üreticilerinin daha kaliteli ve verimli süt üretimi yapabilmeleri için eğitimler almaları sağlanmıştır. Proje'de Ege Üniversitesi Ziraat Fakültesi, Ankara Üniversitesi Veteriner Fakültesi, Pınar Süt ve Çamlı Yem sürecin destekçileri arasında yer almıştır. Toplamda 5.000 üreticiye ulaşılmış olup, 2015 yılında toplam 300 üreticinin eğitimlerden yararlanması sağlanmıştır. Proje'ye 2015 yılında, aynı ve diğer çeşit harcamalar hariç olmak üzere, 40.000 TL'lik bir bütçe harcaması yapılmıştır. 2016 yılında da bu Proje kapsamındaki eğitim faaliyetleri devam edecektir.

Pınar Gazetesi

Besicilik, süt teknolojileri, besi hayvanı sağlığı gibi konularda süt ve et hayvancılığı yapan çiftçiler için önemli bir başvuru kaynağı olan ve her üç ayda bir yayımlanan Pınar Gazetesi, Pınar'a canlı hayvan ve çiğ süt tedariki yapan 20.000 üreticiye yönelik olarak hazırlanmaktadır.

Çamlı Yem Üretici Eğitimleri

Süt üreticileri haricinde, tedarik zincirimizde yer alan diğer üreticilere yönelik de geliştirici faaliyetler yürütülmektedir. Çamlı Yem, tüm kalite ve güvenlik denetimlerini yerine getirdiği hindi yetiştiriciliği üretim modeliyle Ege Bölgesi'nde İzmir, Manisa ve Muğla'nın ilçelerinde hindi tedarik ettiği çiftçilere, hindi yetiştiriciliği ile ilgili uygulamalı eğitimler vermekte, kümes yapılarının geliştirilmesi için yol göstermektedir.

Çamlı Yem Besicilik Organik Süt İşletmesi'nin sözleşmeli organik yem bitkileri yetiştiricilerine yılda 2 defa eğitim seminerleri verilmektedir. Seminerler "sürdürülebilir tarım" ve "organik tarım" konularını kapsamaktadır. Ayrıca, organik tarım başlığı altında, yetiştirilen yem bitkilerinin toprak işçiliği, ekim ve gübreleme konularında verimliliğin artırılması için gerekli uygulamalar çiftçilere aktarılmaktadır.

Balık çiftliklerinin çevresel etkilerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi, deniz ürünlerinde kalite ve gıda güvenliğinin de içinde bulunduğu sempozyumlar ve fuarlar düzenlenmektedir. Bu fuar, seminer ve sempozyumlarda işletme sahiplerinin faydalandığı ekipman, yem katkısı, balık refahını ve performansını arttıran ürünlerin tanıtılması, gerekli deneme çalışmalarının organizasyonu ve sonuçlarının paylaşılması da söz konusudur.

Paydaş Görüşü

Melek Çelik,
Süt Üreticisi

Pınar Süt'e ne zamandan beri süt sağlıyorsunuz?

Pınar Süt'e 80'li yıllarda kayınpederim başlamış. O 2012 yılına kadar devam etmiş. 2012 yılından sonra da eşim devralmış. O arada biz evlendik, ben bakmaya başladım hayvanlara. 2016 yılında da eşim "Sen yapabiliyorsun bu işi, onun için senin üzerine yapalım sen ilgilen, senin işin olsun" diyerek benim üzerime geçirdi hayvanları.

Üretici olarak Pınar Süt'ün üreticilere yaklaşımını nasıl buluyorsunuz? Şirketin topluma ve bölgenize yaptığı katkıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Pınar Süt'ü iyi buluyoruz. Bir isteğimiz olunca her şeyimizi karşılıyor hemen hemen. Yemimizi, süt sağma ma-

kinelerimizi, gerekiyorsa makinelerin parçalarını... Eğitim de veriyor. Bu şekilde katkıda bulunuyor. Sattığımız sütün karşılığını da alıyoruz. Sütümüz başka yerlere göre değerli, başka yerlerde düşüşe geçti ama Pınar Süt'te geçmedi mesela. Paramızı zamanında alıyoruz.

Verdiğimiz süt sabah akşam bozuk mu, kesik mi diye kontrol ediliyor. Bozuksa sütümüzü almıyorlar, "şundan bozuktur, mastitis vardır," diye ne yapacağımızı anlatıyorlar, öğretiyorlar. Mastitis varsa ilacını da veriyorlar. Sütümüzü başka yere veriyor olsak bunları öğrenemezdik.

Geri dönen süt çok oluyor mu?

Fazla olmuyor, eskiye göre çok azaldı. Süt dönerse de hastalıktan dönmüyor, sıcaktan bozulma olursa ondan dönüyor. Sütlerimiz hep kontrol ediliyor zaten. Bozuk süt olursa düzeline kadar almıyor, düzeline kadar bakıyor ona. Bakılması da lazım. Hepimiz aynı tanka süt döküyoruz. Biri bozuk çıkarsa koca tanktaki tüm süt yabana gider.

Pınar Süt ile çalışmak sizin ve çevrenizdeki kişilerin gelişimine katkıda bulundu mu?

Bulundu tabii. Burada, birçok yerde eğitim veriyorlar; hayvanın hastalığını, bakımını, temizliği anlatıyorlar. Daha bilgili oluyoruz, hepimiz öğreniyoruz.

Hayvan Refahı

Topluluğumuz tarafından sürdürülebilir hayvancılık çerçevesinde önem verilen konulardan biri de hayvan refahıdır. Yaşar Topluluğu Gıda ve İçecek Grubu, hayvan refahına, ilgili yasa ve yönetmeliklerin de üzerinde bir hassasiyet göstermektedir ve birçok konuda sektörlerinde örnek olacak uygulamalar hayata geçirmektedir. Raporlama döneminde konuyla ilgili Çamlı Yem ve Pınar Et'te herhangi bir uygunsuzluk vakası söz konusu olmamıştır.

Çamlı Yem

Organik Süt İşletmesi'nde hayvan refahı ilk önceliklidir. İşletmede yetiştirilen hayvanlar Holstein ırkında süt siğiridir. Hayvanların tamamı 4 yanı açık üzeri kapalı, bireysel yataklıkların bulunduğu ve yataklık malzemesi olarak talaşın kullanıldığı ahırların yanı sıra, zemini toprak olan açık gezinti alanlarında barındırılmaktadır. Soğuk ve yağışlı dönemlerde perde ile yanlar kapatılmaktadır. İklim sebebi ile de ahır içlerinde serinletici fanlar, kaşınma fırçaları yer almaktadır. Hayvanlarda bağlama yapılmamaktadır. Hayvanlar serbest olarak dolaşmakta, açık gezinti alanlarına rahatlıkla ulaşabilmektedir.

Oluşabilecek her türlü sorun için de işletmede sürekli veteriner hekim ve diğer gerekli personel bulundurulmaktadır. Hayvanların düzenli olarak tırnak bakımları, düzeltmeleri ve kesimleri yapılmaktadır. Kuyruk kesme ve tıraş gibi uygulamalar yapılmamaktadır. Gerekli olmayan durumlarda anestezi maddeler kullanılmamaktadır.

İşletmede büyüme hormonu kullanılmamaktadır. Yönetmelikler gereği de kullanımı yasaktır. Yine yönetmelikler gereği süt hayvanlarında kullanılması yasak olan, antibiyotik ve antiparaziter ilaçlar kullanılmamakta; sadece izin verilen antibiyotikler gerekli durumlarda kullanılmaktadır. Tedavi amacı ile kullanılan ilaçların süttten yasal arınma sürelerinin iki katı beklenildikten sonra süt satışa sunulmaktadır. Üremeyi kontrol altına almak amacıyla hormon kullanımı yasaktır. Sadece anöstrus (kızgınlık göstermeme) ve ovarial kist durumlarında tedavi amaçlı uygun hormonlar kullanılmaktadır.

Kanatlı Üretim İşletmesi'nde, Hybrid Converter ırkı, etlik hindi üzerinde çalışılmaktadır.

Animal Welfare Indicators Project (AWIN-Hayvan Refahı Göstergeleri Projesi) yönetiminde Milano Üniversitesi ve Ege Üniversitesi ile iş birliği yapılarak, hindilerde hayvan refahına etki eden kriterler üzerinde araştırma yapılmıştır. Bu çalışma, An-

talya Beyaz Et Kongresi'nde sunulmuş, kongre kitapçığında yer almış ve İtalyan Animal Science dergisinde de yayımlanmıştır.

Hindi yetiştiriciliği entansif, perdeli hindi kümeslerinde gerçekleştirilmektedir. Farklı metrekaelerde kümesler olmakla beraber, metrekarede 5 dişi ya da 3 erkek hayvan bulundurulmakta, dişi ve erkek hayvanlar ayrı yetiştirilmektedir.

Üretimde östrojenik veya androjenik herhangi bir hormon kullanılmamaktadır. Büyütme amaçlı olarak hiçbir antibiyotik kullanılmamaktadır. Sözleşmeli veteriner hekimin teşhisi ve reçetesi ile antibiyotik kullanılmakta olup, atılım süresi gözetilerek kesim tarihleri belirlenmektedir. Söz konusu atılım süreleri resmi veteriner hekimlere de rapor edilmektedir.

Sevkiyatlarımız Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik'e uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Deniz Ürünleri İşletmesi'nde 35 milyon adet çipura ve levrek yavrusu ile 4.500 ton/yıl miktarında sofralık çipura ve levrek üretimi gerçekleştirilmektedir. Yavru balık üretiminde doğal yumurta alma yöntemleri kullanılmak üzere dişi ve erkek balıklar belirli oranlarda stoklanarak üremenin gerçekleşmesi sağlanmaktadır. Seçici genetik programlar uygulanmamaktadır.

İşletmemizde deniz balıklarından çipura ve levrek için balıkların manipülasyonu (nakil, boylama, aşılama) sırasında sedatif kimyasallar kullanılmaktadır. Bu alanda bitkisel yağların kombinasyonundan oluşan ayrı bir ürünün kullanılması ile ilgili balık refahını gözetilen çalışmalar sürdürülmektedir.

İşletmemizdeki yetiştiricilik sistemleri, çipura ve levrek balıklarının stresten uzak tutmaktır. Refahı ön planda tutacak stok yoğunlukları, oksijenlenme, beslenme oranları önceki yıllarda alınan verilerin analiz edilmesi sonrasında belirlenmiştir. Tamamen açık devre yetiştiricilik sistemleri belirlenmiş ve ağ kafeslerde off shore (açık deniz) sistemlerde yetiştiricilik yapılarak su kalitesi ve balık refahının sürdürülmesi sağlanmıştır.

İşletmemizde yapılan çipura ve levrek yetiştiriciliğinin hiçbir aşamasında hormon uygulaması yapılmamaktadır. Çok zaruri hallerde yapılan antibiyotik uygulamalarında Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından balıklar için ruhsatlandırılmış antibiyotikler uygulanmakta ve deniz suyu sıcaklıklarına bağlı olarak hesaplanan ilaç atılım süreleri ciddiyetle takip edilmekte ve kayıt altına alınmaktadır.

Balık refahı ve çiftliklerin çevreye etkileri konularında, TÜBİTAK başta olmak üzere çeşitli kurumlar tarafından fonlanan araştır-

ma projeleri üniversiteler ile iş birliği halinde yürütülmektedir. Ayrıca bitkisel yem katkıları, stres önleyici ve destekleyici vitaminler, probiyotiklerin yemler ile balıklara verilmesi gibi çalışmalar yürütülmektedir.

Pınar Et

Hayvan refahını öncelikli konularından biri olarak belirlemiş olan Pınar Et, hayvan refahı sisteminin kurulması ve etkin uygulanması yönünde her türlü kaynağı sağlamıştır. Hayvan refahı uygulamaları için Amerika ve Avrupa'da konusunda uzman kişilerden yerinde ve uygulamalı eğitimler alınmıştır. Bu eğitimler doğrultusunda gerekli altyapı ve iç denetimi de kapsayan hayvan refahı sistemimiz kurulmuş, tüm çalışanlarımız eğitilmiştir. Bağımsız üçüncü parti denetimlerde (SAI GLOBAL, İngiltere) aldığımız yüksek puanlarla sistemin etkinliği her yıl doğrulanmaktadır.

Aynı zamanda tedarikçilerimiz hayvan refahı konusunda tarafımızdan düzenli olarak eğitilmekte ve gelişmeler konusunda bilgilendirilmektedir. Ham maddemiz olan canlı hayvanlarda ülkemiz yasal gerekliliği çerçevesinde her türlü hormon ve büyüme artırıcı ilaçların kullanımı yasaktır. Sadece hasta hayvanlarda tedavi amaçlı olarak izin verilen antibiyotikler kullanılabilen, bu durumda antibiyotiğin vücuttan atılma süresi takip edilmektedir. Tedarik ettiğimiz hayvanlarda bu maddelerin bulunmadığı, hem Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı tarafından gerçekleştirilen hem de Pınar Et olarak bağımsız akredite 3. parti laboratuvarlarda düzenli olarak yapılan analizlerle doğrulanmaktadır.

Hayvanların nakillerinde, Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik ve Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği kuralları çerçevesinde hareket edilmektedir.

Yerel Ekonomiye Katkı

Yaşar Topluluğu, 1945 yılından bu yana ürettiği değerler ile Türkiye'nin en büyük grupları arasında yer almaktadır. Faaliyet gösterdiği iş kolları itibarıyla çok geniş bir ekosisteme sahip olan Topluluğumuz, ülke çapında sahip olduğu yaygın tedarik zinciri, ihracat hacmi, yarattığı katma değer ve sağladığı doğrudan-dolaylı istihdam ile bölgesel kalkınmayı ve yerel ekonomiyi desteklemektedir.

Yerel ekonomiye sağladığımız katkı, ürün ve hizmetlerimizle sınırlı kalmamakta, üreticilerimize ve tedarikçilerimize verdiğimiz eğitimler, maliyet optimizasyonuna dayalı verimlilik çalışmalarımız, Ar-Ge projelerimiz, sera gazı azaltım çalışmalarımız ve atık yönetimi yaklaşımımız, toplumsal yatırımlarımız, yerel ekonomiye sunduğumuz katkı altında ele alınmaktadır.

Topluluğumuz kurulduğu günden bu yana "paydaşları ile birlikte büyümeye" inanmıştır ve yerel üreticilerimiz paydaşlarımız arasında ilk sıralarda yer almaktadır. Bu nedenle mümkün olan her halde ham maddelerimizin yerel üreticiden tedarik edilmesi yaklaşımı benimsenmiştir. Bununla birlikte tedarikçilerimizin şartlarının iyileştirilmesi, ürün kalitesinin artırılarak gelirlerinin de buna bağlı olarak artırılması hedeflerimiz arasında yer almaktadır. Verdiğimiz üretici eğitimleri ve düzenli olarak gerçekleştirdiğimiz denetimler, bunun en önemli aracıdır.

Topluluğumuz, insan kaynakları politikasında da yerel öğeleri dikkate almakta ve "yerinde istihdam"a öncelik tanımaktadır. Farklı bölgelerde yapılan yatırımlarda ihtiyaç duyulan iş gücü, ilgili pozisyonun gerektirdiği niteliklere göre, o bölgede mevcut olan insan kaynağından sağlanmaya çalışılmaktadır.

Ürün sorumluluğu kapsamında tüketicilerine kaliteli ve güvenilir ürünler sunan Topluluğumuz, bu ürünlerin ulaşılabilir olmasına çalışmaktadır. Özellikle gıda ve beslenmenin doğrudan sağlık üzerindeki etkileri nedeni ile toplumun dengeli ve yeterli beslenmesine önem verilmekte ve bu beslenmeyi sağlayacak ürünlerin tüketicilere sunulmasına özen gösterilmektedir.

Doğal kaynaklar, bir ülkenin geleceğe mirası olmanın yanı sıra önemli bir ekonomik değerdir. Bu bilinçle Topluluğumuz sorumlu kaynak kullanımı ve kaynak verimliliği anlayışıyla faaliyet göstermektedir.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Çamlı Yem

Hindi yetiştiriciliğinde üretim hizmeti aldığımız üreticilerimizin neredeyse tamamı, köylerinde tarım veya büyükbaş hayvancılıkla uğraşma imkanı bulunmayan ailelerdir. Bu üretim metoduyla, kendilerine canlı hayvan, yem, veteriner hizmetleri, canlı hayvanın kesimhaneye nakledilmesi gibi tüm hizmetler sağlanarak ailelere geçim kaynağı yaratılmaktadır. Süreç içerisinde aile bireylerine yılda bir yapılan bilgilendirme toplantıları ve veteriner hekim ziyaretleriyle de kanatlı hayvan yetiştiriciliğine ve yasal mevzuata ilişkin bilgilendirici eğitimler verilmektedir.

Dyo Boya

Dyo Akademi

Dyo Boya'nın boyacı ustalarına yönelik olarak geliştirdiği ve TÜRKAK tarafından TS EN ISO/IEC 17024 standardına göre akredite edilmiş Dyo Akademi'nin sertifikalandırma ve seminer faaliyetleri bölgesel olarak sürmektedir. Dyo Akademi Müdürlüğü, ülkemizin nitelikli iş gücünü artırıcı faaliyetlere katkı amacıyla kurulmuştur. Yönetmeliklere uygun çalışmalar yaparak, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından kabul edilen asgari normlara uygun seviyenin ölçümünü yaparak, yeterlilik kapsamında belgelendirme sürecini yürütür. 2015 yılında gerçekleştirilen sınava 323 kişi girmiş olup, 299 kişi belge almaya hak kazanmıştır.

Pınar Et

Pınar Et Mesleki Eğitim Birimi

1998 yılında Türkiye'de bir ilke imza atarak sektörde eğitilmiş eleman sıkıntısının giderilmesi amacıyla Pınar Et Mesleki Eğitim Birimi'ni kuran Pınar Et, günümüze kadar 365 çırak öğrenciyet ve et ürünleri işleme süreci alanında mesleki beceri kazandırmıştır. Mezunların %46'sı Pınar Et bünyesinde istihdam edilmiştir. Mesleki eğitim biriminde 2015 yılı sonu itibarıyla 55 öğrenci eğitimlerine devam etmektedir.

Pınar Su

2015 yılında Bursa ili İnegöl ilçesinde şirketin 4. doğal kaynak suyu üretim tesisi yatırımına başlanmış ve aynı yıl içerisinde bu yatırımın damacana (dönüşümlü) ambalajlı su ürünlerini içeren birinci fazı tamamlanmıştır. 2016 yılının üçüncü çeyreğinde ise pet şişe ambalajlı ikinci fazın tamamlanması planlanmaktadır. Yatırımın 70 milyon TL seviyesinde olması ve yatırım tamamlandığında 100 kişiye istihdam sağlanması hedeflenmektedir.

Pınar Süt

Pınar Süt, 1973 yılından bu yana üreticileri ve bayilerine düzenli gelir kaynağı yaratarak ekonomik ve sosyal açılardan toplumun refahına katkıda bulunmaktadır. Pınar Süt, 20.000'den fazlası üretici olmak üzere tedarikçileri ve bayilerinden oluşan 500 bin kişilik bir ekosisteme sahiptir. Verdiği eğitimlerle sektörün gelişimine katkıda bulunan Pınar tarım-hayvancılık ve sanayi entegrasyonunun daha çok sağlandığı bir sektör yaratmıştır. 1973 yılında İzmir'de başladığı yolculuğuna Eskişehir'de devam eden Pınar Süt, 2013 yılında temeli atılan Şanlıurfa Fabrikası ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'ndeki sütçülüğün gelişmesine katkıda bulunmaya devam etmektedir.

2014 yılında tamamlanan ve 100.000 m² alan üzerine kurulan Pınar Süt Şanlıurfa Fabrikası ile şirketin süt işleme kapasitesi yıllık 180 milyon litre artmıştır. Söz konusu yatırım, yaratmakta olduğu istihdam ve ihracat olanakları ile Güneydoğu Anadolu Bölgesi'nin kalkınmasında önemli bir paya sahip olacaktır. Hedeflenen üretim ve ihracat rakamı doğrultusunda 250 kişiye istihdam sağlanacaktır. Güneydoğu Anadolu'da bugüne kadar bölgede yapılan en büyük gıda yatırımı olan Şanlıurfa Süt Fabrikası, 2015 yılında üretime alınmıştır. Söz konusu fabrikamızda süt, ayran ve meyve suyu üretimi yapılmaktadır.

Pınar Süt, ihtiyaçlar doğrultusunda ürün çeşitliliği arttırılacak şekilde projelendirilen fabrikada, son sistem otomasyon, üretim teknolojileri ve minimum enerji kullanan doğa ile dost teknolojiler kullanmıştır. Şirket, 2015'te Şanlıurfa Fabrikası ile toplam çiğ süt işleme kapasitesini de %18 oranında arttırmıştır. Şanlıurfa'nın yanı sıra çevre il ve ilçelerden de süt alımı yapan Pınar Süt, süt aldığı tüm bölge üreticileri için eğitimler düzenlemiştir. Sağlıklı ve kaliteli süt üretimi amacıyla, yetiştiricilere yönelik bakım, besleme, yetiştirme konularında gerçekleştirdiği eğitim toplantılarını bu bölgede de sürdüren Şirket, bölgede sütçülüğün gelişimine katkı sağlamayı hedeflemektedir.

Türkiye Markasının Tanıtımı

Bulduğumuz Sektörlerdeki Gelişime Destek

Uluslararası pazarlarda dünya markaları ile rekabet eden Türk markaları, daha fazla pazar payına sahip olma ve daha fazla katma değer yaratma hedefi ile faaliyet göstermektedir. Türkiye'nin tanıtımı açısından da önemle ele alınan bu girişimlerin sürdürülebilir olması için devlet destekleri sağlanmaktadır.

Bu desteklerin başında Ekonomi Bakanlığı tarafından 2004'ten bu yana uygulanan TURQUALITY® Programı gelmektedir. Sadece ihracatı arttırmayı değil, aynı zamanda markalaşmayı da hedefleyen Program, dünyada uygulanan tek devlet destekli markalaşma programıdır ve Ekonomi Bakanlığı, Türkiye İhracatçılar Meclisi ve İhracatçı Birlikleri iş birliği ile yürütülmektedir.

Dyo ve Pınar markalarımız, yurt içinde pazara yön veren markaların başında gelirken, yurt dışı yatırımları ile ürün ve hizmet kalitesini küresel pazarlardaki tüketicilerine sunmaktadır. Yurt dışındaki faaliyetlerinde daha güçlü adımlar atmak üzere harekete geçen Pınar 2007, Dyo ise 2008 yılından bu yana TURQUALITY® Programı kapsamında desteklenmekte, dünya markaları ile rekabet ederken pazar paylarını sürekli arttırmaktadır.

Pınar ve Dyo birinci 5 yıllık periyodu başarı ile tamamlamış olup ikinci 5 yıl için Ekonomi Bakanlığı tarafından Program'a yeniden dahil edilmiştir.

Yurt dışında da markalarımıza bağlılığı arttırmış olmaktan ve olumlu Türk malı imajının oluşturulmasına katkıda bulunmaktan gururluyuz.

Toplumsal Yatırım Çalışmaları

Yaşar Topluluğu, kuruluşundan bu yana sürdürülebilir değerler üretmek gayretindedir. Ülke ekonomisinin gelişimine, tüketicilerimizin sağlığına ve yaşam kalitesine sunduğumuz katkının yanı sıra toplum faydasına yönelik olarak gerçekleştirdiğimiz çalışmalarımızın ana unsurunu, kurum geleneğimiz ve kurumsal vatandaşlık sorumluluğumuz oluşturmaktadır.

Topluluğumuz eğitim, spor, sanat ve kültür alanında gerçekleştirdiği toplumsal yatırımlar ve projelerle başta dezavantajlı gruplar olmak üzere toplumun her kesiminin gelişimini hedeflemektedir. Paydaşlarımızla aramızdaki iletişim ağının etkinliği, bize toplumun ihtiyaçlarını doğrudan öğrenme ve analiz etme fırsatı sunmaktadır. Dolayısıyla toplumsal yatırım çalışmalarımız da bu analizlerin sonucunda şekillenmekte, sonuçları itibarıyla da dönüşüm sağlamaktadır.

Toplum hayatına sunduğumuz katkıların etkilerinin sürdürülebilir olması hedefimiz, yatırım ve projelerimizin uzun vadeli olması sonucunu doğurmuştur. Markalarımızın uzun yıllardır sürdürdüğü sosyal sorumluluk çalışmaları bunun göstergesidir.

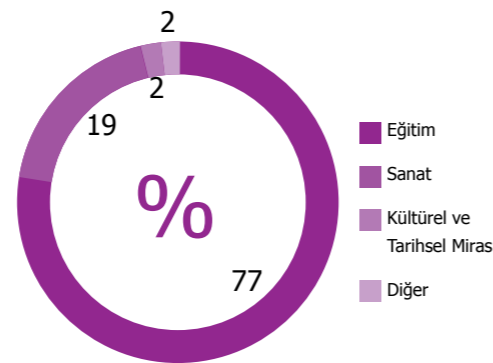
Şirketlerimizin hayata geçirdiği toplumsal yatırımların yanı sıra Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, Selçuk Yaşar Spor ve Eğitim Vakfı, Pınar Enstitüsü ve Yaşar Üniversitesi toplumsal gelişimin ve refahın artırılması için projeler geliştirmektedir.

Bu projelerden bağımsız olarak farklı grup ve kişilerden gelen talepler de Topluluğumuzca değerlendirilmekte ve uygunluğu ölçüsünde desteklenmektedir.

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı

1974'te Durmuş Yaşar tarafından kurulan Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı; eğitim, kültür ve sanat alanlarında faaliyetlerde bulunmaktadır. Vakıf, kuruluşundan bu yana birçok okul yapımının yanı sıra, var olan okulların ihtiyaçları doğrultusunda ek bina, yemekhane, spor ve kültür tesisi yapımını da üstlenmiştir. Ayrıca okulların fen, lisan, gıda teknolojisi, bilgisayar laboratuvar ihtiyaçlarını da karşılamıştır.

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı 2015 Destekleri

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, 2014-2015 eğitim ve öğretim yılında, Soma maden kazasında yakınlarını kaybetmiş 57 öğrenciye; üniversitelerin çeşitli bölümlerinde öğrenim gören yüksek lisans, lisans ve yüksekokul öğrencileri ile Anadolu Meslek Liseleri'nde öğrenim gören başarılı ve maddi olanakları yetersiz 157 öğrenciye tamamen karşılıksız burs vererek eğitimlerine katkıda bulunmuştur. Ayrıca, Yaşar Topluluğu şirketleri ve yöneticileri tarafından 25 öğrenciye şartlı bağış bursu desteği verilmiştir. Vakfımız tarafından bugüne kadar 5.992 öğrencinin eğitimine burs verilerek katkı yapılmıştır.

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı'nın amaçlarından biri de Milli Eğitim Bakanlığı'nın iş birliğini sağlayarak eğitim yatırımları yapmaktır. Bu kapsamda otizmli çocukları ve gençleri sosyal yaşama hazırlamak amacıyla İzmir Güzelbahçe'de yapılan, 19 derslikli, 67 öğrencinin eğitim gördüğü Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı Özel Eğitim Uygulama Merkezi ve İş Uygulama Merkezi'nin resmi açılışı 25 Mart 2015 tarihinde gerçekleştirilmiştir.

İstanbul Valiliği, Esenyurt Belediye Başkanlığı ve Vakfımız iş birliği ile İstanbul Esenyurt'ta inşa edilecek olan Sağlık Bakanlığı Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı Sağlık Ocağı ve Eğitim Tesisi'nin protokolü imzalanmış olup, inşaatı başlamıştır.

Vakfımız kurulduğu yıldan bu yana kültür yayınları, Atatürk Yayınları ve başta arkeolojik ve bilimsel olmak üzere çeşitli alanlarda yaklaşık 40 eser yayımlamıştır. Vakıf tarafından ayrıca ülkemizde ve dünyadaki güncel sorunları bilimsel yönden inceleyen, araştıran ve çözüm yolları üzerinde duran kongreler, sempozyumlar ve paneller düzenlenmektedir.

Dünya Otizm Farkındalık ayı olarak bilinen Nisan ayında Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından, otizme dikkat çekmek ve farkındalığın artırılmasına katkı sağlamak amacıyla Yaşar Üniversitesi Konferans Salonu'nda "Otizm ve İletişim" adlı panel yüksek katılımı gerçekleştirilmiştir.

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı, 2015 yılında kültür ve tarihimizi tanıtmaya hizmetleri ve arkeolojik kazaları destekleme çalışmalarını kapsamında Nysa kazalarına verdiği desteği sürdürmüştür. Ayrıca Vakfımız, İzmir Bayraklı'da bulunan ve Bayraklı Höyüğü olarak da bilinen Eski Smyrna kenti kazı ve restorasyon çalışmalarına 2015 yılında resmi sponsor olmuştur. Kazı ve restorasyon çalışmaları Ege Üniversitesi adına Prof. Dr. Cumhuriyet Tanrıver tarafından yürütülmektedir.

Bu çalışmaların haricinde okullara küçük çaplı bağış ve aynı yardımlar gerçekleştirilmiş, kitap bağışı yapılmış, çocuk oyun parkı iyileştirilmiştir.

Dyo Resim Yarışmaları ile 47 Yıl

Yaşar Topluluğu'nun, Türkiye'nin ilk özel resim yarışması olarak 1967 yılında başlattığı Dyo Resim Yarışması, 1993 yılından bu yana Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı tarafından düzenlenmektedir. İki yılda bir düzenlenen Dyo Resim Yarışması'nın 36'ncısı 2014 yılında rekor bir katılımı gerçekleştirilmiş, yarışmaya 1.574 eserle 992 sanatçı katılmıştır.

Türk resim sanatını Anadolu'nun değişik kentlerine götürerek, geniş kitlelere tanıtmayı hedefleyen Dyo Resim Yarışması sonucunda, ödül alan ve sergilenmeye değer bulunan 73 eser 2015 yılında sırası ile; Eskişehir Atatürk Kültür Sanat ve Kongre Merkezi, İzmir Ahmed Adnan Saygun Sanat Merkezi, Adana Büyükşehir Belediyesi 75.Yıl Sanat Galerisi, Samsun Atatürk Kültür Merkezi Devlet Güzel Sanatlar Galerisi, Şanlıurfa Büyükşehir Belediyesi Sergi Salonu ve Ankara CerModern Sanatlar Merkezi'nde sergilenmiştir.

Selçuk Yaşar Sanat Galerisi ve Resim Müzesi

1985 yılında açılan ve Türkiye'nin ilk özel resim müzesi olan Selçuk Yaşar Müzesi bünyesindeki Selçuk Yaşar Sanat Galerisi, 1990 yılında hizmete girmiştir.

Vakıf, 2015 yılında sanat faaliyetlerini Müze'nin galerisinde; Fatih Mika, Karma Resim Sergisi (Fevzi Karakoç, Yalçın Gökçebağ, Kayıhan Keskinok, Fahri Sümer, Zahit Büyükişiyen), Alp Tamer Ulukılıç, Güngör İblikçi, Zeki Serbest, Güven Zeyrek ve Ayhan Türker'in resim sergileriyle sürdürmüştür.

Çeşme Altın Yunus Sanat Galerisi'ndeki yaz sergileri ise; Çetin Erokay, Gencay Kasapçı, Abdullah Kasapçı, Fahri Sümer ve Vakıf Koleksiyon sergileriyle devam etmiştir.

Selçuk Yaşar Müzesi

Yaşar Eğitim ve Kültür Vakfı'nın İzmir Konak'ta inşa edilecek ve heykel, halı ve arkeolojik eserlerin sergileneneceği Selçuk Yaşar Müzesi'nin röleve, restorasyon, restitüsyon proje çalışmaları 2015 yılında tamamlanmış olup, ön onay için Konak Belediyesi'ne müracaatı yapılmıştır. 2016 yılında Belediye ve Tabiat Varlıkları Koruma Kurulu'nun onayı alınarak müze inşaatının başlatılması planlanmaktadır.

Pınar Enstitüsü

Pınar Enstitüsü gıda, sağlık ve beslenme konularında toplumu bilinçlendirmek ve toplumun sağlıklı gelişimine katkıda bulunmak amacıyla kurulan, ticari bir faaliyeti olmayan ve kâr amacı gütmeyen bir organizasyondur.

2015 yılında Enstitü kapsamında "Sağlıklı ve Dengeli Beslenme İçin Oyun ve Eğitim Gereçleri" projesi gerçekleştirilmiştir. Bu proje, okul öncesi çocukların besin gruplarını tanıması ve hangi besin grubundan ne kadar tüketirse sağlıklı ve dengeli beslenmiş olacağına dair bilgilendirici ve eğitici oyuncağın tasarlanması sürecini içermiştir. Toplamda geliştirilen 15 tasarımdan alanlarında uzman jüri üyelerinin oylamaları sonucu, puanlamada en başarılı olarak değerlendirilen ilk 4 oyuncak seçilmiş ve düzenlenen ödül töreni ile proje sahibi öğrencilere ödülleri sunulmuştur. Proje, Yaşar Üniversitesi, Sanat ve Tasarım Fakültesi, Endüstriyel Tasarım Bölümü ile ortaklaşa gerçekleştirilmiş olup, 2015 yılında toplam 12.600 TL'lik bir bütçe ile sonuçlandırılmıştır. Seçilen 4 oyuncak, "Sağlıklı ve Dengeli Beslenme İçin Oyun ve Eğitim Gereçlerinin Tasarımı" isimli yeni bir

Bilimsel Araştırma Projesi (BAP)'nin başlangıcı olmuştur. Bahsi geçen BAP projesinde seçilen oyuncaklardan esinlenen yeni bir oyuncak, profesyonel tasarım sürecine girerek, çocuklara yönelik geliştirilmiş olan "Eğlenerek Hareket Edelim Sağlıklı Beslenelim" projesinde eğitim materyali olarak kullanılacaktır. Söz konusu Proje'nin Milli Eğitim Bakanlığı ile yapılacak protokollerle yaygınlaştırılması için hazırlık ve içerik çalışmaları devam etmektedir.

Pınar Enstitüsü, Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi İç Hastalıkları Anabilim Dalı bünyesinde sarkopeni (kas erimesi) konusunda yapılan doktora çalışmalarına da destek vermiştir. Bu iş birliği sayesinde Enstitü, 65 yaş ve üstü bireylerde sarkopeni sıklığını saptama ve beslenme durumunun hastalığa olan etkisini değerlendirme, sarkopeni sıklığına ilişkin Türkiye'de veri oluşturma ve hanelerde farkındalık oluşturarak başta protein eksikliği ve fiziksel aktivite konusunda bireyleri bilinçlendirme konusunda yapılan çalışmaların bir parçası olmuştur. 2014 yılında çalışmaları başlayan ve 2015 yılında sonuçları elde edilen, "Toplumda Yaşayan Yaşlılarda Sarkopeni Sıklığı ve Risk Etmenleri" ve "Yaşlılarda Sarkopeni İle Depresif Belirtiler ve Fonksiyonel Durum Arasındaki İlişki" adı verilen araştırmalara toplam 10.000 TL destek sağlanmıştır.

Enstitü'nün bir diğer projesi olan "Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" ile üreticilere verilen destek, Raporumuzun "Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık" bölümünde yer almaktadır.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Dyo Boya

Geliştirilen toplumsal yatırım projeleriyle boya kullanımının yaşam alanlarındaki önemi vurgulanırken, renk, mekân düzenleme, ısı ve aydınlatma olmak üzere dört ana unsurda yaşam ortamlarının verimliliği konularına odaklanılmaktadır. Dyo çalışanlarının katılımıyla birlikte uygulamalar, 2015 -2016 eğitim öğretim yılı kapsamında Türkiye geneli 10 ilde (Kocaeli, İzmir, İstanbul, Ankara, Antalya Adana, Bursa, Gaziantep, Samsun, Trabzon) ilkokul öğrencileri, velileri ve boya ustaları eğitim uygulamalarını kapsamaktadır. Projelerde Milli Eğitim Bakanlığı ve Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi ile çalışılmaktadır.

Eğitim uygulamalarıyla 24.800 ilkokul öğrencisine ve 220 boya ustasına ulaşılması hedeflenirken, Milli Eğitim Bakanlığı iş birliğinde gerçekleştirilecek "Okul Boyama Rehberi" çalışmasıyla Türkiye genelinde tüm ilkokullara ulaşmak hedeflenmektedir.

Sosyal sorumluluk projeleri, Dyo kurumsal yaklaşımı ile "Yarınlara İçin Değer" çatı sloganıyla; "Öğrenmeye Değer", "Okullara Değer", "Ustalığa Değer" isimli üç alt projede birleşmiştir.

Dyo Boya 2015 Toplumsal Yatırım Harcamaları

	2015
Spor	596.309
Sanat	462.914
Eğitim	139.286
Sektör	95.561
Diğer	335.891
TOPLAM (TL)	1.629.961

Pınar Çocuk Tiyatrosu

28 yılda Türkiye'nin dört bir yanında üç milyondan fazla çocuğa ücretsiz olarak ulaşan Pınar Çocuk Tiyatrosu, miniklere tiyatro sevgisini aşılamayı ve her oyunda çocukların kültürel ve kişisel gelişimine katkıda bulunmayı hedeflemektedir.

2014-2015 eğitim-öğretim yılı döneminde "Sütle Gelen Sevgi" isimli yeni oyununu sergileyen Pınar Çocuk Tiyatrosu; Çanakkale, Eskişehir ve İzmir'de gerçekleştirdiği turneler ile de binlerce minik tiyatro sever sahne, müzik, dekor ve kostümü profesyonelce hazırlanmış bu oyunuyla görsel bir tiyatro şöleni yaşatmıştır. Bugüne kadar Türk Tiyatrosu'na birçok ünlü oyuncunun kazandırılmasında etkili olan bir okul görevi de gören Pınar Çocuk Tiyatrosu, 2015 başı itibarıyla da "Oyun Treni" isimli oyununu ücretsiz olarak sahnelemeye başlamıştır.

2015 yılında Pınar Çocuk Tiyatrosu için 347.488 TL bütçe ayrılmıştır.

Pınar Çocuk Resim Yarışması

İlköğretim çağındaki çocukların resim sanatına ve güzel sanatlara ilgisini arttırmak ve geleceğin ressamlarını yetiştirmek amacıyla 34 yıldır düzenlenen Pınar Resim Yarışması, 2015 yılında "Ailem ve Ben" teması ile düzenlenmiştir.

Türkiye'nin her bölgesinden, K.K.T.C'den, Almanya'dan, Katar'dan ve Birleşik Arap Emirlikleri'nden toplam 49.255 resmin katıldığı yarışmada, öğretim üyeleri ve uzman kişilerden oluşan jürinin değerlendirmesiyle seçilen 25 minik ressam, değerli ressam Zahit Büyükişiyen koordinatörlüğünde İstanbul'da 1 haftalık Sanat Kampı ve tablet bilgisayar ile ödüllendirilmiştir.

2015 yılında Pınar Süt, Pınar Çocuk Resim Yarışması için 326.272 TL bütçe ayırmıştır.

Yaşam Pınarım Dergisi

Özellikle anne ve babalara yönelik yararlı bilgiler içeren ve 2004'ten bu yana yayımlanan Yaşam Pınarım Dergisi, Pınar'ın tüketicileriyle, iş ortaklarıyla, akademik ve bürokratik çevrelerle arasında önemli bir bağ kurmaktadır. 3 ayda bir basılan ve ücretsiz olarak dağıtılan dergi, 2013'ten bu yana e-bülten olarak tüketicilere e-posta yoluyla gönderilirken, her ay 10 binden fazla kişiye ulaşmaktadır.

YBP

Rize-Artvin sahil bölgesinde 2015 yılında yaşanan sel felaketinde bölgede elektrik, yiyecek ve içecek sıkıntısı oluşmuştur. Esnafın maddi bir zarara uğramaması için ilgili marketlere ulaşılmış ve ürünleri bir süre YBP dolaplarında muhafaza edilmiştir. İlgili bölgeye, Pınar Su tarafından halkın su ihtiyacını karşılamasına destek olmak üzere su gönderilmiştir.

Paydaş Görüşü

Cenan Çiftci,
Pınar Süt İnsan Kaynakları Sorumlusu

Ne zamandan beri Pınar Süt'te çalışıyorsunuz?

2013 yılı Ekim ayından bu yana Pınar Süt'te çalışmaktayım.

Pınar Süt çalışanı olmakla ilgili görüşleriniz nelerdir? Pınar Süt'ün kurumsal sorumluluk çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?

Türkiye'nin köklü bir kuruluşu olan Yaşar Topluluğu bünyesinde çalışmak bana ayrı bir gurur veriyor. Üniversite stajımı da Pınar Süt'te yapmışım. Daha üniversitede okurken kurum kültürünü özümlediğim bir yerde, şu anda görev yapmak mutluluk verici. Mevcut görevlerim

haricinde; Aralık 2013 itibarıyla Pınar Süt Şanlıurfa Fabrikası'nın tüm işe alım ve eğitim süreçlerinde görev aldım. Böyle bir sorumluluğun tarafıma verilmesi, yeni kültürleri tanınamda, işin tamamını görmemde, farklılıkları algılayıp kurum kültürü içinde birleştirmemde ve kişisel gelişimim adına çok fayda sağlamıştır.

Pınar Süt'te çalışanlar için yeni uygulamalara geçilmesi ve birçoğunun da İnsan Kaynakları Departmanı tarafından planlanması, çalışanlarla iletişim açısından çok önemli. Zumba, Klasik Türk Müziği Korosu ve Dragon Cup gibi etkinlikler farklı alanlarda çalışan iş arkadaşlarımızı bir araya getirerek takım ruhunun oluşturulmasında katkı sağlamaktadır.

Ayrıca geleneksel olarak desteklenen sosyal sorumluluk çalışmalarımızdan Pınar Çocuk Tiyatrosu, Pınar Resim Yarışması, Pınar KSK Basketbol Takımı ve Çıraklık Okulu; spor, sanat, kültürel ve toplumsal alanlarda gelişime katkı sağlamaktadır.

Pınar Resim Yarışması hakkında düşünceleriniz nedir?

Pınar Resim Yarışması biz çocukken de var olan ve zamanında katıldığımız bir yarışma. Amacından şaşmayan ve herhalde Türkiye'deki en uzun soluklu yarışmalardan biri olması, çocuklara sütü sevdirmesi, her sene belirli bir tema kapsamında çocukların yaratıcılıklarını geliştirmesi yönüyle önemli bir yarışmadır. Türkiye dışına açılmış olması sebebiyle de uluslararası alanda bilinirliği artacaktır.

Paydaş Görüşü

Yasemin Espit,
Dyo Boya Sosyal Medya Sorumlusu

Ne zamandan beri Dyo'da çalışıyorsunuz?

2009 yılından bu yana Dyo'da çalışmaktayım.

Dyo çalışanı olmakla ilgili görüşleriniz nelerdir?

Dyo gibi büyük ve saygın bir kurumda çalışmak herkesin en büyük hayalidir. Ben de 2009 yılında Dyo'da çalışmaya başlayarak bu hayalimi gerçekleştirme şansını yakaladım. Dyo bana sadece lider bir kurumda çalışma fırsatı yaratmakla kalmayıp aynı zamanda huzurlu ve mutlu bir aile ortamı da sağladığı için kendimi şanslı hissetmekteyim.

Bizi besleyen sadece Dyo'nun geçmiş ve bugünkü kültürü değil, geleceğine olan inanç ve güvenimizdir. Böyle bir şirketin geleceğine katkı sağlayabileceğimizi bilmek bana ve tüm çalışma arkadaşlarıma gurur vermektedir. Geçmişten geleceğe devam eden bu sürecin, ailemize katılan her çalışanın azmi ve emeği ile çok uzun yıllar, büyük başarılar sağlayacağına eminim.

Dyo'nun kurumsal sorumluluk çalışmalarını nasıl buluyorsunuz?

Benim de tüm aşamalarında aktif olarak rol aldığım "Yarınlar İçin Değer" sloganıyla gerçekleştirdiğimiz sosyal sorumluluk uygulamalarımızla paydaşlarımız için "daha iyi bir yaşama" erişmeyi hedefleyen modeller ortaya koyduk. Eğitim alanında yapılan "Öğrenmeye Değer" projemiz dikkat çekmektedir. Projemiz öğrenciler ve öğretmenlere yönelik olup kamu başta olmak üzere paydaşlarımız ile yaptığımız iş birliği sayesinde daha iyi yaşam ortamına kavuşmaları için çocuklara bilgilendirme yaptık. Profesyonellere yönelik olarak gerçekleştirdiğimiz "Ustalığa Değer" projemizle en önemli paydaşlarımız olan boya ustalarımıza mesleki ve kişisel gelişimlerine katkı sağlayan bilgiler vermekteyiz. Sosyal sorumluluk projelerimizin en önemli artısı bilimsel temele dayanıyor olması ve biz çalışanlara projelere katılım imkanı sağlamasıdır. Böyle bir projede yer almaktan mutluluk duymaktayım.

Dyo Resim Yarışması hakkında görüşleriniz neler?

Tüm Yaşar Topluluğu şirketleri gibi Dyo da eğitim, kültür, sanat ve spor etkinliklerini uzun yıllardır desteklemektedir. Bunun en önemli örneği; 1967 yılından bu yana Türk resim sanatını ve yetenekli ressamı desteklemek üzere düzenlenen Dyo Resim Yarışması'dır. Sanata ve sanatçıya değer veren bir kurum bünyesinde yer almak tüm çalışanları onurlandırmaktadır.

Sponsorluklar

Ana Sponsorluklarımız

Pınar KSK

Spora olan katkısını 1998'den bu yana Pınar Karşıyaka Spor (KSK) Basketbol Takımı'nı destekleyerek sürdüren Pınar, basketbol takımı bünyesinde her yıl 1.000'e yakın çocuğun Çiğli Selçuk Yaşar Tesisleri'nde spor yapma olanaklarından yararlanmasına da destek olmaktadır. 2014-2015 sezonunda Türkiye 1. Basketbol Ligi'nde şampiyon olan Pınar KSK, Avrupa Ligi'nde ise en iyi 24 takım arasında yer almayı başarmıştır.

Türkiye Basketbol Federasyonu

Pınar, spora verdiği kesintisiz destek kapsamında Türkiye Basketbol Federasyonu ve Basketbol Milli Takımları Resmi İçecek Tedarikçisi olarak hizmet vermektedir.

Diğer Sponsorluklarımız

- Pınar, Türkiye Basketbol Federasyonu iş birliği ile 18'si 31 Ocak-7 Şubat 2015 tarihleri arasında Konya'da düzenlenen "Pınar Uluslararası Yıldız Erkekler Basketbol Turnuvası"nın isim sponsorluğunu üstlenmiştir.
- Her yıl sektörün gelişmesi için kalite, gıda, Ar-Ge ve pazarlama gibi alanlarda düzenlenen birçok fuar ve kongreye katılmanın yanında destek de olan Pınar Et, 2015 yılında 8 kongre, 5 sempozyum ve 44 aktiviteye sponsor olmuştur.
- Dyo Boya'nın 2015'teki sponsorlukları aşağıda listelenmiştir:
 - Düşler Akademisi Boya Sponsorluğu
 - KİTVAK Boya Sponsorluğu
 - Eskişehir Atatürk Kültür Sanat ve Kongre Merkezi Sergi Salonu Boya Sponsorluğu
 - Özel Piri Reis Okulları "Ustalardan Minik Ellere" Sanat Kültür Haftası Sponsorluğu
 - 4. Uluslararası Polimerik Kompozitler Sempozyumu Sponsorluğu
 - Sergi ve Proje Pazarı Sponsorluğu

- 24. Kalite Kongresi Sponsorluğu
- 16. Mükemmelliği Arayış Sempozyumu Sponsorluğu
- Tiyatro Martı'nın 'Hoş Geldin Boyacı' isimli oyununun sponsorluğu
- Berkay Besler Sponsorluk Desteği
- Karşıyaka Spor Kulübü
- Altay Spor Kulübü

- Pınar Profesyonel, Nisan 2015'te Bolu Mengen'de Aşçılık Yüksek Okulu Mezunları Derneği AŞOMDER organizasyonunda, Türkiye'nin dört bir yanından gelen üniversite öğrencisi şef adayları ile günümüzün popüler şeflerinin buluşmasına ve bilgi paylaşımında bulunmasına destek olmuştur.
- Pınar Profesyonel, 2015 Kasım ayında sektörel bir yayın organı olan Foodinlife tarafından 1.si gerçekleştirilen organizasyonda sponsor olarak yer almıştır.
- 2015 Kasım ayında Sirha'ya (Otel, Restoran ve Catering Sektörleri için Gıda, Ekipman ve Hizmetleri Fuarı) katılan Usla'nın (Yemek Akademisi) standına ürün sponsoru olunmuştur.

Yaşar Üniversitesi

Çevreye ve kendi yaşamına duyarlı ve toplumsal sorumluluk bilinciyle hareket edebilen bireyler yetiştirmeyi hedefleyen Yaşar Üniversitesi, 2002-2003 akademik yılında faaliyetine başlamıştır. 6.495 öğrencinin eğitim gördüğü Yaşar Üniversitesi'nde 441 akademik ve 266 idari personel görev almaktadır.

7 fakülteyle, 25 bölüme, 11 ön lisans programıyla 2 Meslek Yüksekokulu'na ve 1 Yabancı Diller Yüksekokulu'na sahip olan Üniversite'de ayrıca Sosyal Bilimler Enstitüsü'nde 13 yüksek lisans ve 5 doktora programı, Fen Bilimleri Enstitüsü'nde ise 10 yüksek lisans ve 3 doktora programı bulunmaktadır.

İzmir'de yer alan 5 vakıf üniversitesinden biri olan Yaşar Üniversitesi'nin temel felsefesi, evrensel değerler ve sorgulamaya dayalı bir bakış açısı ile bireylerin akademik, kültürel ve sosyal gelişimlerine destek olmaktır.

2015-2016 akademik yılı içinde 104 öğrenci Erasmus Programı kapsamında yurt dışına gitmiş, 114 Erasmus öğrencisi ise eğitim görmek için Yaşar Üniversitesi'ne gelmiştir.

Kampüsteki öğrenci profili çeşitliliği ile uluslararası bir eğitim deneyimi sunan Yaşar Üniversitesi'nde; Avrupa, ABD, Kanada, Avustralya, Nijerya, Kenya, Umman, Irak, Azerbaycan, Pakistan gibi 48 farklı ülkeden gelen öğrenciler tam ve yarı zamanlı olarak eğitim görmektedir.

Yaşar Üniversitesi; Eğitim-Öğretim Bursu, Akademik Başarı Bursu, Yetenek Bursu, Şehit ve Malul Gazi Bursu, Barınma Bursu ve Uluslararası Öğrenci Bursu olmak üzere farklı burs imkanlarıyla öğrencilerin başarılarını destekleyerek, eğitimlerine katkıda bulunmaktadır. Bu kapsamda öğrencilerin %45'i, verilen farklı oranlardaki burslardan yararlanmaktadır.

Yaşar Üniversitesi, İşletme Fakültesi ile İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültelerinin de faaliyete geçmesi ile 2016-2017 Akademik Dönemi'nde 8 fakültesiyle eğitim vermeyi hedeflemektedir.

Yaşar Üniversitesi, sosyal projelerden, üniversite-sanayi iş birliği projelerine kadar uzanan geniş bir yelpazede yazılım, tasarım, iş süreçlerinin iyileştirilmesi, iletişim, algı ölçümü ve eğitim alanlarında projelere öncülük etmektedir. Söz konusu projelerin büyük bir bölümü TÜBİTAK destekli olup, diğerleri ise Yaşar Üniversitesi kaynaklarıyla ya da sanayi ve diğer kurum ve kuruluşlar tarafından karşılanmaktadır. Yaşar Topluluğu şirketleri

ile ortak olarak birçok üniversite-sanayi iş birliği projesi hayata geçirilmektedir.

Yaşar Üniversitesi tarafından gerçekleştirilen projelerden bazıları aşağıda yer almaktadır.

TÜRKSAT 6a Yerli Haberleşme Uydusu Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi

15 Aralık 2014 tarihinde Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Türksat Uydu Haberleşme Kablo TV ve İşletme A.Ş., TÜBİTAK Uzay Teknolojileri Araştırma Enstitüsü, ASELSAN Elektronik Sanayi ve Ticaret A.Ş., C Tech Bilişim Teknolojileri Sanayi ve Ticaret A.Ş., TUSAŞ Türk Havacılık ve Uzay Sanayi Anonim Şirketi ve TÜBİTAK arasında imzalanan Türkiye Bilimsel ve Teknolojik Araştırma Kurumu (TÜBİTAK) 1007 Programı mevzuatı kapsamında desteklenmesi kabul edilen TÜRKSAT 6A Yerli Haberleşme Uydusu Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi kapsamında, imza taraflarından biri olan C Tech Bilişim Teknolojileri firması uyduda kullanılacak bazı parçaların (anten ve mikrodalga elemanları) tasarımı, üretimi ve testleri konusunda Yaşar Üniversitesi ile bir hizmet alımı projesi gerçekleştirmektedir.

Proje kapsamında, 2019 yılında uzaya gönderilmesi planlanan Türkiye'nin %100 yerli ilk uydusu olacak Türksat 6a uydusunun telemetri ve telekomut sistemlerinde kullanılmak üzere bir verici hibrit bağdaştırıcı ve bir yönsüz verici antenin prototip olarak tasarlanması ve üretilip ölçülmesi amaçlanmaktadır.

Seni Güçlü Kılan Ne? Göçmen Gençlerde Psikolojik Dayanıklılığın Kültürel Bağlam ve Kültürleşmeyle İlişkisi

Proje'nin amacı göç ortamında zorlu yaşam koşullarına karşın olumlu psikolojik gelişim gösteren gençlerde dayanıklılığın kültürel bağlam ve yönelimlerle ilişkisini araştırmaktır. Proje, TÜBİTAK Bilim İnsanı Destekleme Daire Başkanlığı'nca yürütülen "2232 Yurda Dönüş Araştırma Burs Programı" kapsamında desteklenmektedir. Kültüre duyarlı bir psikolojik dayanıklılık modelini ilk kez kültürleşme ortamına uyarlayacak bu iki aşamalı projenin katılımcıları Türkiye'nin kırsal kesimlerinden Avrupa'ya (Belçika) ve Türkiye'de diğer şehirlerden ya da kırsaldan İzmir'e göçmüş ailelerden gençler oluşturmaktadır.

Proje bulgularının hem bilimsel makale hem de ulusal ve uluslararası konferanslarda sözel bildiri olarak yayımlanması planlanmaktadır.

“Başarı; ancak iyi kadrolarla, bu kadroların iyi yönetilmesiyle, moral motivasyonla mümkündür.”

Selçuk YAŞAR

Çalışanlara İyi Bakmak

Çalışanların Profili

Holdings ve bağlı şirketlerde ana işler kadrolu beyaz yaka ve mavi yaka çalışanlar tarafından gerçekleştirilmektedir. Yardımcı işler veya teknik uzmanlık gerektiren işler altışveren kadrosundaki mavi yaka ve beyaz yaka çalışanlar ile görülmektedir. Asıl işe bağlı yardımcı işlere örnek olarak stok kontrol, sevkiyat ve satış destek görevleri sayılabilecekken, teknik uzmanlık gerektiren işlere örnek olarak yemek, servis, güvenlik ve temizlik alanındaki işler gösterilebilir.

Turizm sektöründe yer alan Altın Yunus'ta yaz sezonunun başlamasıyla beraber (Nisan-Eylül Dönemi) geçici kadroda personel artışı yaşanmaktadır. İçecek sektöründe yer alan Pınar Su'da da yaz döneminde (Haziran- Ekim Dönemi) su tüketimindeki artışa bağlı olarak üretim fonksiyonunda geçici kadroda personel artışı yaşanmaktadır. Gıda sektöründe yer alan Pınar Süt'te yaz döneminde (Haziran- Ekim Dönemi) gıda ve içecek (yoğurt, ayran, meyve suyu) tüketimindeki artışa bağlı olarak üretim fonksiyonunda altışveren kadroda personel artışı yaşanmaktadır.

İş Sözleşmesine Göre Toplam İş Gücü

	Belirsiz Süreli		Belirli Süreli		Genel	
	Erkek	Kadın	Geçici/Sözleşmeli		Toplam	
			Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Sayı	5.919	1.262	166	29	6.085	1.291
Yüzde	80,2	17,1	2,3	0,4	82,5	17,5

Toplam çalışan sayısı kadrolu ve altışveren çalışanların toplamından oluşmaktadır.

İstihdam Türüne Göre Toplam İş Gücü Yüzdesi

	Kilit		Beyaz Yaka		Mavi Yaka		Geçici		Toplam	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2013	4,6	1,3	33,7	10,3	42,4	4,6	2,6	0,5	83,2	16,8
2014	4,5	1,4	32,7	10,5	42,8	4,3	3,1	0,7	83,1	16,9
2015	4,4	1,3	31,8	10,9	43,5	4,7	2,9	0,5	82,6	17,4

Toplam bordrolu çalışanlar tablosunda altışverenler hariç tutulmuştur.

Çalışanlar ve Gözetime Tabi Çalışanlara Göre Toplam İş Gücü

	Kendi Çalışanlarımız		Gözetime Tabi Çalışanlar		Genel	
	Toplam		Toplam		Toplam	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
2015	4.696	987	1.389	304	6.085	1.291
Sayı	4.696	987	1.389	304	6.085	1.291
Yüzde	63,7	13,4	18,8	4,1	82,5	17,5

Toplam iş gücü kadrolu ve altışveren çalışanların toplamından oluşmaktadır.

Bölgelere Göre Toplam İş Gücü Yüzdesi

Bölge	2013		2014		2015	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Ege Bölgesi	12,3	53,1	12,1	53,1	11,4	51,8
Marmara Bölgesi	3,0	17,2	3,0	16,7	3,5	17,0
İç Anadolu Bölgesi	1,6	9,5	1,8	9,9	2,1	9,7
Akdeniz Bölgesi	0,2	2,2	0,3	2,3	0,3	2,2
Karadeniz Bölgesi	0,0	0,4	0,1	0,4	0,1	0,4
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	0,1	0,3	0,1	0,3	0,1	1,4
Doğu Anadolu Bölgesi	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Toplam	17,2	82,8	17,3	82,7	17,5	82,5

Toplam iş gücü kadrolu ve altışveren çalışanların toplamından oluşmaktadır.

Toplu İş Sözleşmesine Tabi Çalışan Yüzdesi

	Dyo Boya		Dyo Matbaa Mürekkepleri		Pınar Et		Pınar Süt		Viking Kağıt	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
2013	1	52	0	54	14	62	8	58	0	0
2014	1	53	0	53	13	60	7	56	0	59
2015	1	54	0	54	14	60	7	54	0	62

Yaş Grubuna Göre İşe Yeni Alınan Çalışanlar

Yaş	Geçici ve Altışveren Hariç				Geçici ve Altışveren Dahil			
	İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı	
	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde
30 Yaş Altı	284	40,5	121	17,2	1.429	52,3	301	11,0
30-50 Yaş	238	33,9	49	7,0	757	27,7	214	7,8
50 Yaş Üzeri	10	1,4	0	0,0	26	1,0	4	0,1
Toplam	532	75,8	170	24,2	2.212	81,0	519	19,0

Bölgeye Göre İşe Yeni Alınan Çalışanlar

Bölge	Geçici ve Altışveren Hariç				Geçici ve Altışveren Dahil			
	İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı		İşe Alınan Toplam Çalışan Sayısı	
	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde	Erkek	Yüzde	Kadın	Yüzde
Ege	300	42,7	88	12,5	1.336	48,9	327	12,0
Marmara	93	13,2	39	5,6	428	15,7	77	2,8
İç Anadolu	73	10,4	35	5,0	350	12,8	88	3,2
Akdeniz	3	0,4	4	0,6	35	1,3	22	0,8
Güneydoğu Anadolu	56	8,0	4	0,6	56	2,1	5	0,2
Karadeniz	7	1,0	0	0,0	7	0,3	0	0,0
Toplam	532	76	170	24	2.212	81	519	19

Yaş Grubuna Göre Çalışan Devir Oranı (Yüzde)

	2013		2014		2015	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
30 yaş altı	12,3	6,5	15,6	11,9	10,0	9,9
30-50	7,3	7,2	9,5	9,2	10,1	7,7
50 yaş üzeri	7,4	20,6	22,2	21,2	9,5	25,3
Toplam	8,5	7,7	11,5	10,1	10,0	8,8

Bölgeye Göre Çalışan Devir Oranı (Yüzde)

	2013		2014		2015	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Ege Bölgesi	0,0	3,5	0,0	4,1	6,3	4,2
Marmara Bölgesi	7,7	7,5	11,1	9,7	9,8	7,8
İç Anadolu Bölgesi	33,3	4,0	0,0	12,0	8,3	16,4
Karadeniz Bölgesi	6,2	5,3	15,6	8,7	9,2	6,0
Akdeniz Bölgesi	0,0	3,7	0,0	16,7	0,0	15,2
Güneydoğu Anadolu Bölgesi	12,6	10,2	12,3	12,7	11,9	12,8
Toplam	8,5	7,7	11,5	10,1	10,0	8,8

Doğum İzninden Sonra İşe Dönme ve İşte Kalma Oranları*

2015	Doğum İznine Hak Kazanan Toplam Çalışan Sayısı		2015	Doğum İzni Alan Toplam Çalışan Sayısı	
	Kadın	Erkek		Kadın	Erkek
Toplam	53	220	Toplam	53	220

2015	Doğum İzninin Sona Ermesinden Sonra İşe Dönen Toplam Çalışan Sayısı		2015	Doğum İzninin Sona Ermesinden Sonra İşe Dönen Ve İşe Dönüşlerinden 12 Ay Sonra Hala İş Başında Olan Toplam Çalışan Sayısı	
	Kadın	Erkek		Kadın	Erkek
Toplam	49	220	Toplam	42	219

2015	İşe Dönüş Oranı	İşte Kalma Oranı
Kadın	92,5	79,2
Erkek	100	99,5

*Eşinin doğum yapması halinde, erkek çalışanlarımıza yasanın tanımlanan 5 günlük doğum izni kullanılmaktadır.

Yönetişim Organlarındaki Çalışanların Cinsiyet Dağılımı (Yüzde)

2015	Üst Düzey Yönetici*	Direktör
Kadın	20	23
Erkek	80	77

*Üst düzey yönetici grubu, Yönetim Kurulu üyeleri, CEO, Başkanlar, Başkan Yardımcıları, Koordinatör ve Genel Müdürlerden oluşmaktadır.

Yönetişim Organlarındaki Çalışanların Yaş Dağılımı (Yüzde)

2015	Üst Düzey Yönetici	Direktör
30 yaş altı	0	2
30-50 Yaş	32	71
50 yaş Üzeri	68	27

*Üst düzey yönetici grubu, Yönetim Kurulu üyeleri, CEO, Başkanlar, Başkan Yardımcıları, Koordinatör ve Genel Müdürlerden oluşmaktadır.

Yönetişim Organlarındaki Engelli Çalışan Oranı

Yönetişim organlarında engelli çalışan bulunmamaktadır.

Çalışan Kategorisine Göre Cinsiyet Dağılımı (Yüzde)

Kilit Şirket	2013		2014		2015	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Dyo Matbaa Mürekkepleri	74	26	63	38	62	38
Dyo Boya	76	24	76	24	76	24
Pınar Et	72	28	71	29	75	25
Pınar Süt	66	34	65	35	70	30
YBP	90	10	92	8	92	8
Çamlı Yem	85	15	84	16	88	12
Pınar Su	85	15	77	23	76	24
Viking Kağıt	94	6	100	0	100	0
Yaşar Holding	53	47	50	50	44	56
Altın Yunus	100	0	71	29	86	14
Desa	75	25	80	20	67	33
Toplam	77	23	76	24	77	23

Mavi Yaka Şirket	2013		2014		2015	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Dyo Matbaa Mürekkepleri	99	1	100	0	100	0
Dyo Boya	98	2	98	2	99	1
Pınar Et	82	18	82	18	81	19
Pınar Süt	88	12	89	11	89	11
YBP	100	0	100	0	100	0
Çamlı Yem	100	0	97	3	98	2
Pınar Su	87	13	90	10	87	13
Viking Kağıt	100	0	100	0	100	0
Yaşar Holding	68	32	67	33	67	33
Altın Yunus	89	11	87	13	83	17
Desa	100	0	100	0	100	0
Toplam	90	10	91	9	90	10

Beyaz Yaka Şirket	2013		2014		2015	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Dyo Matbaa Mürekkepleri	56	44	53	47	50	50
Dyo Boya	74	26	73	27	71	29
Pınar Et	71	29	69	31	70	30
Pınar Süt	68	32	67	33	66	34
YBP	86	14	86	14	85	15
Çamlı Yem	71	29	71	29	73	27
Pınar Su	75	25	75	25	76	24
Viking Kağıt	80	20	83	17	75	25
Yaşar Holding	35	65	43	57	44	56
Altın Yunus	78	22	79	21	76	24
Desa	88	13	88	12	87	13
Toplam	76	24	76	24	74	26

Geçici Şirket	2013		2014		2015	
	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın
Dyo Matbaa Mürekkepleri	88	13	91	9	100	0
Dyo Boya	88	12	88	13	87	13
Pınar Et	0	100	0	100	-	-
Pınar Süt	67	33	100	0	0	100
YBP	67	33	67	33	100	0
Çamlı Yem	50	50	80	20	-	-
Pınar Su	89	11	90	10	84	16
Viking Kağıt	-	-	-	-	-	-
Yaşar Holding	-	-	-	-	0	100
Altın Yunus	-	-	-	-	80	20
Desa	-	-	-	-	100	0
Toplam	83	17	82	18	85	15

Topluluk Genel Çalışan Kategorisine Göre Yaş Dağılımı (Yüzde)

2015	Kilit	Beyaz Yaka	Mavi Yaka	Geçici
30 yaş altı	0	23	28	55
30-50 Yaş	83	75	71	42
50 yaş Üzeri	17	2	1	4

Kadrolu Çalışan Sayısına Göre Engelli Çalışan Oranı

Engelli Çalışan Sayısı	Kadrolu Çalışan Sayısı	Yüzde
144	5.683	3

Çalışan Hakları

Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama

Yaşar Topluluğu'nda işe alım, ücretlendirme, performans değerlendirme, terfi, atama, eğitim ve gelişim gibi tüm insan kaynakları süreçlerinde çalışanlara fırsat eşitliği tanınmakta, milliyet, din, cinsiyet, yaş ve medeni hal gibi konularda herhangi bir şekilde ayrımcılık yapılmamaktadır. 2015 yılında çalışanlarımızdan ayrımcılık ile ilgili herhangi bir şikayet gelmemiştir.

Topluluk şirketlerinde çalışan kadın veya erkek tüm bireylerin cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlık, güvenlik, eğitim ve kişisel gelişimleri teşvik edilmektedir. Web sitemizde yer alan işe alım sürecinde de belirtildiği gibi Yaşar Topluluğu'nda her pozisyon için belirlenmiş yetkinlik ve nitelikler bulunmaktadır. İşe alım sürecinde, pozisyonun gerektirdiği nitelik ve yetkinliklerin adaydaki uygunluğu baz alınarak değerlendirme yapılmaktadır. Erkek ve kadın çalışanlar arasında işe giriş ve terfide ücret farklılığı bulunmamaktadır.

Kadın Çalışanların Güçlenmesi

Yaşar Topluluğu, şirketlerinin faaliyet gösterdiği tüm sektörlerde kadının güçlenmesini desteklemektedir. 2012 yılında "BM Kadının Güçlenmesi İlkeleri CEO Destek Beyanname'si" imzalanmıştır. Dünya Ekonomi Forumu tarafından gündeme getirilen ve Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı liderliğinde sürdürülen "İş'te Eşitlik Platformu" ve Global Compact Türkiye Yönetim Kurulu tarafından oluşturulan "Kadının Güçlenmesi Çalışma Grubu" Topluluğumuzun içinde yer aldığı oluşumlardır.

Kadın çalışanların güçlenmesine yönelik;

- Raporlama döneminde yönetici kademelerine gerçekleşen terfilerin %20'sini kadın çalışanlar oluşturmuştur. Gelecek dönemde kadın yönetici sayısının artırılmasına yönelik çalışmalar planlanmış olup, bu kapsamda 2016 yılında başlatılan mentorluk programına 1. dönemde katılan kadın mentilerin oranı %47'dir. Aynı uygulama üretimde görev yapan mavi yakalı kadın çalışanlara da yaygınlaştırılacaktır.
- İşe alımlarda önemli bir iş gücü havuzu olarak değerlendirilen staj programlarında kadın oranı erkek stajyerlerden yüksek olup, gelecek dönemde de kadın stajyer sayısının artırılmasına devam edilecektir.

Hamile ve emziren çalışanlarımız yasada belirtilen süreler dahilinde çalıştırılmaktadır. Kadın çalışanlarımız doğum izninden

döndükten sonra aynı pozisyonda çalıştırılmakta olup kariyer planlarında doğum iznine bağlı herhangi bir olumsuz değişiklik yapılmamaktadır. Doğum yapan çalışanlarımız için şirketlerimizde emzirme odaları bulunmaktadır.

Ayrıca çalışanların avantajlı koşullarla yararlanabileceği anlaşmalı kreş, çalışanlarımızın kız çocuklarına meslek tanıtım programları ve kadın çalışanlarımıza kariyer destek programları uygulaması gelecek dönem planları arasındadır.

Uygun Çalışma Koşulları

İş ve İş Gücü

Yaşar Topluluğu insan kaynakları politikasını; yenilikçi, motivasyonu ve performansı yüksek, kalifiye iş gücünü istihdam etmek ve bu iş gücünü sürdürülebilir kılarak bağlılığını arttırmak hedefi ile yönetmektedir. "Doğru işe doğru insanları" yerleştirmek ilkesi ekseninde belirlenen insan kaynakları stratejisi, adil insan kaynakları politikası ve uygulamaları ile Yaşar Topluluğu şirketlerini, "çalışılmak istenen şirketler" listesinde üst sıralara yerleştirmiştir.

Yaşar Topluluğu şirketlerinde, çalışanların başka bir göreve atanmasının söz konusu olması durumunda, 4857 sayılı İş Kanunu ve Personel Yönetmeliği'nde belirtilen süreler dahilinde işlem yapılmaktadır. Toplu İş Sözleşmesi'ne dahil olan çalışanlar için ise Toplu İş Sözleşmesi'nde belirtilen süreler geçerlidir.

Çocuk İstihdamı

Ülkemizde çocuk istihdamı 4857 sayılı İş Kanunu ile düzenlenmektedir. İlgili hükümler uyarınca 15 yaşını doldurmamış işe alınamaz ancak istisna olarak 14 yaşını doldurmuş ve ilköğretimini tamamlamış olanlar, gelişimine ve eğitimine engel olmayacak hafif işlerde ve sınırlı çalışma süreleri ile çalıştırılabilir. Yasal olarak herhangi bir zorunluluk olmamasına rağmen Yaşar Topluluğu şirketleri 18 yaşını doldurmamış personel çalıştırmaması ilkesini benimsemiştir.

Zorla Çalıştırma ve Angarya

Yaşar Topluluğu bünyesinde faaliyet gösteren tüm şirketlerde çalışma günleri ve saatleri, resmi, genel ve hafta tatili tanımlanarak çalışanlara duyurulmaktadır.

İşin niteliği ya da üretimin artırılması gibi nedenlerle çalışanlarımızın da onayı alınarak fazla çalışma yapılabilmektedir. Bu tür

durumlar, Kanun'da yazılı koşullar çerçevesinde düzenlenmekte ve ücretler yine Kanun'da belirlendiği şekilde ödenmektedir.

Topluluk şirketlerinde çalışanlar için görev tanımları belirlenerek, kendilerine işe başladıkları an bildirilmekte; görev tanımı ile ilgili dokümanlar ISO 9001 gereği kullanılan ve çalışanın erişimine açık olan ortak sistem ile şirket içinde güncel olarak paylaşılmaktadır. İşe yeni başlayan çalışanlar, oryantasyon programına katılmaktadır.

Topluluğumuz şirketlerinde bugüne kadar zorla çalıştırma ve angarya konulu yargıya intikal etmiş bir olay mevcut değildir.

Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi

Yaşar Topluluğu şirketlerinde, 4857 sayılı İş Kanunu kapsamında, tüm çalışanlarla belirsiz süreli iş sözleşmesi yapılmaktadır. Topluluk şirketleri ile iş ortaklığı kuran müteahhit ve taşeron firmaların işçilerinin sigortalı olması da zorunlu tutulmaktadır.

Çalışanlarımızın hiçbir endişeye kapılmadan sendikaya üye olma haklarına saygı duyulmaktadır. Yasal sendikalara üye olan çalışanlarımız ile daima yapıcı diyaloglar kurulmaktadır. Bu kapsamda Boya Grubu şirketlerinde Petrol-İş, Gıda Grubu şirketleri Pınar Süt ve Pınar Et'te Tekgıda-İş Sendikası ve Viking Kağıt'ta Selüloz-İş ile işveren arasında yapılan iş yeri ve işletme toplu iş sözleşmeleri ile çalışanların hakları güvence altına alınmıştır. Dyo Boya, sektöründe Toplu İş Sözleşmesi olan tek şirkettir.

2015 Sendikalı Çalışan Yüzdesi

Pınar Et	74
Pınar Süt	61
Dyo Boya	55
Dyo Matbaa Mürekkepleri	54
Viking Kağıt	62

İşe Alım

Yaşar Topluluğu insan kaynağını, "bilim, birlik, başarı" ilkesi ışığında pozisyonun gerektirdiği bilgi, beceri ve deneyim kriterleri ile oluşturur. İnsan odaklı yönetim anlayışını benimseyen Yaşar Topluluğu, bilgi paylaşımına ve birlik ruhuna değer veren, bilime dayalı tüm gelişmelere açık, katılımcı yönetim anlayışını ve başarı odaklı çalışmayı benimseyen, eğitimli ve deneyimli bireyleri bir araya getirir.

İşe alım süreçlerinde yapılan değerlendirmelerde pozisyonun gereklilikleri kadar adayın gelişime ne kadar açık olduğu da dikkate alınmaktadır. Yaşar Topluluğu Temel Yetkinlikleri ve her kademe için ayrı olarak tanımlanmış olan İş Ailesi Yetkinlikleri, adayın yetkinlik bazlı olarak değerlendirilmesini sağlamaktadır.

Topluluk şirketleri tüm faaliyetlerinde olduğu gibi insan kaynakları yönetiminde de evrensel ilkelere uygun bir yaklaşım izlemektedir. Yaşar Topluluğu'na bağlı şirketlerde çalışmak isteyen adaylar başvurularını; Yaşar Holding'in internet sitesinden, işe alım sitelerinden, direkt olarak ya da danışmanlık şirketleri aracılığı ile yapabilmektedir. Yaşar Holding internet sitesi üzerinden staj ilanları ve iş ilanları yayımlanmakta, adaylar aynı zamanda başvuru havuzuna öz geçmişlerini kaydedebilmektedir.

Yaşar Topluluğu şirketleri 2015 yılında 61.322 kadın ve 86.341 erkek aday başvurusu almıştır.

İnsan kaynakları birimi tarafından yapılan değerlendirmeler referans kontrolü ile devam etmekte ve bu süreçlerin ardından uygun görülen adaylara iş teklifi yapılmaktadır. Başvurusu olumlu değerlendirilemeyen adaylara ise kariyer portalı, e-posta veya telefon ile bildirimde bulunmaktadır.

Yaşar Topluluğu bu kapsamda, başvuru yapan adayların tümüne hızlı bir şekilde cevap verilmesi nedeniyle "kariyer.net" tarafından verilen ve insan kaynağına verilen değer gösterilerinden biri olarak kabul edilen "İnsana Saygı Ödülü"nü 2015 yılında 5. kez almıştır.

Yaşar Topluluğu şirketleri işe alım prosedürlerini, 4857 sayılı İş Kanunu ve Yaşar Holding Personel Yönetmeliği'ne uygun olarak yürütmektedir.

Topluluk şirketleri çalışanları, işe alım süreçleri tamamlandığında; istihdam edilen personelin çalışma şartlarını, haklarını, görev ve sorumluluklarını, geçerli olan personel politika ve prensiplerini düzenleyen Şirket Personel Yönetmelikleri ile bilgilendirilmektedir.

İşe yeni başlayan çalışanlar, aynı gün e-öğrenme tabanlı "Yaşar Topluluğu Oryantasyon Eğitimi"ni almakta ve devamında her şirket için özel olarak tasarlanan "Şirket Oryantasyon Programı"na katılmaktadır. 2013 yılında Topluluğun tüm şirketlerinde oryantasyon sürecinin aynı şekilde yürütülmesi amacıyla "Oryantasyon Prosedürü" yayımlanmıştır.

Çalışanlara Sunulan Haklar

Çalışanlara Sunulan Sosyal Haklar

		Kilit	Beyaz Yaka	Mavi Yaka (*)	Geçici
Hayat sigortası		uygulanmamaktadır			
Sağlık hizmetleri		✓ (şirket öder)	✓ Belirli Kademeler (şirket öder)* Çalışan primi kendisi öder*	Çalışan primi kendisi öder*	
Engellilik ve maluliyet sigortası		uygulanmamaktadır			
Doğum izni		✓	✓	✓	✓
Emeklilik hakkı		uygulanmamaktadır			
Hisse senedi sahipliği		uygulanmamaktadır			
Diğerleri	Yılbaşı Hediye Paketi	✓	✓	✓	✓
	Yakacak Yardımı	✓ Belirli Kademeler	✓	✓	
	Bayram Harçlığı	✓ Belirli Kademeler	✓	✓	✓ Belirli Kademeler
	Yemek Yardımı	✓	✓	✓	✓
	Yol Parası		✓	✓	✓
	Evlenme Yardımı	✓ Belirli Kademeler	✓	✓	✓ Belirli Kademeler
	Doğum Yardımı	✓ Belirli Kademeler	✓	✓	✓ Belirli Kademeler
	Ölüm Yardımı	✓ Belirli Kademeler	✓	✓	✓ Belirli Kademeler
	Araç	✓	✓ Belirli Kademeler		
	Benzin	✓	✓ Belirli Kademeler		
	Telefon Cihaz ve Hat	✓	✓ Belirli Kademeler		
	Kıdem Teşvik İkramiyesi	✓	✓	✓	
	İş Kıyafeti		✓ Belirli Kademeler	✓ Belirli Kademeler	✓ Belirli Kademeler
	Satış Primi	✓ Belirli Kademeler	✓ Belirli Kademeler		
Performans Primi	✓ Belirli Kademeler	✓ Belirli Kademeler			

* Sendikalı mavi yaka sosyal haklarını içermemektedir.

Çalışan Gelişimi

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Dyo Boya

Renk Yaratanlar (Öneri Sistemi)

Dyo Boya fabrikalarında, şirket vizyon ve hedefleri doğrultusunda gerek kendi yaptığı gerekse diğer çalışanların yapmakta olduğu işler konusunda "renk yaratan" fikirler sunan çalışanların ödüllendirilmesi amacıyla "Renk Yaratanlar Öneri Sistemi" 2015 yılında uygulanmaya devam edilmiştir. Var olanı daha kullanışlı kılarak, yaşamı kolaylaştırarak renk yarattığı kabul edilen fikir ve uygulamalar bu sistemin temelini oluşturmaktadır. Kademe ve kapsam farkı olmadan tüm çalışanlar sisteme öneride bulunabilmektedir. Öneriler, oluşturulan komite tarafından değerlendirilmekte ve Genel Müdürlük onayının ardından layık görülen öneriler ödüllendirilmektedir.

Kırmızı Koltuk Uygulaması

Kırmızı Koltuk Uygulaması, çalışanların görüş ve önerilerini doğrudan Genel Müdür'e iletebilmeleri amacıyla bir araya gelmeleine olanak tanıyan bir uygulamadır. 8-10 kişilik gruplar halinde gerçekleştirilen oturumlarda çalışanların görüşleri Genel Müdür tarafından ele alınmakta ve alınan öneriler yine Genel Müdür tarafından takip edilmektedir. Kırmızı Koltuk Uygulaması 2015 yılında aktif bir şekilde sürdürülmüştür.

Eğitim ve Gelişim Faaliyetleri

Yaşar Topluluğu, çalışanlarının profesyonel gelişimlerine önem verdiği kadar kişisel gelişimlerinin devamını da esas almaktadır. Bu nedenle Topluluk şirketlerinde bireysel gelişim alanlarını destekleyen eğitimler ile çalışanların hedeflerini gerçekleştirmelerine imkan tanıyacak şartların sağlanması ve Yaşar Topluluğu Temel ve İş Ailesi Yetkinlikleri'nin geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Oryantasyon eğitimleri, işbaşı eğitimleri, kişisel gelişim eğitimleri, yönetim becerileri eğitimleri, uzmanlık eğitimleri, düzenlenen seminer ve konferanslar çalışanlara sunulan eğitim ve gelişim olanakları arasında yer almaktadır.

2012 yılında "Yaşar Akademi" markası ile e-öğrenme metodolojisi kullanarak oluşturulan eğitim platformu kullanıcıları, 2013 yılında arttırılmış ve tüm beyaz yaka ile ekip yöneten mavi yaka çalışanlar sisteme dahil olmuştur. 2015 yılında 3.071 kişinin dahil olduğu öğrenme platformunda eğitimler kademe ve fonksiyon bazlı olarak ayrıştırılmıştır. Hazır içeriklerin yanı sıra Yaşar Topluluğu şirketlerinin politika, prosedür ya da iş yapış biçimlerini anlatan eğitimler de hazırlanarak Yaşar Akademi öğrenme platformu üzerinden çalışanlar ile paylaşılmaktadır. 2015 yılında içeriği Yaşar Topluluğu tarafından hazırlanan 21 eğitimin Yaşar Akademi aracılığı ile alınması sağlanmıştır.

Çalışanlarımızın teknik açıdan gelişimlerinin sağlanması da insan kaynakları politikamızın öncelikleri arasında yer almakta; teknik, yönetsel ve kişisel gelişim bir bütün olarak değerlendirilmektedir. Çalışanlarımızın iş kollarındaki teknik yeterliliklerini geliştirmek amacıyla; İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Hijyen - Kişisel Hijyen Eğitimleri, Kimyasalların Güvenli Kullanımı Eğitimi, Yangın Söndürme Eğitimi, Pest Kontrol Eğitimi, Yangın Söndürme ve Tahliye Eğitimi, HACCP (Hazard Analysis Critical Control Points) eğitimleri düzenlenmektedir.

Yaşar Topluluğu genelinde 2015 yılında toplamda 96.017 saat eğitim gerçekleştirilmiş olup, çalışan başına ortalama eğitim saati 13 saattir. Kadın çalışan başına ortalama eğitim saati 15, erkek çalışan başına ortalama eğitim saati 13'tür. Kilit çalışan başına ortalama eğitim saati 21, beyaz yaka çalışan başına verilen eğitim saati 16, mavi yaka çalışan başına verilen eğitim saati 10, geçici çalışan başına verilen eğitim saati 22'dir.

Performans Yönetim Sistemi

Yaşar Topluluğu'nda Performans Yönetim Sistemi satış fonksiyonu çalışanları için prim yönetmelikleri, diğer çalışanlar için Performans Değerlendirme Yönetmeliği ile düzenlenmektedir. Topluluk, temel amaç ve stratejik hedeflerine ulaşabilmek için bütünsel yönetim sistemini benimser. 2005 yılından bu yana uygulanan Performans Yönetim Sistemi şirket hedefleriyle kişisel hedeflerin paralel olarak gerçekleşmesine yöneliktir. Performans değerlendirmesi sonuçları bireylere kişisel gelişim, kariyer planlama ve ödüllendirme/ücretlendirme konularında yansır. Dengelenmiş Puan Kartı (Balanced Scorecard) tekniği baz alınarak oluşturulan değerlendirme sisteminde yıl başında seçilmiş ve hedefleri üzerinde mutabık kalınmış Kritik Başarı Göstergeleri (KPI) kullanılır. Yıl ortasında rehberlik ve izleme görüşmeleri ile hedef gerçekleştirmeleri takip edilir ve varsa gerekli revizyonlar yapılır. Sene sonunda ise gerçekleştirmeler hedefler ile değerlendirilir. Prim yönetmeliğine tabi olan çalışanlar kapsam dışında tutulmaktadır.

Pınar Et, Pınar Süt, Pınar Su, YBP, Viking Kağıt, Çamlı Yem, Dyo Boya, Dyo Matbaa Mürekkepleri, Yaşar Dış Ticaret, Yaşar Holding ve yurt dışında faaliyet gösteren şirketlerde uygulanmakta olan Performans Yönetim Sistemi'ne 2015 yılında 658 kişi dahil olmuştur.

Yaşar Topluluğu çalışanları, kişisel ve profesyonel gelişimleri için Yaşar Topluluğu Temel Yetkinlikleri ve İş Ailesi Yetkinlikleri'nden yararlanmaktadır. Kendilerinde gelişim alanı olarak gördükleri yetkinlikleri yöneticileri ile belirleyen çalışanlar, Kişisel Gelişim Formları aracılığı ile bu alanlarda seçim yapabilmektedir. Bu formlar aracılığı ile çalışanın eğitim ve gelişim gereksinimleri belirlenmekte, yapılan analizlerin ardından eğitim planları oluşturulmaktadır. Yılsonunda yapılan değerlendirmeler, belirlenmiş oranlarda performans karnelerine yansıtılmaktadır. 2012 yılında çalışanların performans karneleri, 2013 yılında Kişisel Gelişim Formları SAP sistemine entegre edilmiş ve insan kaynakları bilgi sistemleri altyapısı güçlendirilmiştir. 2005 yılından bu yana uygulanmakta olan Performans Yönetim Sistemi'ne şimdilik yalnızca beyaz yaka çalışanlar dahildir.

Performans/Prim Sistemine Dahil Çalışan Yüzdesi

2015	
Kadın	28
Erkek	22

2015	
Kilit	72
Kapsam Dışı	33

Kariyer Yönetim Sistemi

2013 yılında pilot şirket seçerek uygulamaya başladığımız ve yaygınlaştırmayı hedeflediğimiz, performans, yetkinlik ve gelişime dayalı tasarlanan kariyer planlama modeli ile pozisyonlardan beklenen eğitim, yabancı dil, deneyim gibi nitelikler tanımlanmıştır. İşe alım, ilerleme, atama/terfi kriterlerinin belirlenmesi ile kariyer yolları oluşturulmuştur. Bu kriterler doğrultusunda çalışanlar her yıl değerlendirilmektedir. Bu uygulamanın amacı mevcut çalışanlarımızın yakından takip edilmesi ve geliştirilmesiyle Topluluğun ihtiyacı olan iş gücünü her zaman hazır halde bulundurmaktır. Yaşar Topluluğu'nun temel prensibi "kendi yöneticisini kendisinin yetiştirmesi"dir. Tüm şirketlerin pozisyon nitelikleri tanımlama çalışması tamamlanmıştır.

Liderlik Gelişim Programları

Lider Yaşarım

Yaşar Topluluğu'nun vizyon ve stratejileri doğrultusunda işimize ve insan kaynağına en verimli şekilde liderlik etmek, değerlerimizi yaşatan liderlerimizi geliştirmek, yeni liderlerimizi yetiştirmek, liderlerin gelişimini desteklemek ve ortak liderlik kültürü yaratmak amacıyla 2015 yılında üst düzey yöneticilerimize yönelik "Lider Yaşarım" Liderlik Gelişim Programı içerik tasarımı hazırlıkları yapılmaya başlanmıştır.

Mentorluk

Yaşar Topluluğu'nun hedeflerine ulaşmasında ve gelecek başarılarında önemli görevler üstlenecek potansiyel yöneticilerin, bugünün yöneticilerinin bilgi ve deneyimlerinden faydalanarak geliştirilmesi amacıyla Mentorluk Programı tasarımı gerçekleştirilmiştir. Program kapsamında "mentor" olarak yer alacak yöneticilerin sahip oldukları bilgi birikimi ve deneyimlerini "mentee" olacak yönetici ve potansiyel yöneticilere gerekli nitelikli zamanı ayırarak aktarmaları beklenmektedir.

Mentorluk Programı ile şirkette var olan bilgi, tecrübe ve kültürün nesilden nesile aktarılması, kurum kültürünün hızlı benimsenmesi ve güçlenmesi, Topluluğun kendi iç kaynaklarıyla beslenmesi, şirketler arası yaklaşım ile Topluluk içi iletişim ağının genişlemesi ve güçlenmesi, çalışan bağlılığının artırılması ve liderlik özelliklerinin kuvvetlendirilmesi amaçlanmaktadır.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Dyo Boya

İş Değerleme Sistemi

Şirket stratejisini ve insan kaynakları planını destekleyen adil bir insan kaynakları sistemi ile yetenekli kişileri şirkete çekmek, motive etmek ve elde tutmak amacıyla mavi yakalı personeli kapsayan Dyo Boya İş Değerleme Sistemi 2015 yılında uygulanmaya devam edilmiştir. Sistem ile birlikte, pozisyonların iş koşulları, sorumluluk, eğitim, beceri, çaba, risk gibi kriterlere göre birbirine oranla taşıdıkları değerlerinin ortaya konulmasının yanı sıra, çalışanların performansının ve yetkinliklerinin değerlendirilmesi, hedeflenen performans düzeyinin ödüllendirilmesi ve kişisel gelişimin süreklilik kazanması sağlanmıştır. Sistem şirket yöneticileri, sendika temsilcileri ve alanında uzman bir danışmanın ortak çalışması ile yapılandırılmıştır.

Pınar Süt

Üretim çalışanlarının kalfalık eğitimi almaları adına çalışmalara başlanmış olup ilk grupta 27 çalışanımız belgelerini almıştır. 2015 yılında 313 saat Yalın 6 Sigma eğitimi verilmiştir. İsrافی önleme konusunda çalışmalar devam etmektedir ve zaman, kağıt, su, enerji israfını önleme konusunda çalışanlara 1.018 saat eğitim verilmiştir. Yaşar Akademi kapsamında Enocta eğitim platformu üzerinden kişisel ve mesleki gelişim eğitimleri verilmektedir. 2015 yılı içerisinde çalışanlarımıza 982 saat hijyen eğitimi verilmiştir.

Çamlı Yem

İsrافی önleme konusunda çalışmalara devam edilmekte olup, zaman, kağıt, su, enerji israfını önleme konusunda eğitim verilmiştir. Yaşar Akademi kapsamında Enocta eğitim platformu üzerinden kişisel ve mesleki gelişim eğitimleri verilmektedir. 2015 yılı içerisinde 123 saat hijyen eğitimi verilmiştir.

Pınar Et

İsrافی önleme konusunda çalışmalara devam edilmekte olup, zaman, kağıt, su ve enerji israfını önleme konusunda 451 saat eğitim verilmiştir. Çevre bilincini arttırmaya yönelik ise 311 saat çevre farkındalığı eğitimleri verilmiştir. Yaşar Akademi kapsamında Enocta eğitim platformu üzerinden kişisel ve mesleki gelişim eğitimleri verilmektedir. 2015 yılı içerisinde 492 saat hijyen eğitimi verilmiştir.

İş Sağlığı ve Güvenliği

Yaşar Topluluğu, çalışan memnuniyetini hedeflerken onların yaşam alanlarının tamamında gelişim sağlamak için planlamalar yapmaktadır. Çalışanlarının yaşam kalitesini gözetken Yaşar Topluluğu hem çalışanlarına hem de ailelerine destek olmak için bel hastalıkları, diyabet ve obezite, sigaranın zararları ve bırakma yöntemleri, aile planlaması, çocuklarda sağlıklı beslenme ve obezite konusunda eğitim programları düzenlemektedir.

İş yeri sağlık birimleri düzenli olarak çalışanların sağlık kontrollerini takip etmekte, çalışanların portör ve odiometri muayeneleri yaptırılmakta, boğaz kültürleri alınmakta, gaita kültürü taramaları yapılmakta ve veremle savaş kapsamında akciğer filmleri çekilmektedir.

Yapılan işin doğası gereği bazı alanlarda kapsamlı inceleme yapılmasına da ihtiyaç duyulmaktadır. Bu kapsamda Dyo Boya çalışanlarına üç ayda bir ağır metal ve solvent analizi, akciğer taraması, solunum fonksiyon testi ve yılda bir defa kan tahlili yapılmaktadır.

Topluluk şirketlerinde haftanın 2 ila 5 günü arasında iş yeri hekimi ve sağlık memuru sağlık hizmeti vermektedir.

Şirketlerimizde iş sağlığı ve güvenliğini sağlamaya yönelik olarak tüm şartlar yerine getirilmekte, meydana gelebilecek olası iş kazaları ve meslek hastalıklarını önlemek amacıyla İş Sağlığı ve Güvenliği İç Yönetmeliği uygulanmaktadır. Yönetmelik gereği İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu oluşturulmuştur.

Boya Grubu şirketlerimizde büyük endüstriyel kazaların önlenmesi amacıyla Seveso II Yönetmeliği uyarınca gerekli bildirimler Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'na yapılmaktadır.

Toplu iş sözleşmesi uygulanan şirketlerimizde en temel ve vazgeçilmez hak olan yaşam hakkının korunması ve üretimde verimliliğin artırılabilmesi için iş yeri koşullarının sağlık ve güvenlik açısından yeterli düzeye ulaştırılması ile işçilerin bu alanda eğitilmesinin ve denetlenmesinin gerekliliği üzerinde anlaşma sağlamışlardır.

Toplu iş sözleşmelerinde iş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyulması, İş Güvenliği Kurulu'nun aldığı önlemlere harfiyen uyulması, İş Güvenliği Kurullarında çalışanların temsil edilmesi için çalışan temsilcisi atanması, kişisel koruyucu ekipmanların kullanılması ve kurallara uyulmaması durumunda disiplin cezalarını içeren konu başlıkları sözleşmelerde yer almaktadır.

Ortalama İSG Eğitim Saati*

Toplam Eğitim Saati		Toplam Çalışan Sayısı		Ortalama Eğitim Saati	
Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
5.680	31.985	1.420	8.422	4	3,8

*Kadrolu ve altışveren çalışanların İSG eğitim saatlerini kapsamaktadır.

İSG Kurulları

Topluluk şirketlerimiz iş sağlığı ve güvenliği programlarının takibinde ilgili kanun ve yönetmeliklerde belirlenen kurallara uygun hareket etmektedir. Bu kapsamda 50 ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı şirketlerimizde İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu bulunmaktadır. Şirketlerimizdeki İSG Kurulları kadrolu çalışanların %100'ünü temsil etmektedir.

Ayrıca İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmelik uyarınca;

a) Asıl işveren altışverenin çalışan sayıları ayrı ayrı elli ve daha fazla ise asıl işveren ve altışveren ayrı ayrı kurul kurar. İş sağlığı ve güvenliği faaliyetlerinin yürütülmesi ve kurullarca alınan kararların uygulanması konusunda iş birliği ve koordinasyon asıl işverence sağlanır.

b) Bir iş yerinde sadece asıl işverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla ise bu durumda kurul asıl işverence kurulur. Kurul oluşturma yükümlülüğü bulunmayan altışveren, kurul tarafından alınan kararların uygulanması ile ilgili olarak koordinasyonu sağlamak üzere vekaleten yetkili bir temsilci atar.

c) Altışverenin çalışan sayısı elli ve daha fazla, asıl işverenin çalışan sayısı ellinin altında ise iş yerinde kurul altışverence oluşturulur. Asıl işveren altışverenin oluşturduğu kurula iş birliği ve koordinasyonu sağlamak üzere vekaleten yetkili bir temsilci atar.

ç) Asıl işveren ve altışverenin çalışan sayılarının ayrı ayrı ellinin altında ve toplam çalışan sayısının elliden fazla olduğu durumlarda ise koordinasyon asıl işverence yapılmak kaydıyla, asıl işveren ve altışveren tarafından birlikte bir kurul oluşturulur. Kurulun oluşumunda üyeler 6'ncı maddeye göre her iki işverenin ortak kararı ile atanır.

	Dyo Boya	Dyo Matbaa M.	Pınar Et	Pınar Süt	Çamlı Yem	Viking Kağıt	YBP	Pınar Su	Yaşar Holding	Altın Yunus	Desa
İşyeri Tehlike Sınıfı	Çok Tehlikeli		Tehlikeli				Az Tehlikeli				Çok Tehlikeli
İSG Kurulu Var/Yok	Var										Yok*

*Çalışan Sayısı 50 kişinin altında olan şirketlerde İSG Kurulu bulundurma zorunluluğu bulunmamaktadır.

İş Kazaları ve Kayıp Günler

Topluluğumuzda herhangi bir meslek hastalığı vakasına rastlanmamış olup, iş kazaları ile bilgiler aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

	Bölge	Kaza Sıklık Oranı		Kayıp Gün Oranı		Devamsızlık Oranı	
		Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Çamlı Yem	Ege	122,674	132,104	0,000	0,001	0,013	0,014
Dyo Boya	Ege	0,000	148,712	0,000	0,001	0,012	0,012
	Marmara	0,000	198,651	0,000	0,001	0,017	0,023
	İç Anadolu					0,000	0,001
	Akdeniz					0,000	0,002
	Karadeniz					0,000	0,001
	Güneydoğu Anadolu					0,000	0,007
YBP	Ege	0,000	24,794	0,000	0,000	0,024	0,007
	Marmara	94,473	98,979	0,001	0,001	0,023	0,011
	İç Anadolu	222,140	31,491	0,000	0,000	0,045	0,008
	Akdeniz	0,000	60,214	0,000	0,000	0,021	0,008
	Karadeniz	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,003
Pınar Et	Ege	89,991	268,225	0,001	0,002	0,010	0,028
Pınar Süt	Ege	270,962	343,693	0,001	0,002	0,071	0,019
	İç Anadolu	1933,924	2172,726	0,003	0,001	0,032	0,023
	Güneydoğu Anadolu					0,006	0,033
Viking Kağıt	Ege	40,891	256,233	0,000	0,004	0,014	0,022
	İç Anadolu			0,000	0,000	0,000	0,002
Pınar Su	Marmara	0,000	69,654	0,000	0,000	0,000	0,000
Altın Yunus	Ege Bölgesi	44,914	26,217	0,000	0,000	0,016	0,011

Çalışma günü 365 gün olarak alınmıştır.

Kadrolu, altışveren ve geçici çalışanlar dahil edilmiştir.

Kayıp gün sayımı kazadan sonraki gün olarak alınmıştır.

Yaralanma Türleri

Kadın	Erkek
Zeminde kayma sonucu düşme	Zeminde kayma sonucu düşme
Ayak ezilmesi, baş çarpması, El ve parmak sıkışması, diz sıkışması	Ayak ezilmesi, baş çarpması, kol çarpması
Kesi	Kesi
Göze yabancı cisim kaçması, Ağır yüklerin kaldırılmaya çalışılması sonucu burkulma	Göze yabancı cisim kaçması, Sıcak su hatlarına müdahaleler sonucu cilt yanıkları,
Kimyasal madde ile çalışmada yüz siperi kullanılmaması sonucu yüze kimyasal madde sıçraması	Kimyasal madde ile çalışmada yüz siperi kullanılmaması sonucu yüze kimyasal madde sıçraması

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Altın Yunus

İSG faaliyetleri kapsamında düzenli olarak kurul toplantıları yapılmaktadır. Bu kurula iş yeri hekimi, B sınıfı İSG uzmanı, işveren vekili, çalışan temsilcileri ve insan kaynakları uzmanı katılım göstermekte ve birim yöneticileri zorunlu olmamasına rağmen iştirak etmektedir. Kararlar oy çokluğuyla alınmaktadır. Temsil edilen iş gücü ise %94 (Yönetim %20, Ön Büro %11, Kat Hizmetleri %17, Yiyecek İçecek Müdürlüğü %35, Teknik Servis %11)'tür.

Raporlama dönemi içinde Paratoner Projesi çizilmiş; aydınlatma, gürültü, iklimlendirme, gaz ve toz ölçümleri yapılmış, uygunsuzluklar giderilmiştir. Acil eylem, yangın ve tahliye tatbikatı yapılmıştır.

Ramak kala raporları bütün birim sorumlularına ve bazı bölümlerde çalışanlara tek tek anlatılmış, bu raporlar çalışanlar tarafından tutulmaya başlanmıştır.

Dyo Boya

Sağlık Bakanlığı tarafından yayımlanan İlk Yardım Yönetmeliği kapsamında, şirketlerimizde olası kazalarda ilk müdahalenin yapılabilmesi amacıyla ilk yardım eğitimleri verilmektedir. Eğitimlerle personelin kendisi, çevresi ve yakınları için olağanüstü durumlarda hayat kurtarıcı olabilecek bilgileri edinmesi ve soğukkanlılıkla müdahale etmeyi öğrenmesi amaçlanmaktadır.

Çalışanlarımızın iş kollarındaki teknik yeterliliklerini geliştirmek amacıyla, İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimi, Kimyasalların Güvenli Kullanımı Eğitimi, Yangın Söndürme Eğitimi gibi eğitimler düzenlenmektedir. Ayrıca, 4857 Sayılı İş Kanunu'na dayanılarak hazırlanan "Ağır ve Tehlikeli İşlerde Çalıştırılacak İşçilerin Mesleki Eğitimlerine Dair Tebliğ" kapsamında ilgili mesleki eğitimler verilmektedir.

Pınar Süt

İSG kapsamında çok sayıda iyileştirme faaliyeti ve rutin uygulamalar gerçekleştirilmektedir. İzmir Fabrikası'nda Tozla Mücadele Yönetmeliği gereği süt tozu ünitesinde çalışanların toz maruziyeti ölçümleri yapılmıştır. Ölçüm sonucunda toza maruziyetin yüksek çıkması nedeniyle toz dolum noktasına emiş sistemi yapılarak çalışanların toz maruziyeti azaltılmıştır. Peynir paketleme ünitesinde kalıp/film taşıma arabası yapılarak yaşanabilecek iş kazalarının ve bel rahatsızlıklarının önüne geçilmiştir. Şanlıurfa Fabrikası'nda personelin başından geçen ramak kala olaylarını bildirebilmeleri için kafeterya girişine ramak kala panosu asılmıştır. Fabrikada kullanılan tüp gaz çeşitliliği artırılmış ve tüplerin doğru ve sağlıklı muhafaza edilmesi için tel çit oda yapılmıştır.

Viking Kağıt

Şirket bünyesinde yer alan revirin fiziki alanı genişletilerek müşahede odası yapılmıştır. Bu sayede gerekli durumlarda tıbbi tedavi uygulamaları gerek iş yeri hekimi gerekse diğer sağlık personeli tarafından yapılabilmektedir. İşletmemizde belirli noktalarda yer alan ilk yardım dolapları yenilenmiştir. Yapılan "İş Güvenliği Risk Analizi" sonucunda ortaya çıkan risklerle ilgili aksiyon çalışmaları devam etmiştir. Düzenli olarak toplanan İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulumuz ile İSG performansımız takip altına alınıp sürekli geliştirilmektedir. Kurul tutanakları tüm çalışanlar ile paylaşılmaktadır. 2015 yılında bir önceki yıla göre toplam İSG eğitim saati 6,7 katına çıkmıştır.

YBP

YBP'nin 8 bölge deposunda (Adana, Ankara Bölge - Ankara Merkez, Antalya, Asya, Avrupa - Trakya, Bodrum, Bursa ve İzmir) acil durum eğitimleri verilmiş ve bina tahliye - yangın söndürme tatbikatı yapılmıştır. 7 Bölge Müdürlüğü (Ankara, Antalya, Asya, Avrupa, Bursa, İzmir, Trakya)'nde toplamda 29 İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu toplantısı yapılmıştır. İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulu olmayan bölgelerde (Bodrum 2, Adana 1) 3 kez ortam kontrolü yapılmıştır.

YBP'nin taşeron şirketi Dinçtem'e yönelik İSG uygulamaları aşağıdaki gibidir:

- 50 ve üzeri çalışanı olan Ankara, İzmir, Asya, Avrupa ve Trakya bölgelerinde İSG Kurulları oluşturulmuş ve düzenli toplantılar yapılmıştır.
- 50 ve üzeri çalışanı olan Ankara, İzmir, Asya, Avrupa ve Trakya bölgeleri ile birlikte 50 kişi altında çalışanı olan Antalya, Bursa, Adana bölgeleri ve Bodrum depoda çalışan temsilcileri ve acil durum ekipleri oluşturulmuştur.
- Kanuni gereklilik miktarında ilk yardım personeli seçilerek eğitimleri verilmiştir.
- YBP bölge müdürlüklerinin acil durum eğitimlerine Dinçtem acil durum ekipleri de dahil edilerek eğitimler verilmiştir.
- Dinçtem çalışanlarına yaptıkları görevlerine uygun olarak kişisel koruyucu donanım sağlanmış ve zimmetlenmiştir.

**“Şahsi başarılarımız güzeldir.
Müşterek başarılarımız ise olağanüstü olmalıdır!”**

Selçuk YAŞAR

İş Ortaklarına İyi Bakmak

Tedarik Zinciri Yönetimi

Topluluğumuz, "ürün ve hizmetlerin yaşam döngüsü boyunca çevresel, sosyal ve ekonomik etkilerinin yönetimi ve iyi yönetim uygulamalarının teşvik edilmesi" anlayışından hareketle, tedarikçilerini sürdürülebilirlik yaklaşımına dahil etmektedir.

Farklı sektörlerden oluşan oldukça büyük bir tedarik ağına sahip olan Topluluğumuz, tedarikçilerinin geliştirilmesi ve sürdürülebilirlik yaklaşımının tüm değer zincirinde yaygınlaştırılması için çalışmaktadır.

Topluluğumuz tedarikçilerinin performanslarının iyileştirilmesi için düzenli olarak eğitimler gerçekleştirmektedir.

Tedarikçilerimizden ilke ve değerlerimize, standartlarımıza ve taahhütlerimize uyum göstermeleri beklenmektedir. Bu nedenle tedarikçi değerlendirme sistemlerimizle kontrol ve denetim mekanizmamız işletilmektedir. Denetimlerimiz kalite ve ürün güvenliği odaklı olup, insan hakları ve etik uygulamalar gibi başlıklar kapsamında geliştirilmektedir.

Denetimler esnasında tedarikçilerimizin mevcut durumu ve iyileştirme alanları belirlenmekte, sonuçlar kendileri ile paylaşılmaktadır. Geri bildirimler ile tedarikçilerimizin iyileştirme alanlarına ilişkin olarak almaları gereken aksiyon planları konusunda destek verilmektedir. Oluşturulan aksiyon planlarının takibinin yapılabilmesi ve gerçekleşme oranlarının değerlendirilebilmesi için tedarikçilerimizin performansı düzenli olarak izlenmektedir. Bu denetimler ve geribildirimler tedarikçilerimizin olduğu kadar Topluluğumuzun da risk yönetimini etkin olarak yapmasını sağlamaktadır.

Bununla birlikte iyi uygulama örnekleri de tedarikçilerimizle paylaşmakta, gerektiği takdirde bu uygulamalara ilişkin eğitimler verilmektedir.

Performanslarını arttırmaları yönünde desteklediğimiz tedarikçilerimiz, iş süreçlerini daha etkin bir şekilde yönetirken rekabet güçlerini de arttırmaktadır.

Altın Yunus, toplam tedarikinin %5 ile 10'unu oluşturan sebze ve meyveleri yerelden temin etmekte; söz konusu ürünlerin tamamına yakını Ege Bölgesi'nde yetiştirilmektedir. Kuruluş et ve et ürünleri, su, süt ve süt ürünlerini Yaşar Topluluğu şirketlerinden temin etmektedir. İçecekleri ise yurt içinde tanınmış markalardan bayileri aracılığı ile tedarik etmektedir. Güvenlik, bahçe ilaçlama ve peyzaj konularında dışarıdan hizmet alınmaktadır. Tedarikçi sözleşmelerinde İSG ile ilgili maddeler bulundurmaktadır. Gıda tedarikçilerine yönelik olarak yılda 1 kez denetim yapılmaktadır. Uygunluğun tespiti halinde, kendilerine ayrıntılı bildirim yapılmakta ve düzeltme talep edilmektedir. Düzeltilmemesi halinde yeni bir tedarikçi arayışına girilmektedir. 2017 yılı sonrasında tedarikçi seçim kriterlerine çevresel ve sosyal ek göstergelerin eklenmesi planlanmaktadır.

Çamlı Yem, Yem İş Ünitesi'nde kullanılan ham maddelerin %60'ını ithal, %40'ını yerli kaynaklardan temin etmektedir. Şirketin Pınarbaşı Yem Üretim Tesisi'nde üretilen ürünler, bayiler aracılığı ile satış yapılan küçük çiftlikler, doğrudan satış yapılan büyük çiftlikler, kooperatifler ve süt birliklerine ulaştırılmaktadır. Ayrıca üretimin bir bölümü şirkete ait hindi ve balık üretimi yapan işletmelerde kullanılmaktadır.

Organik Süt İşletmesi'nde kullanılan kesif yem ham maddeleri yurt içinde organik tarım belgesine sahip tedarikçilerden sağlanırken, kaba yem ham maddeleri işletmenin kendi arazilerinde yetiştirilmekte, bir bölümü ise bölgedeki sözleşmeli çiftçiler tarafından üretilmektedir. Üretilen organik süt Pınar Süt'e, yetiştirilen buzağular bölgedeki diğer yetiştiricilere satılmaktadır.

Bitki Besleme İşletmesi'nde kullanılan gübreler Organik Süt İşletmesi ve çevredeki diğer çiftliklerden toplanmaktadır. İşletmeye ait alanlarda kompost haline getirilen gübreler peletlenip kurutulmakta ve paketlenmektedir. Gübreler müşterimiz olan çiftçilere bayiler vasıtası ile ulaştırılmaktadır.

Kanatlı Üretim İşletmesi'nde hindi üretimi için kullanılan yumurtalar, yurt içindeki bir temsilci vasıtasıyla Kanada'dan tedarik edilerek, Seferihisar'daki kuluçkahanemizde 28 günde civcive dönüştürülmektedir. Civcivler, bakım hizmeti aldığımız üreticilerimizin kümeslerine, lojistik tedarikçimiz ile nakledilir. Üretim süreci boyunca saha sorumlusu veteriner hekimlerimiz haftalık ziyaretler gerçekleştirerek hayvan performansını takip eder.

Paydaş Görüşü

Nejat Çalışkan
Tetra Pak Türkiye ve Kafkaslar Genel Müdürü

Pınar Süt ile olan iş birliğinizi ve bu iş birliğinin ne zamana dayandığını açıklar mısınız?

Tetra Pak ve Pınar Süt'ün müşteri-tedarikçi iş birliğinin ötesinde çok uzun yıllara uzanan bir yol arkadaşlığı ve iş ortaklığı var. Tetra Pak olarak müşterilerimizle birlikte, gıda ürünlerini her yerde güvenli ve ulaşılabilir kılmayı hedefliyoruz. Bu vizyon doğrultusunda Pınar Süt, Türkiye'nin Tetra Pak ambalajındaki ilk uzun ömürlü (UHT) sütünü Pınar markası ile Türk tüketicileri ile buluşturdu. Diğer bir deyişle Türk pazarında UHT süt Pınar Süt ile başladı. 40 yılı aşkın süredir de artarak devam eden işbirliğimizde, Pınar Süt ile her zaman müşteri memnuniyetini en üst seviyede gözeterek, pazarda çeşitli yeniliklere imza attık.

Bir iş ortağı gözüyle Pınar Süt'ün etik yaklaşımını nasıl buluyorsunuz? Şirketin çevreye ve topluma yaptığı katkıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Pınar Süt ile Tetra Pak, insana duyduğu saygı, topluma sunduğu katkı, çevre verdiği önem ve yenilikçilik konusunda hep ortak paydada buluşmuştur. 43 yıl önce Pınar Süt'ün gıda güvenliği ve dolayısıyla insan sağlığı açısından

en sağlıklı seçeneklerden biri olan Tetra Pak karton ambalajlardaki uzun ömürlü sütü Türk tüketicilerine sunması aslında bu etik yaklaşımın bir özetidir. Yasalara ve ahlaki kurallara uygun davranan, çevre ve doğaya önem veren, toplumun kalkınması, bilinçlenmesi ve aynı zamanda gelecek nesillere güvenli, kaliteli, yenilikçi ürünler sunma yaklaşımını her zaman en ileri seviyede tutan bir şirket olma felsefesi edinen Pınar Süt, Tetra Pak'ın büyük memnuniyet duyarak tedarikçisi olduğu bir kurum olmuştur.

İş birliğimiz dışında da gerek basketbola gerek her geçen sene hayran kitesini arttıran resim yarışması gibi toplumu geliştirmeye yönelik faaliyetlere desteği ile Yaşar Topluluğu; ülkemizin önde gelen, sosyal sorumluluk bilinci yüksek kurumlarından biri haline gelmiştir.

Pınar Süt ile çalışmak sizin ve kurumunuzun gelişimine katkıda bulundu mu?

Tetra Pak da Pınar Süt gibi tedarikçileri ve üreticileri ile birlikte büyümeyi ana hedefi olarak belirlemiştir. Türkiye'de ilk defa karton ambalajda uzun ömürlü sütü piyasaya sunan yenilikçi bir marka ile çalışmak, Türk halkına uzun ömürlü süt alışkanlığını Pınar Süt ile birlikte kazandırmak, Tetra Pak için de önemli bir tecrübe olmuştur. Öte yandan Tetra Pak olarak sağlıklı süt tüketiminin arttırılması konusunda tüketicilere yönelik uzun yıllardır devam eden çalışmalarımızda Pınar Süt ekibinin derin tecrübe ve bilgilerini projelerimize entegre ederek önemli katkılar edindiğimizi söyleyebiliriz.

Böylesine köklü firmaların bir arada çalışmasının iki kurumun da gelişimine katkıda bulunacağına ve Pınar Süt-Tetra Pak gibi uzun soluklu, başarılı iş birliklerinden en büyük faydayı tüketicinin kazanacağına inanıyoruz. Bu doğrultuda Pınar Süt'ün gerek Tetra Pak gerekse Türk süt endüstrisi için çok değerli bir firma olduğunu belirterek, başarılı yol arkadaşlığımızın nice yıllar sürmesini temenni ediyoruz.

4 ay yetiştirme sürecinin sonunda bir başka lojistik tedarikçimiz ile erişkin hindiler kümeslerden yüklenerek Pınar Et'e gönderilir.

Deniz Ürünleri İşletmesi'nde balık yetiştiriciliğinde kullanılan yavru balıklar işletmede bulunan anaç balıklar kullanılarak üretilmektedir. Yavru balıklar 4 ay süresince karada bulunan havuzlarda büyütülmekte, daha sonra denizde bulunan kafeslere nakledilmektedir. Burada yaklaşık 18 ay boyunca yem işletmesinden sağlanan yemler kullanılarak büyütülmektedir. Hasat edilen balıkların %60'ı ihraç edilmekte kalan bölümü de yurt içinde bayiler vasıtası ile müşteriye ulaştırılmaktadır.

Yeni tedarikçilerin seçimi Tedarikçi Seçme ve Değerlendirme Kriterleri ve Yöntemleri Talimatı'na göre yapılmaktadır. Her bir ürün için gerekli kalite, gıda güvenliği ve sürdürülebilirlik standartları sorgulanır. Balık unu ve balık yağı tedarik edilen tedarikçilerde, mevcut kalite belgeleri, eğer varsa balık unu ve yağı üretilen ülkenin ve/veya firmanın sürdürülebilirlik politikaları, MSC, IFFO belgeleri, ürünlerin üretiminde kullanılan balık türlerini belirten orijin (mümkünse kullanılan orijin oranları dahil) belge ve/veya ilgili yazı ve yasal avlanmaya uyum belge ve/veya yazı sorgulanır, temin edilir.

Balık yemi üretiminde kullanılan balık unu/balık yağı tedarikçinde, her alımda tedarikçilerin üretim bölgelerine göre IUCN Red Listesi'ne bakılarak, ürünün üretildiği balık türünün bu listede olup olmadığı kontrol edilir. Eğer ürünün tür orijini bu red listesinde varsa, bu ürünün satın alımı yapılmaz.

Alım gerçekleştirilen her tedarikçi, yılda bir kere Satın Alma ve Kalite Departmanları tarafından değerlendirilmeden geçirilir. Kalite Müdürlüğü gerek gördüğünde, ürün sağlama yeterliliklerini değerlendirmek üzere yerinde tedarikçi denetimi yapar. Eksik görülen konular tedarikçilere bildirilir ve bir sonraki yıla kadar bu eksiklikleri tamamlamaları beklenir. 80 puan altına düşen tedarikçiler için alternatif tedarikçiler araştırılır veya iyileştirme çalışmaları yapılabilir. 50 puanın altına düşen tedarikçiler ile çalışılmaz. Böylece Onaylı Tedarikçiler Listesi her sene revize edilir.

2015 yılında iş gücü ve çevre etkileri açısından değerlendirme-ye tabi tutulan tedarikçi sayısı 15 olmuştur.

Dyo Boya üretiminin ana ham maddeleri olan reçine, solvent, monomer, titan, pigment ve katkılı-dolgu malzemeleri yaygın bir tedarikçi ağı ile temin edilmektedir. Ham madde ve ambalaj alanında 350'nin üzerinde tedarikçi ile çalışılmaktadır. Bünyesinde bulunan reçine üretimi sayesinde bu maddenin tedarikinde önemli oranda maliyet avantajı sağlayan Dyo Boya'nın ticari ürün alımlarının küresel dağılımı şu şekildedir: %42 Avrupa, %25 Türkiye, %9 Amerika, %9 Ortadoğu, %8 Uzakdoğu ve %1 diğer ülkeler. Yerel olarak satın alınan ürün ve hizmetlerin tutarı toplam tutarın yaklaşık %37'sini oluşturmaktadır.

Hizmet alanında 973 adet, ham madde ve ambalaj alanında 373 adet, makine ve yedek parça alanında 250 adet, sarf malzemesi alanında 94 adet ve ticari ürün olarak 32 adet olmak üzere toplam 1.722 tedarikçi ile çalışılmaktadır. Küresel tedarikçilerimizin tümünün sürdürülebilirlik hakkında deklarasyonları mevcuttur ve sürdürülebilirlik stratejisi altında; iş etiği, çevre politikası, çocuk işçiliği, işçi hakları, adil ticaret, sosyal sorumluluk, eşitlik, eğitim gibi kavramlara yer vermişlerdir.

Tedarik zincirimizde yer alan firmaların değerlendirilmesi ISO 9001 kalite standartları kapsamında ve üretici firmalar nezdinde gerçekleşmektedir. 2015 yılında ISO 9001 kriterleri çerçevesinde tedarikçilerimizin %100'ü değerlendirilmeye tabi tutulmuş ve 25'i ham madde üreticisi olmak üzere 32 yeni firma tedarik zincirimize katılmıştır. Tüm tedarikçilerimizin iş gücü uygulamaları, insan hakları ve çevre kriterleri doğrultusunda ISO 14001, OHSAS 18001, SA8000 kalite standartlarında değerlendirmeye tabi tutulması için 2015 yılında projelendirme çalışmaları başlamıştır.

Bunun yanı sıra, her yıl belirlenen tedarikçiler için tedarikçi gelişim programı altında denetimler yapılarak, denetleme sonucunda gelişmeleri izlenmektedir. Gerekirse eğitimler verilerek, birlikte sahada çalışmalar yapılmaktadır. Sınır puanının altında kalan tedarikçiler ile çalışılmamaktadır.

Ayrıca tüm tedarikçiler, AHP (Analitik Hiyerarşi Proses) yöntemi ile de değerlendirilmektedir. 14001, 18001 sistem sahibi tedarikçilere ek puanlar verilerek bu sayede toplam puanlarına katkı sağlanmaktadır.

Paydaş Görüşü

Emrah Yapar
Canay Boya Firma Ortağı

Yaşar Topluluğu şirketlerinden Dyo ile olan iş birliğinizi ve bu iş birliğinin ne zamana dayandığını açıklar mısınız?

Dyo ile olan iş birliğimiz 1985 yılından beri devam etmektedir. Dyo sanayi boyalarının satışını yapmaktayız.

Bir iş ortağı gözüyle Dyo'nun etik yaklaşımını nasıl buluyorsunuz? Şirketin çevreye ve topluma yaptığı katkıları nasıl değerlendiriyorsunuz?

Çalışanları ile birlikte Dyo'nun marka olarak etik değerler konusundaki hassasiyetini 30 yıllık geçmişimiz süresince her zaman takdir ettik.

Her yıl yaptığı yatırımlarla yeni istihdam imkanı yaratması, sponsorlukları, sosyal sorumluluk projeleri ile marka değeri artmaktadır. Bu doğrultuda çevreye ve topluma sağladığı katma değer, diğer firmalar için de örnek teşkil etmektedir.

Dyo ile çalışmak sizin ve kurumunuzun gelişimine katkıda bulundu mu?

Dyo ile çalışmak her zaman bizim için övünç kaynağı olmuştur. Markayı kendi firmamız gibi görüyor ve bu doğrultuda çalışmaya devam ediyoruz. Dyo'nun sektörde öncülük etmiş olduğu çalışmalarını firmamızda da mümkün olduğunca uygulamaya çalışarak artı değer sağlıyoruz. Dyo büyüdükçe bizler de aynı oranda büyüyoruz.

Pınar Su Madran (Aydın-Bozdoğan), Gökçeağaç (Sakarya-Hendek), Akçaağaç (Isparta-Eğirdir) kaynaklarından elde ettiği suları, Pınar Yaşam Pınarım markası altında Türkiye'deki ve ihracat yaptığı ülkelerdeki tüketicilerin beğenisine sunmaktadır. Ayrıca Pınar Denge markasıyla maden suyu ürünlerini de pazara sunmuştur. Pınar Su müşterilere olan satışını bayi kanalı veya fabrikadan müşteri deposuna direkt sevkiyat vasıtası ile gerçekleştirmektedir.

Toplam tedarikçi sayısı, 2015 yılında 435 olan Pınar Su, tedarikçi seçiminde firmaların yönetim sistemleri ve belgelendirmelerini (ISO 9001, 14001, 18001, Gıda Güvenliği gibi) göz önünde bulundurmaktadır. Aday firmalara kalite güvence ve satın alma ekipleri tarafından denetim ziyaretleri gerçekleştirilmektedir. 2015 yılında bu kapsamda 36 adet denetim gerçekleştirilmiştir.

Tedarikçilerimiz, Ar-Ge ve Kalite Güvence Müdürlüğü tarafından ürüne temas eden ve etmeyenler olarak iki gruba ayrılmakta ve denetim planları oluşturulmaktadır. Ürüne temas eden tedarikçilerin yılda en az bir kez, diğerlerinin 2 yılda en az bir kez denetlenmesi ilke edinilmiştir. Denetimler yerinde yapılmakta ve Kalite, Gıda Güvenliği, İş Sağlığı ve Güvenliği, Çevre Sistemleri ile ilgili uyumluluk sorgulanmaktadır. Denetim sonrası Ar-Ge uzmanı tarafından hazırlanan denetim mektubu Satın Alma Departmanı ve tedarikçilere iletilmektedir. Her bir tedarikçi soru listesi üzerinden 100 puana göre değerlendirilmektedir. 2015 yılı tedarikçi puanı ortalamamız 90,1'dir.

Pınar Et ihtiyacı bulunan malzeme ve hizmetleri, etik ve ahlaki kurallara, yasal tüm mevzuatlara, Pınar Et Satın Alma Yönetmelik ve Prosedürlerine uygun olarak tedarik etmektedir. Şirketin başlıca tedarik kalemleri, canlı hayvan alımı, gıda yardımcı malzemeleri, ambalaj malzemeleri, işletme malzemeleri, yedek parçalar, yatırım ve ekipman alımlarıdır.

Hayvan tedarikinin %90'ına yakın kısmı yurt içinden sağlanmaktadır. Bölgesel olarak tedarikimizin %90'ına yakını Ege ve Akdeniz Bölgelerinden olup, nadiren İç Anadolu'dan da tedarik yapılmaktadır. Hayvanların nakillerinde, Yurt İçinde Canlı Hayvan ve Hayvansal Ürünlerin Nakilleri Hakkında Yönetmelik ve Hayvanların Nakilleri Sırasında Refahı ve Korunması Yönetmeliği kuralları çerçevesinde hareket edilmektedir. Et Ham Madde Alım Müdürlüğümüz canlı hayvan satın alma işlemlerini veteriner hekim ve ziraat mühendislerinden oluşan bir ekip ile birlikte gerçekleştirmektedir.

Alımını yaptığımız hayvanlar incelenerek, standartlarımıza uygunlukları kontrol edilmektedir. Ham Madde Alım Müdürlüğünce satın alınan canlı hayvanlar Tarım İl Müdürlüklerince yetkilendirilen canlı hayvan taşıma araçlarıyla taşınmaktadır. Uzun mesafeli hayvan sevklerinde hayvanlarımız dinlendirme padoklarında bekletildikten sonra işleme alınır.

Pınar Et, canlı hayvan tedarik ettiği sözleşmeli çiftliklerine uzman veteriner hekimleri tarafından periyodik olarak düzenlediği ziyaretlerle iyileşme fırsatları sunmakta, hayvan sağlığı ve refahı uygulamaları konusunda eğitimler vermekte ve gelişimlerini takip etmektedir.

Pınar Süt; süt, yoğurt, ayran, peynir, meyve suyu, tereyağı, krema, puding, ketçap, mayonez, bal, sos, reçel, tatlı ve toz ürünlerin üretimi ve satışı konusunda faaliyet göstermektedir. İzmir, Eskişehir ve yeni açılan Şanlıurfa fabrikalarında üretim faaliyetlerine devam edilmektedir.

Şirket, kaliteli ham madde tedarikine yönelik 144'ü çiftlik olmak üzere 358 ayrı noktada, sözleşmeli olarak çalışmaktadır ve 20.000'i aşkın üreticisini desteklemektedir.

Türkiye sınırları içerisinde toplam 22 ilden, köy, kooperatif, çiftlik ve şirket olmak üzere 4 adet tedarikçi grubundan çiğ süt alımı gerçekleştirmektedir. Çiftliklerimizden ayda en az 2 defa olacak şekilde süt numunesi alımları gerçekleştirilmektedir. Sonuçlar çiftlik ilgililerine bildirilerek kaliteleri hakkında

bilgilenmeleri sağlanmaktadır. Değerleri standart dışında olan çiftliklerimize ziyaretler yapılmakta ve konu ile ilgili bilgilendirici, uygulamalı çalışmalar gerçekleştirilerek sorunun çözülmesi sağlanmaktadır. Yapılan çalışmaların hepsi kayıt altına alınmaktadır. Numune ortalamaları standart dışı olan çiftliklere süt bedeli üzerinden ceza uygulanırken standartlara uygun çiftlikler için de prim ödemesi gerçekleştirilir.

Pınar Et ve Pınar Süt, sürdürülebilir ve kaliteli tedarik için yeni tedarikçi ve iş ortaklarının seçiminde 2016 yılında yürürlüğe girecek olan "Tedarikçi Performansının Artırılması" projesinin altyapısını tamamlamıştır. Bu proje kapsamında tedarikçilere Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin de kriterlerini içeren "Yasalara ve Kanunlara Uyum, İnsan Hakları, Adil Çalışma Standartları, Çevresel Sorumluluk, Yolsuzlukla Mücadele" konularına riayet ettiklerine dair Tedarikçi Protokolü imzalatılmaya başlanacaktır.

Mevcut tedarikçi değerlendirme sisteminde tedarikçi firmanın performansının izlenmesi ve değerlendirilmesi Satın Alma ve Kalite Güvence biriminin ortak çalışmasıyla gerçekleştirilmektedir. Ham madde, yardımcı malzemeler ve ambalaj malzemeleri tedarikçilerimiz, "Tedarikçi Değerlendirme Prosedürü" kapsamında belirlenmiş kriterlere göre üçer aylık dönemlerde değerlendirilmekte ve düzeltici önleyici faaliyetler ile geliştirilmeye çalışılmaktadır. Bu kapsamda tedarikçiler, risk gruplarına göre sınıflandırılmakta ve buna göre değerlendirme şekli belirlenmektedir. Yapılan denetim ve değerlendirmelerle tedarikçilerin gıda güvenliğine ve Pınar kalitesine uygun üretim yapmaları sağlanmaktadır. Tespit edilen eksiklikler ve düzeltilmesi/iyileştirilmesi istenen konular tedarikçilere rapor edilerek düzeltilmesi sağlanmaktadır. Verilen sürede düzeltilmesi talep edilen konularda gerekli iyileştirmeyi yapmayan firmalar tedarikçi listesinden çıkarılmakta ve istenen iyileştirmeler sağlanıncaya kadar bu firmalardan alımlar durdurulmaktadır. Tedarikçi değerlendirmelerinde üretici firmaların kalite sistemlerinin yanında Çevre Yönetim Sistemleri, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemleri ve sosyal sorumluluk konuları da Kalite Güvence ekipleri tarafından incelenmektedir.

Pınar Enstitüsü; üreticilerinin eğitilmesi amacıyla kamu, özel sektör ve üniversite arasında iş birliği sağlanmasını hedefleyen "Sütümüzün Geleceği Bilinçli Ellerde" Projesi kapsamında, Muğla ve Eskişehir'in ardından 2015 yılında İzmir-Tire'de eğitimler düzenlemiştir. 2014 yılından bu yana devam eden eğitimlerle 5.000'in üzerinde üreticiye eğitim verilmiştir. Konuyla ilgili ayrıntılı bilgiye Raporumuzun "Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık" bölümünde ulaşılabilir.

Pınar Gazetesi: Besicilik, süt teknolojileri, besi hayvanı sağlığı gibi konularda süt ve et hayvancılığı yapan çiftçiler için önemli bir başvuru kaynağı olan ve her üç ayda bir yayımlanan Pınar Gazetesi, Pınar'a canlı hayvan ve süt veren 20.000 üreticiye yönelik olarak hazırlanmaktadır.

Viking Kağıt, Satın Alma Prosedürü ile tedarik edeceği malzeme/ürün/hizmet ile ilgili teknik şartnameleri oluşturmuştur. Proseste kullanılan yardımcı malzemelerin önemli bir kısmı yurt dışından karşılanmaktadır. Bu malzemeler için yerli alternatif tedarikçilerin yaratılması kapsamında projeler yürütülmektedir. Ham madde ve yardımcı ham madde alımları hem yurt içi hem de yurt dışından sağlanmaktadır. Kullanılan ham maddeler Orman Yönetim Konseyi Koruma Zinciri (FSC CoC) sertifikasına sahiptir. Böylece sürdürülebilir orman yönetimi desteklenmekte ve ürünlerimizin ham maddelerinin kontrollü kaynaklardan geldiği garanti altına alınmaktadır.

İzmir Aliağa kampüsünde gerçekleştirilen ürünlerimizin satışı, yurt içinde bayiler ve direkt müşteriler vasıtasıyla yapılmakta; yurt dışı satışlarımız ise İhracat Müdürlüğümüz kanalıyla gerçekleştirilmektedir. Viking Kağıt, 2015 yılında 650'nin üzerinde tedarikçi ile çalışmıştır. Tedarikçi seçiminde ürün sertifikasyonu, yönetim sistemi belgeleri (ISO 9001, 14001, 18001, 50001) teknik servis altyapısı ve sahip olunan referanslar aranan kriterlerdendir.

YBP, Pınar Süt ve Pınar Et'in ürünleri dışında gıda üreticisi müşterilerinin ürünlerini tüketicilere ulaştırmaktadır. Söz konusu ürünlerin ulaştırılmasında satış ekiplerimiz ve dağıtım filomuz etkin rol almakta; geleneksel kanal olan bakkallara, zincir marketlere, ev dışı tüketim noktalarına ve bayiler üzerinden ürünler tüm Türkiye'ye dağıtılmaktadır.

YBP Pınar dışında hizmet sunacağı müşterilerinin seçiminde son derece titiz davranmaktadır. Müşterilerin Pınar marka değerleri ile örtüşmesine, Pınar ürünlerini tamamlayıcı ve destekleyici olmasına, yasalara ve etik değerlere uymasına, tüketici sağlığı ve ürün kalitesine özen göstermesine dikkat etmektedir.

Tedarikçi seçimi ve denetimlerinde kalite sistemleri tabanlı denetimler yapılmaktadır. Ayrıca bir denetim firması tarafından yılda 1 kez gıda güvenliği, gıda kalitesi ve sosyal sorumluluk kapsamında tedarikçilerimiz değerlendirilerek raporlandırılmaktadır. Tedarikçi sözleşmelerimizde denetimi yapılan kriterler mevcuttur. Süreçte saptanan gelişmeye açık hususlar tedarikçi firmalara bildirilmekte ve gelişimleri desteklenmektedir.

Lojistik alanındaki servis sağlayıcılar için özellikle çevresel kriterlere uyum konusunda denetimler yapılmaktadır. Bayiler ile anlaşma yapıldıktan sonraki aşamada ise satış destek elemanlarının SGK prim ödemeleri konusunda takip yapılmaktadır.

“Her sanayici ve aydın, sadece ekonomik kalkınmaya değil, insan ve insanın çevresine de eğilmelidir.”

Selçuk YAŞAR

Çevreye İyi Bakmak

Çevre Yönetimi

İklim değişikliği, nüfus artışı ve kaynakların hızla azalması, çevresel riskleri de beraberinde getirmiştir. Bu durum iş dünyası için sürdürülebilirlik kapsamında şekillenen yeni iş modelleri doğurmuş ve bu iş modelleri çevresel etkinin azaltılmasının metodlarını ortaya koymuştur.

Topluluğumuz çevreyi faaliyetlerine yön veren ana unsurlardan biri olarak ele alırken; yatırım kararlarından üretim süreçlerine, dağıtımdan nihai tüketime kadar her aşamada çevresel etkilerini azaltmak, iş süreçlerini iyileştirmek ve kaynakları verimli kullanmak üzere hareket etmektedir.

Topluluğumuz bünyesindeki tüm şirketler; "Çevrenin ciddi ya da geri döndürülemez şekilde zarar görmesi tehlikesinin bulunduğu durumlarda, bilimsel kesinliğin olmaması, çevrenin zarar görmesini önleyici maliyet etkin tedbirlerin alınmasında gecikme nedeni olarak kullanılamaz." ilkesi çerçevesinde ihtiyatlı bir yaklaşım sergilemektedir.

Çevresel etkimizi etkin bir şekilde yönetmek için geliştirdiğimiz araçlar; çevre ve biyoçeşitliliğin korunmasına, sorumlu kaynak kullanımına, çevre dostu iş süreçlerinin geliştirilmesine, yatırım programlarının çevresel etki değerlendirmelerine göre yapılmasına dayanmaktadır. Bu kapsamda karbon emisyonlarının yanı sıra toksik ve kimyasal kullanımının azaltılmasına, su yönetiminin etkinleştirilmesine, atık su miktarının düşürülmesine ve iyi uygulamaların yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalarımız devam etmektedir. Yatırım kararlarımız da yine bu kapsamda ilgili bölgenin flora faunası dikkate alınarak ve çevresel etki değerlendirmeleri tamamlanarak alınmaktadır.

Topluluğumuz çevre yönetimi politikalarını, uluslararası standartların yanı sıra BM KİS ve CDP (Carbon Disclosure Project) gibi çeşitli inisiyatiflerin iyi uygulama örneklerini ve değerlendirmelerini referans alarak geliştirmektedir. Paydaş beklenti ve önerileri, bilimsel ve teknolojik gelişmeler de Topluluğumuz için çevre yönetiminde iyileştirme fırsatları sunmaktadır. Çevre yönetimi araçlarımızın sistem güvenliği, bu alanda temel metodoloji olarak kabul edilen ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi ile sağlanmaktadır.

Çevre konusunda verdiğimiz eğitimler de çevre yönetimi performansımızı arttırmada etkili olmaktadır. Başta çalışanlarımız olmak üzere tedarikçilerimize ve bayilerimize verdiğimiz eğitimler farkındalığı arttırmakta ve çevre koruma yöntemlerinin çeşitlendirilmesini sağlamaktadır.

Çevresel Hedeflerimiz

Sürdürülebilirlik yaklaşımımız kapsamında belirlediğimiz "su yönetimi", "enerji ve iklim değişikliği" ve "atık yönetimi" Topluluğumuzun çevre konusundaki öncelikleridir.

Başta karbon emisyonlarının azaltımı olmak üzere iklim değişikliğinde etkili olan faktörlerin yönetiminde kayda değer sonuçlar alınmaktadır. Topluluğumuz 10 şirketi için kurumsal bazda yaptığı karbon ayak izi hesaplamaları sonucunda, 2020 yılına kadar birim ton üretim başına %15 azaltım hedefini açıklamıştır.

2014 yılında çalışmalarına başlanan ve Topluluk şirketlerine bağlı verilerin tek sistemde toplanarak anlık olarak takip edilmesine olanak tanıyan sera gazı envanter yönetim sistemi çalışmaları 2015 yılında tamamlanmış ve uygulamaya alınmıştır.

Şirketlerimiz Yalın 6 Sigma ve OMİ (Operasyonel Maliyet İyileştirme) projeleri ile enerji tasarrufu, süreç dizaynı, fire-maliyet optimizasyonları gibi konularda gerçekleştirdikleri çalışmalarla verimlilik artışında sürdürülebilirliği hedeflemektedir.

Sürdürülebilir Kalkınma Komitemizin çalışma programına 2013 yılında dahil edilen su ayak izi çalışmaları ise su kullanımı ve atık su alanında değerli çıktılar sağlamıştır.

2014 yılında farklı sektörlerden ve havzalardan seçilen 4 tesisimizde Su/Atıksu Yönetimi Değerlendirmesi ve Su Verimliliği İyileştirme Olanakları Projelerimiz hayata geçirilmiştir. Dyo Boya Gebze, Pınar Süt Eskişehir, Viking Kağıt Aliağa ve Çamlı Yem Manisa Beydere Süt Besi İşletmesi tesislerinde başlattığımız su ayak izi hesaplama çalışmaları 2015 yılında tamamlanmıştır.

Risk değerlendirmeleri tamamlanan tesislerde riskler ve iyileştirme alanları belirlenmiştir. Tasarruf için atık suların değerlendirilebileceği noktalar ve birim ton üretim başına su kullanımının azaltılması konusunda çalışmalar devam etmektedir.

Ambalajda geri kazanımı hedefleyen Topluluğumuz, ambalaj atığını ekonomik bir değer olarak kabul etmekte, üretim ve tüketim sonrasında daha az atık üretilen çevreye en az zarar verecek materyalin kullanımı için tasarım aşamasından başlayan bir süreç izlemektedir.

Değer zincirinin tamamında geri dönüşümün artırılmasına ve daha az atık üretilmesine yönelik çalışmalarımız kesintisiz olarak devam etmektedir.

Su Yönetimi

İklim değişikliği etkileri ile su kaynakları üzerindeki baskı her geçen gün artmaktadır. Varoluşun birincil kaynaklarından olan su kaynaklarının %1'den daha azı insan kullanımına uygundur ve bu oran gittikçe düşmektedir. Su kaynakları açısından zengin olmayan ülkemiz açısından değerlendirme yapıldığında, kişi ve birim üretim başına düşen su tüketiminin azaltılması ve kullanılabilir su miktarının artırılması gerektiği açık bir şekilde görülmektedir.

Verimli kaynak kullanımı ilkesini benimseyen Topluluğumuz, su yönetimini öncelikleri arasına almış ve su ayak izi çalışmalarını başlatmıştır. Farklı sektörlerden ve havzalardan seçilen 4 tesisimizde Su/Atıksu Yönetimi Değerlendirmesi ve Su Verimliliği İyileştirme Olanakları Projelerimiz 2014 yılında uygulanmaya başlamıştır. Bu kapsamda 2015 yılında; Dyo Boya Gebze, Pınar Süt Eskişehir, Viking Kağıt Aliağa ve Çamlı Yem Manisa Beydere Süt Besi İşletmesi tesisleri için su ayak izi hesaplamaları yapılmış ve bu tesisler için Su Verimlilik ve Risk Değerlendirme Raporları hazırlanmıştır.

Çalışmalarda; su ve atık su haritası çıkartılmış, su pinch analizi, su ve atık su analizi yapılmış, su ve atık su performans göstergeleri belirlenmiş, sektörel karşılaştırma yapılmış ve su verimliliği için iyileştirme olanakları ortaya konulmuştur. Ayrıca su geri kazanımına yönelik kalite kriterleri ile kıyaslama yapılmıştır. Analizler sonucunda atık suların pek çok proseste değerlendirilebileceği de görülmüştür.

Su kullanımı ve atık su yönetiminde gerçekleştirdiğimiz çalışmalarla tesislerimizde %20 ile %40 oranında su tasarrufu sağlanması, su azaltım hedefli periyodik bakım onarım prosedürü hazırlanması ve iyileştirme çalışmalarının gerçekleştirilmesi hedeflenmektedir. Topluluğumuz su ayak izi hesaplamalarına ilişkin çalışmaları diğer tesislere yaygınlaştırmayı planlamaktadır.

Topluluk şirketlerimizden Pınar Süt 2015 yılında, iklim değişikliğinin etkilerini azaltmak ve kaynakların etkin bir şekilde dağıtımına katkı sunmak amacıyla faaliyet gösteren CDP (Carbon Disclosure Project) Karbon ve Su Şeffaflık Programı'na katılmıştır. Pınar Süt, CDP 2015 İklim Değişikliği Türkiye Raporu'na göre CDP iklim değişikliği programına gönüllü olarak yanıt veren ilk süt ve süt ürünleri üreticisidir. Gönüllüler arasında ilk sırada yer almıştır. Ayrıca CDP derecelendirme metodolojisinde 95B derecelendirme puanı ile saydamlık kategorisinde 6. sırada yer alan şirketlerden biri olmuştur.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Altın Yunus

Altın Yunus'ta kullanılan sular, artezyen sistemi ile elde edilmekte ve daha sonra ters osmoz sisteminden geçerek kullanıma hazır hale getirilmektedir. 2015 yılında toplam 101.442 metreküp su tüketilmiştir. Tesiste kullanılan atık sular atık su arıtma tesisinde arıtmakta ve bahçe, ormanlık alan sulamasında kullanılmak üzere tekrar kullanıma kazandırılmaktadır. Dolayısıyla tüketilen suyun %100'ü geri dönüştürülmektedir. Suyu tasarruflu kullanabilmek adına tüm su tüketimleri günlük olarak ilave sayaçlarla takip edilmekte ve uygun yöntemler sürekli olarak teknik personel tarafından geliştirilmektedir.

Çamlı Yem

2015'te 2.380.034 m³ yüzey suyu, 2.083.193 m³ yer altı suyu çekilmiştir. Geri dönüştürülen veya yeniden kullanılan su bulunmamaktadır. Çekimden belirgin ölçüde etkilenen kaynak yoktur.

Dyo Boya

Dyo Boya, su teminini şebeke suyundan sağlamaktadır. Bu nedenle belirgin ölçekte etkilenen su kaynağı bulunmamaktadır.

Dyo Boya Yıllar Bazında Su Tüketimi (m³/yıl)

Yıllar	Çiğli	Dilovası	Manisa
2014	34.988	106.131	1.235
2015	36.630	112.058	1.622

Pınar Et

Tüm üretim proseslerinde kullanılan suyun verimli yönetimini hedefleyen Pınar Et, 2015 yılında fabrika genelinde su tüketimi ölçme ve izleme çalışmaları sonucunda su kullanılan temizlik uygulamalarında değişiklik yaparak, tasarruf sağlamıştır. 2015 yılında tüketilen su miktarı 732.564 m³'tür. Bir önceki yıla göre toplam su tüketiminde %12,7 birim ton, ürün başına ise %5,89 azalma sağlanmıştır.

"Yeşil Kuşak" projesi kapsamında tesise sıcak su sağlayan eski pompaların yerine, yüke göre kademeli çalışan hidrofor sisteminin kurulmasıyla, hem su tüketiminde hem de enerji tüketiminde tasarruf sağlanmıştır. Bu projeden sonra, benzer bir uygulama soğuk su sisteminde de uygulanmıştır.

Pınar Et'in Kemalpaşa OSB'si içinde yer alan tesislerinde OSB'nin kuralları çerçevesinde DSİ ruhsatlı yer altı suları; Işık-kent Tesisi'nde ise şebeke suyu kullanılmaktadır. Enerji ve doğal kaynak tüketimlerinde tasarruf sağlamak amacıyla buhar kazanında kullanılan su ters osmoz işleminden geçirilmektedir.

Kullanılan suyun 8.709,12 ton/yıl kadarı geri kazanılmaktadır.

İşe yeni başlayan tüm personele-stajyer ve çırak öğrenciler de dahil olmak üzere çevre eğitimlerinde, suyun verimli kullanımı ile ilgili eğitimler verilmektedir. Hazırlanan çevre bültenleri ile güncel çevre konuları paylaşmakta, bilinçlendirme ve farkındalık artırma çalışmaları yapılmaktadır.

Pınar Et Yıllar Bazında Su Tüketimi

	2014	2015
m ³ su/ton ürün	18,34	17,26
m ³	839.425	732.564

Pınar Su

- Pınar Yaşam Pınarım Aydın Bozdoğan Tesisi'nin kaynağı Akçay Havzası'ndan beslenen Madran Dağı'ndan çıkmaktadır. Kaynak, Madran Mahallesi'ne 5 km uzaklıkta, Madran Dağı'nın 1.006 m rakımından çıkmaktadır.
- Isparta Eğirdir Tesisi'nin kaynağı Davraz Havzası'ndan beslenmektedir. Kaynak, en yakın yerleşim yeri olan Aşağı Gökdere Köyü'ne 5 km uzaklıkta, Toros Dağı'nın 890 m rakımından çıkmaktadır.
- Sakarya Hendek Tesisi'nin kaynağı Sakarya Havzası'ndan beslenmektedir. Kaynak, en yakın yerleşim yerine 2 km uzaklıkta, Keremali Dağı'nın 650 m rakımından çıkmaktadır.
- Bursa İnegöl Tesisi'nin kaynağı ise Kuzey yamaçları Sakarya Havzası'ndan beslenmektedir. Kaynak, en yakın yerleşim yerine 9 km uzaklıkta, Uludağ Dağı'nın 1.500 m rakımından çıkmaktadır.

Tüm kaynakların yönetiminde İl Özel İdare, Belediyeler ve Devlet Su İşleri'nin düzenlemeleri esas alınmaktadır.

Pınar Süt

Pınar Süt'ün 2015 yılı toplam su çekimi 2.090.764 m³'tür. Organize Sanayi Bölgelerinde faaliyet gösteren tesislerimiz su ihtiyacı

yaçlarını OSB'de yapılan düzenlemeler çerçevesinde OSB'ye ait yer altı su kuyularından sağlamaktadır.

Pınar Süt Su Tüketimi

İzmir Fabrikası	938.030 m ³
Eskişehir Fabrikası	921.401 m ³
Şanlıurfa Fabrikası	231.333 m ³
TOPLAM	2.090.764 m³

Eskişehir Fabrikası'nda her kullanım noktasına su sayaçları konularak ölçümleme yapılması ve ortalama tüketim değerlerinin belirleme çalışmaları yapılmaktadır. Yer yıkama uydu hatlarına sayaç takılarak tüketimlerin takip edilmesi ve ideal yıkama miktarlarının belirlenmesi için çalışmalar yürütülmektedir. Evaporatif kondensere ve su soğutma kulelerine otomatik blöf sistemi kurularak, su ve enerji tasarrufu sağlanmıştır.

Şanlıurfa Fabrikasında ise arıtma tesisinin inşası ve devreye alınması, su kullanımını azaltmak adına sürekli hedefler konulması, makine bazlı su sayaçları konularak ölçümleme yapılması ve ortalama tüketim değerlerinin belirlenmesi çalışmaları devam etmektedir.

Viking Kağıt

Viking Kağıt, su ayak izi hesaplama çalışmalarına GTE Carbon ve Water Footprint Network danışmanlığında başlamış ve ilk raporunu Nisan 2015'te yayımlamıştır. Su tüketimini azaltım projeleri üzerine çalışmalara başlanmıştır; bu konuda TTGV (Türkiye Teknoloji Geliştirme Vakfı) ile iş birliği yapılmıştır. Hazırlanan Su Yönetimi Raporu ile sistemin su haritası ve su pinch analizi detaylı olarak çıkarılmış ve iyileştirme noktaları belirlenmiştir.

Viking Kağıt, prosete kullanmak için gerekli su ihtiyacını kuyular vasıtasıyla yer altı sularından sağlamaktadır. 2015 yılında su çekimi miktarı 1.095.680 m³'tür. 2015 yılında toplam su ayak izi, 2012 yılına göre %40 azalma göstermiştir.

Viking Kağıt üretim kampüsünün bulunduğu bölgede yer alan Aliağa Organize Sanayi Bölgesi'nin sürekli büyüme göstermesi ve yine yakın bölgelerdeki tarımsal araziler dolayısıyla su yönetimi hem bölgedeki sanayi kuruluşları hem de tarımla ilgilenen yerel halk için önem arz etmektedir. Bu sebeple Viking Kağıt'ın su yönetimi çalışmaları önemli hale gelmektedir.

Enerji ve İklim Değişikliği

İklim değişikliği, etkileri itibarıyla küresel düzlemde tartışılan ve uluslararası iş birliği gerektiren bir konu olmuştur. Ortaya çıkan etkiler, şirketlerin yeni iş modelleri geliştirmelerine neden olurken, düşük karbon ekonomisinin önünü açmıştır.

Topluluğumuz farklı sektörlerde ve iklim değişikliğinden doğrudan etkilenecek alanlarda faaliyet göstermesi nedeni ile bu gelişmeleri yakından izlemekte ve iklim değişikliğini risk ve fırsatlar temelinde değerlendirmektedir.

İklim değişikliği, çevresel etkilerinin yanı sıra ekonomik ve sosyal etkileri de beraberinde getirmektedir. Bu nedenle Topluluğumuz çalışmalarında bütüncül bir yaklaşım izlemektedir. Risk değerlendirmeleri tüm değer zinciri boyunca yapılırken, karbon ayak izinin ve enerji yoğunluğunun azaltılmasına yönelik çalışmalar sürdürülmektedir.

10 şirketi için kurumsal bazda karbon ayak izi hesaplamalarını gerçekleştiren Topluluğumuz, hayata geçirdiği Sera Gazı Azaltım Projesi ile 2020 yılına kadar birim ton üretim başına ortalama karbon ayak izini %15 oranında azaltma hedefini 2012 yılında açıklamıştır. 2015 itibarıyla karbon ayak izimizde %6,41 oranında azaltım sağlanmıştır. 2014 yılı sonu itibarıyla %10,94 olan azaltım oranının 2015'te %6,41 olarak gerçekleşmesinin en önemli nedeni Pınar Süt tarafından üretime alınan Şanlıurfa fabrikasından kaynaklanan kapasite arttırımıdır.

Topluluğumuz karbon emisyonu çalışmalarında ulusal ve uluslararası kriter ve standartları kullanmaktadır. ISO 50001 ve ISO 14064-1 sistem standartları çalışmalarımızda rehber olmaktadır. Raporlama çalışmalarımızda ise ISO 14064-1 "Sera Gazı Emisyonlarının Kuruluş Seviyesinde Hesaplanmasına ve Rapor Edilmesine Dair Kılavuz ve Özellikler" kullanılmaktadır.

Şirketlerimize ait verilerin tek sistemde toplanarak anlık olarak takip edilmesine olanak tanıyan sera gazı envanter yönetim sistemi çalışmaları 2015 yılında tamamlanmış ve hesaplamalar için uygulamaya alınmıştır.

Çevre yönetimi kapsamında değerlendirdiğimiz iklim değişikliği ve enerji konusunda şirketlerimiz genel Topluluk hedef ve stratejilerine uyum sağlarken, faaliyet gösterdikleri coğrafya ve sektör özelinde de çalışmalar gerçekleştirmektedir. Yalın 6 Sigma projeleri uygulamaları ile enerji tüketimlerinin azaltılması ve iş ünitelerinde verimlilik artışı sağlamak üzere pek çok proje geliştirilmektedir.

"Yeşil Lojistik" kavramını destekleyen çalışmalarla lojistik süreçlerinde de verimlilik hedeflenmektedir. Yeni rota optimizasyon modeli ile yurt genelinde şehirlerarası kara nakliye operasyonlarında verimlilik sağlayan Topluluğumuz, daha az mesafe ile daha fazla taşıma hacmine dayalı model ile çevresel sürdürülebilirliğe katkı sunmaktadır. Lojistik hizmeti alınan servis sağlayıcı firmaların servis kaliteleri ve performansları Yalın 6 Sigma dahilinde her ay düzenli olarak analiz edilmektedir.

Toplam Enerji Tüketimi (gigajoule)

Birincil Enerji Kaynağına Göre	2014	2015
Doğrudan Enerji Tüketimi	2.142.514	1.812.181
Dolaylı Enerji Tüketimi	328.385	385.484

Yaşar Topluluğu şirketlerinde yenilenemeyen enerji kaynakları; elektrik, doğal gaz, LPG, LNG, kömür ve araç yakıtlarından oluşmaktadır. Yenilenebilir enerji kaynağı kullanımı şimdilik yoktur. Tüm şirketlerde enerji tüketimi, elektrik tüketimi, ısıtma tüketimi ve buhar tüketimi ayrı ayrı olarak hesaplanmamakla birlikte karbon ayak izi hesaplama çalışmaları tüm bu enerji tüketimlerini kapsayacak şekilde uygulanmaktadır. Yaşar Topluluğu şirketlerinden Desa, elektrik üretim şirketi olduğundan bu şirketin ürünü elektriktir ve satılmaktadır. Desa aynı zamanda buhar üretmektedir ve Topluluk şirketlerine satış yapmaktadır.

Yukarıda kaynakları belirtilen enerji tüketimleri GJ'e çevrilerek Doğrudan ve Dolaylı Enerji Tüketimleri olarak raporlanmaktadır. Tüm enerji türlerinin tüketim miktarları enerji birim çevirme faktörleri yardımıyla GJ'e dönüştürülmektedir.

Sera Gazı Emisyonları

kg. CO ₂ /yıl	2014	2015
Kapsam 1	145.045.791	155.459.916
Kapsam 2	104.187.482	107.313.700

Doğrudan ve Dolaylı Enerji Sera Gazı Emisyonları, ISO 14064 Bölüm 1'e göre hesaplanmıştır. Hesaplamalara ISO 14064'te geçen sera gazları (CO₂, CH₄, N₂O, HFC'ler, PFC'ler, SF₆) dahil edilmiş olup, biyogenik emisyon yoktur. Hesaplamalarda temel yıl (baz yıl) seçimi her bir şirket için farklılık göstermekle beraber, 2010 veya 2011 olarak seçilmiştir. Baz yıl seçimleri işletmelerin ideal düzenlerine yakın şartlarda çalıştıkları yıllar olarak seçilmiştir. Emisyon faktörleri ise yurt içi kurumlarının yıllık raporlarından (TEİAŞ gibi) veya IPCC veya UNFCC gibi uluslararası kuruluşların yıllık ülke raporlarından alınmıştır. Emisyonlar için tercih edilen konsolidasyon yaklaşımı idari kontrol yaklaşımıdır.

Atık Yönetimi

Verimli kaynak kullanımında etkili çözümlerin başında başarılı bir atık yönetimi ve geri dönüşüm gelmektedir. Tüm yaşam döngüsünde en az atık üretecek ve çevreye en az zararı verecek ambalaj malzemelerini kullanan Topluluğumuz şirketleri, endüstriyel atıkların geri dönüşümü konusunda inovatif çalışmalarını sürdürmekte ve uygulamalarını sürekli güncellemektedir. Organizasyonumuzun tamamında atık yönetimine ilişkin olarak eğitimler verilmekte ve paydaşlarımızla kurduğumuz iş birlikleri geliştirilmektedir.

Şirketlerimizin birçoğu, ambalaj atıklarının toplanması ve geri kazanımı konusunda, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından onaylanmış ve sözleşmeler çerçevesinde hazırlanarak Bakanlığa sunulan ambalaj atıkları yönetim planını izleyen lisanslı kuruluşlarla iş birliği içindedir.

Pınar Su'nun da kurucu üyeleri arasında yer aldığı Çevre Koruma ve Ambalaj Atıklarını Değerlendirme Vakfı (ÇEVKO) iş birliği içinde olduğumuz kuruluşlar arasındadır. Topluluğumuz toplumda geri kazanım ve dönüşüm kültürünün yaygınlaştırılması, sorumlu tüketim alışkanlıklarının geliştirilmesi için ÇEVKO ile birlikte çalışmalarını sürdürmektedir.

Yıllara Göre Geri Kazanım Miktarı (%)

Ambalaj Türü	2014	2015	2016*
Kağıt-Karton	44	48	52
Plastik	44	48	52
Cam	44	48	52
Metal	44	48	52
Ahşap	5	5	7

(*) Planlanan

Tehlikeli ve Değerlendirilebilir Atık Miktarları 2015

Kg	Tehlikeli	Değerlendirilebilir
Pınar Et	20.111	3.219.598
Çamlı Yem	3.550	289.805
Viking Kağıt*	35.630**	250.455
Pınar Süt	50.510	6.057.230
Dyo Boya	3.834.867	2.120.370
Dyo Matbaa M.	800.000	220.000

(*) Tehlikesiz ve Değerlendirilebilir Atık Çamur Miktarı 26.570.150 kg

(**) Değerlendirilebilir ve geri dönüştürülebilir tehlikeli atıklar

Paydaş Görüşü

Okyar Yayalar,
ÇEVKO Vakfı Yönetim Kurulu Başkanı

Yaşar Topluluğu şirketlerinden Pınar Su ile iş birliğinizin boyutunu ve ne gibi çalışmalarda yer aldığınızı açıklar mısınız?

ÇEVKO Vakfı, Türkiye'de ambalaj atıklarının ekonomik ve düzenli geri kazanımı için sanayi, yerel yönetim ve tüketicilerin katkı ve katılımları ile sürdürülebilir bir geri kazanım sisteminin kurulmasına katkıda bulunmak amacıyla, 1 Kasım 1991'de aralarında Pınar Su'nun da yer aldığı ülkemizin önde gelen 14 sanayi kuruluşunun girişimi ile kurulmuş, kar amacı gütmeyen bir vakıftır.

1991'de 14 üye ile yola çıkan ÇEVKO Vakfı, Türkiye'nin AB'ye uyumu sürecinde 2005 yılında yayımlanan "Ambalaj ve Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği" çerçevesinde Çevre ve Şehircilik Bakanlığı tarafından Yetkilendirilmiş Kuruluş ilan edilmiştir. 2005 yılından itibaren ambalajlı ürün piyasaya süren firmalar, ambalaj atıklarının geri kazanımı için ÇEVKO Vakfı'na yükümlülüklerini devretmeye başlamıştır.

Vakfımız, faaliyetlerini 2011 yılı Ağustos ayında yeni hali ile yürürlüğe giren "Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği"nde belirlenen yükümlülükler çerçevesinde hali hazırda 2.000'e yakın piyasaya süren firma ile sürdürmektedir.

2005 yılından bugüne kadar da ÇEVKO Vakfı, Pınar Su'nun ilgili yönetmeliklerden doğan yükümlülüklerini karşılıklı imzaladıkları sözleşme ile devralmakta ve Bakanlık nezdinde bu yükümlülükleri yerine getirmektedir.

Bu çalışmaların toplum üzerindeki etkisini kısaca değerlendirir misiniz?

ÇEVKO Vakfı, üstlenmiş olduğu yükümlülükleri yerine getirmek için iletişim, tüketici bilinçlendirme ve eğitim çalışmaları düzenlemektedir. Yerel yönetimler ve lisanslı firmalarla birlikte ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanarak değerlendirilmesine yönelik uygulamalar içinde yer almaktadır. Toplanan atıkların değerlendirilmesi ile ilgili geri kazanım sektörünün oluşturulmasında rol üstlenmekte, tüketicilerin ve özellikle ilköğretim öğrencilerinin geri kazanım konusunda bilinçlendirilmesi için eğitim etkinliklerinde bulunmaktadır. Bu sayede ÇEVKO Vakfı, sistemin geliştirilmesi ve sürdürülebilir olması aşamasında önemli bir boşluğu doldurmaktadır.

Pınar Su'nun çevreye ve topluma yaptığı katkıları nasıl buluyorsunuz? Bir kurumsal vatandaş olarak Pınar Su'yu değerlendirir misiniz?

Pınar Su, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yayımlanmış yönetmelikler çerçevesinde üzerine düşen tüm yükümlülüklerini yerine getiren, çevre ile ilgili tüm sorumluluklarının bilincinde, ambalaj atıklarının geri kazanımı sisteminin gelişmesi için sisteme kaynak aktaran Türkiye'nin önde gelen sorumluluk sahibi sanayi firmalarından biridir.

Geri Kazanılan Atıklarla Yaratılan Çevresel Fayda

Toplumumuz şirketlerinin ÇEVKO iş birliği ile geri kazanımını sağladığı cam, metal, plastik, kompozit ve kağıt/karton türü ambalaj atıklarının miktarı ve yarattığı çevresel fayda* aşağıda belirtilmiştir.

Malzemeler	Ağaç	Elektrik	Depolama	Fosil Yakıt	Su
Şirket	Kağıt Karton, Plastik Ağırlıklı, Ahşap	Alüminyum, Çelik-Teneke, Kağıt Karton, Cam, Metal Ağırlıklı, Plastik Ağırlıklı, Plastik	Tüm Malzemeler	Plastik	Kağıt Karton, Plastik Ağırlıklı
Dyo Boya	9,818 ağacın kesilmesi önlendi. 9 dönüm orman arazisi	3,007,392 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 1,089 ailenin yıllık elektrik tüketimi	7,446 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 1 futbol sahası büyüklüğünde alan	118,816 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 2,640 araç deposu	13,286,442 m ³ su tasarrufu sağlandı. 75 ailenin yıllık su tüketimi
Dyo Matbaa Mürekkepleri	1,270 ağacın kesilmesi önlendi. 1 dönüm orman arazisi	324,992 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 117 ailenin yıllık elektrik tüketimi	876 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 0 futbol sahası büyüklüğünde alan	6,016 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 133 araç deposu	1,784,068 m ³ su tasarrufu sağlandı. 10 ailenin yıllık su tüketimi
Viking Kağıt	38,998 ağacın kesilmesi önlendi. 38 dönüm orman arazisi	17,246,492 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 6,247 ailenin yıllık elektrik tüketimi	27,906 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 3 futbol sahası büyüklüğünde alan	1,021,216 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 22,693 araç deposu	59,647,874 m ³ su tasarrufu sağlandı. 340 ailenin yıllık su tüketimi

Ağaç	Elektrik	Depolama	Fosil Yakıt	Su
				

Malzemeler	Ağaç	Elektrik	Depolama	Fosil Yakıt	Su
Şirket	Kağıt Karton, Plastik Ağırlıklı, Ahşap	Alüminyum, Çelik-Teneke, Kağıt Karton, Cam, Metal Ağırlıklı, Plastik Ağırlıklı, Plastik	Tüm Malzemeler	Plastik	Kağıt Karton, Plastik Ağırlıklı
Pınar Süt	116,552 ağacın kesilmesi önlendi. 115 dönüm orman arazisi	72,664,538 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 26,325 ailenin yıllık elektrik tüketimi	184,728 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 25 futbol sahası büyüklüğünde alan	5,611,424 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 124,698 araç deposu	177,242,936 m ³ su tasarrufu sağlandı. 1,012 ailenin yıllık su tüketimi
Pınar Et	76,024 ağacın kesilmesi önlendi. 76 dönüm orman arazisi	22,420,400 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 8,122 ailenin yıllık elektrik tüketimi	49,710 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 6 futbol sahası büyüklüğünde alan	526,400 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 11,697 araç deposu	116,276,472 m ³ su tasarrufu sağlandı. 664 ailenin yıllık su tüketimi
Pınar Su	33,473 ağacın kesilmesi önlendi. 33 dönüm orman arazisi	95,919,204 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 34,750 ailenin yıllık elektrik tüketimi	132,954 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 18 futbol sahası büyüklüğünde alan	11,201,792 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 248,928 araç deposu	51,211,654 m ³ su tasarrufu sağlandı. 292 ailenin yıllık su tüketimi
Çamlı Yem	102 ağacın kesilmesi önlendi. 0 dönüm orman arazisi	5,180,782 kw/h elektrik tasarrufu sağlandı. 1,876 ailenin yıllık elektrik tüketimi	5,400 m ³ depolama sahası tasarrufu sağlandı. 0 futbol sahası büyüklüğünde alan	671,536 litre fosil yakıt tasarrufu sağlandı. 14,923 araç deposu	167,778 m ³ su tasarrufu sağlandı. 0 ailenin yıllık su tüketimi

* Tabloda verilen çevresel fayda 2010-Mayıs 2016 döneminde sağlanmıştır.

Şirketlerden İyi Örnekler ve Gelişmeler

Altın Yunus

Tesiste oluşan atıklar yerinde sınıflandırma ile ayrılmakta ve daha sonra Otel'de belirlenen alanlarda toplanmaktadır. Bu atıklar zaman içerisinde geri dönüşüm firmalarına verilmektedir. Tehlikeli atıklar yine aynı şekilde lisanslı firmalar aracılığı ile tesisten periyodik olarak uzaklaştırılmaktadır.

2015 yılı içerisinde toplam 105.346 m³ termal su denize tahliye edilmiştir. Termal su, deniz suyu özelliklerine sahip olduğu için suyu kirletmemektedir. Tesis kullanım suyu atık su arıtma tesisinde yeniden kullanıma kazandırıldığı için tahliye edilmemektedir. 2015 yılı içerisinde tesisimizde önemli ölçekte bir sızıntı olmamıştır.

Çamlı Yem

Çevre görevlisi tarafından atık oluşum noktalarında yerinde uygulamalı eğitimler verilmektedir. ISO 14001 sistemi kapsamında yapılan yönetim gözden geçirme toplantılarında atık oluşum miktarları değerlendirilmektedir ve önemli çevresel etkilere sahip noktalarda önleyici faaliyetler başlatılmaktadır.

Yem İşletmesi'nde İZSU kanalı, Bitki Besleme İşletmesi'nde vidanjör ile İZSU kanalı, Süt Besi İşletmesi'nde vidanjör ile MAS-Kİ kanalı, Kanatlı İşletmesi'nde vidanjör ile İZSU kanalı kullanılarak; Deniz İşletmesi'nde ise denize deşarj ile su tahliyesi gerçekleştirilmektedir. Su tahliyesinden belirgin ölçüde etkilenen bir su kitlesi bulunmamaktadır. 2015 yılı içerisinde Çamlı Yem faaliyetlerinde çevreye önemli ölçüde zarar verecek sızıntı ve döküntü yaşanmamıştır.

Dyo Boya

Tüm fabrikalar için, atık su tahliyesi organize sanayi bölgelerinin atık su arıtma tesislerine yapılmaktadır. Atık su deşarj edilmeden önce ön arıtmaya tabi tutulmaktadır. KOİ, AKM ve pH değerlerinde uygunluk aranmakta, bununla ilgili aylık olarak OSB'nin hazırlamış olduğu rapor bulunmaktadır. Su tahliyesinden belirgin ölçüde etkilenen bir su kitlesi bulunmamaktadır. 2015'te tesislerimizde önemli ölçekte bir sızıntı olmamıştır.

Dyo Boya, atık yönetimini Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nca yayımlanan yönetmeliklere göre gerçekleştirmektedir. Her bir atık cinsi için bertaraf yöntemi ilgili yönetmeliklerde belirtilmektedir.

Pınar Et

Paketleme hatlarının modernizasyonu, teknolojik firesi daha az paketleme makinelerinin kullanılması ve paketleme makinesi operatörlerinin konuyla ilgili eğitilmesi ile plastik atık fire oranları azaltılmıştır. Beyaz et bölümünde plastik atık fire oranı 2014 yılında %0,14 iken 2015 yılında %0,03'e; ileri işlenmiş ürünler bölümünde %2,34'ten %1,60'a ve et mamul paketleme bölümünde ise %2,42'den %1,68'e indirilmiştir.

Pınar Et, üretim süreçlerinden çıkan atıkların toplanmasını ve ayrıştırılmasını kolaylaştırmak üzere fabrikalarına, çeşitlerine göre atık toplama konteynırları yerleştirmiştir. Fabrika genelinde, geri dönüşebilir tüm atıklar kaynağında ayrıştırılmaktadır.

Her 10 atık pil getiren çalışan adına 1 fidan dikilmeye devam edilmektedir. 2015 yılında toplanan atık piller sayesinde Orman Bölge Müdürlüğü aracılığıyla 386 adet fidan dikilmiştir.

Kemalpaşa Tesisinde tüm üretim proseslerinde kullanılan sular 2.500 m³/gün kapasiteli Atık Su Arıtma Tesisinde alıcı ortam deşarj standartlarına göre arıtmakta ve alıcı ortama (Nif Çayı) deşarj edilmektedir. Kullanılan arıtma yöntemi, fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtmadır. Işıkkent Tesisinde ise, ön arıtmadan geçirilen atık sular İZSU kanalına deşarj edilmekte, arıtma yöntemi olarak fiziksel ve kimyasal arıtma yöntemi kullanılmaktadır. Aranan su çıkış kalite referans değerlerine göre hareket edilmektedir. Atık sular başka bir kuruluş tarafından kullanılmaktadır. 2015 yılı içerisinde tesisimizde kayıt edilen herhangi bir sızıntı olmamıştır.

Pınar Su

PET şişe ürünlerimizde yer alan "Daha hafif şişe, ağırlığı %... azaltılmıştır" ikonunda belirtilen oranlar çerçevesinde ambalaj ağırlıklarımız;

0,33 lt ürünlerimizde %23,

0,5 lt ürünlerimizde %26,

1,5 lt ürünlerimizde %18 ve

5 lt ürünlerimizde %12

olacak şekilde azaltılmıştır.

Pınar Süt

Pınar Süt Şanlıurfa Fabrikasında 2015 yılında arıtma tesisi kurulmuş ve işletilmeye başlanmıştır.

Pınar Süt fabrikalarında oluşan atık sular; evsel ve proses kaynaklı olarak ayrılmaktadır. İlgili organize sanayi bölgelerinden alınan deşarj izin belgesi gereği; evsel atık sular OSB deşarj noktasına, proses atık suları ise fabrikalar içerisinde bulunan atık su arıtma tesislerinde ön arıtım yapıldıktan sonra OSB arıtma tesislerine deşarj edilmektedir. Yağmur suları ayrıca yağmur suyu rögarlarında toplanarak OSB yağmur hattı bağlantılarına deşarj edilmektedir.

Viking Kağıt

2015 yılında Deink Tesisinde 29.000 ton hurda kağıt işlenerek ekonomiye kazandırılmıştır. Bu miktardaki hurda kağıdın ağaç karşılığı ise 290.000 adettir.

Su Kirliliği Kontrolü Yönetmeliği'nde yapılan değişikliklerle atık su sektör kriterleri değiştirilmiştir. Daha önce Viking Kağıt'ın atık suyu sadece 3 parametre ile analiz edilirken, kontrol edilen parametre sayısı 9'a çıkmıştır.

Viking Kağıt'ın arıtma tesisi 1995 yılından beri faaliyet göstermektedir ve fiziksel, kimyasal, biyolojik arıtma ünitelerini içeren aerobik arıtma tekniğine göre çalışmaktadır. Arıtma tesisinden deşarj edilen su Güzelhisar Deresi'ne varmaktadır. 2015'te önemli ölçekte sızıntı ya da döküntü oluşturan bir durum yaşanmamıştır.

GRI G4 İçerik Endeksi

GENEL STANDART GÖSTERGELER			
Genel Standart Göstergeler	Başlıklar	Sayfa Numaraları	Dış Denetim
STRATEJİ ve ANALİZ			
G4-1	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, İcra Başkanı'nın Mesajı	2-3	Yapılmadı
KURUMSAL PROFİL			
G4-3	Rapor Hakkında	4	Yapılmadı
G4-4	Kısaca Yaşar Topluluğu, Kurumsal Profil	8, 10-11	Yapılmadı
G4-5	Kısaca Yaşar Topluluğu, Kurumsal Profil	8, 10-11	Yapılmadı
G4-6	Kısaca Yaşar Topluluğu, Kurumsal Profil	4, 8, 10-11	Yapılmadı
G4-7	Kısaca Yaşar Topluluğu, Kurumsal Profil	8, 10-11	Yapılmadı
G4-8	Kısaca Yaşar Topluluğu, Kurumsal Profil	8, 10-11	Yapılmadı
G4-9	Ekonomik Performans, Çalışanların Profili	16-17, 56-57	Yapılmadı
G4-10	Çalışanların Profili	56-62	Yapılmadı
G4-11	Çalışanların Profili, Uygun Çalışma Koşulları/Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi	57, 64	Yapılmadı
G4-12	İş Ortaklarına İyi Bakmak	74-79	Yapılmadı
G4-13	Kurumsal Profil, 2015 Yılındaki Önemli Gelişmeler, Ekonomik Performans, Kurumsal Yönetim, İş Ortaklarına İyi Bakmak	10-12, 16-17, 24-25, 74-79	Yapılmadı
G4-14	Etik ve Uyum, Risk Yönetimi	24-27	Yapılmadı
G4-15	Sürdürülebilirlik Yönetimi	18-19	Yapılmadı
G4-16	Üyelikler	22-23	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONULAR ve SINIRLAR			
G4-17	Rapor Hakkında, http://www.yasar.com.tr/	4	Yapılmadı
G4-18	Rapor Hakkında, Sürdürülebilirlik Öncelikleri	4, 5-7	Yapılmadı
G4-19	Sürdürülebilirlik Öncelikleri	5-7	Yapılmadı
G4-20	Sürdürülebilirlik Öncelikleri	5-7	Yapılmadı
G4-21	Sürdürülebilirlik Öncelikleri	5-7	Yapılmadı
G4-22		Yeniden düzenlenen bir beyan olmamıştır.	Yapılmadı
G4-23	Sürdürülebilirlik Öncelikleri	5-7	Yapılmadı
PAYDAŞ KATILIMI			
G4-24	Paydaş Diyalogu, Sürdürülebilirlik Öncelikleri	20-21, 5-7	Yapılmadı
G4-25	Paydaş Diyalogu, Sürdürülebilirlik Öncelikleri	20-21, 5-7	Yapılmadı
G4-26	Paydaş Diyalogu, Sürdürülebilirlik Öncelikleri	20-21, 5-7	Yapılmadı
G4-27	Rapor Hakkında, Sürdürülebilirlik Öncelikleri	4, 5-7	Yapılmadı
RAPOR PROFİLİ			
G4-28	Rapor Hakkında	4	Yapılmadı
G4-29	Yaşar 2014 Sürdürülebilirlik Raporu 4 Temmuz 2015 tarihinde yayımlanmıştır.		Yapılmadı
G4-30	Yıllık		Yapılmadı

G4-31	Rapor Hakkında		4	Yapılmadı
G4-32	Rapor Hakkında, GRI G4 İçerik Endeksi		4, 92-95	Yapılmadı
G4-33	Rapor Hakkında, GRI G4 İçerik Endeksi		4, 92-95	Yapılmadı
YÖNETİŞİM				
G4-34	Sürdürülebilirlik Yönetimi, Kurumsal Yönetim		18-19, 24-25	Yapılmadı
ETİK ve BÜTÜNLÜK				
G4-56	Misyonumuz ve Kurumsal Değerlerimiz, Etik ve Uyum		9, 24-26	Yapılmadı
ÖZEL STANDART GÖSTERGELER				
Yönetim Yaklaşımı (DMA) ve Göstergeler	Başlıklar	Raporlanmayan Bilgiler ve Açıklamaları	Sayfa Numaraları	Dış Denetim
KATEGORİ: EKONOMİK				
ÖNCELİKLİ KONU: EKONOMİK PERFORMANS				
G4-DMA	Ekonomik Performans, Yerel Ekonomiye Katkı, Toplumsal Yatırım Çalışmaları		16, 44, 46	Yapılmadı
G4-EC1	Ekonomik Performans, Toplumsal Yatırım Çalışmaları		16-17, 46-49	Yapılmadı
G4-EC2	Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı, İcra Başkanı'nın Mesajı, Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık, Çevre Yönetimi, Enerji ve İklim Değişikliği		2-3, 40-41, 82, 85-86	Yapılmadı
G4-EC7	2015 Yılındaki Önemli Gelişmeler, Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge, Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık/Üretici Destek Programları, Yerel Ekonomiye Katkı, Toplumsal Yatırım Çalışmaları		12, 34-39, 40-41, 44-45, 46-53	Yapılmadı
G4-EC8	2015 Yılındaki Önemli Gelişmeler, Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge, Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık/Üretici Destek Programları, Yerel Ekonomiye Katkı, Toplumsal Yatırım Çalışmaları, İş Ortaklarına İyi Bakmak		12, 34-39, 40-41, 44-45, 46-53, 74-79	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: SATIN ALMA UYGULAMALARI				
G4-DMA	Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge, Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık, Hayvan Refahı, İş Ortaklarına İyi Bakmak		34-39, 40-43, 74-79	Yapılmadı
FP-2	Yönetim Sistemleri, Hayvan Refahı		36-37, 42-43	Yapılmadı
KATEGORİ: ÇEVRESEL				
ÖNCELİKLİ KONU: ENERJİ				
G4-DMA	Çevre Yönetimi, Çevre Hedeflerimiz, Enerji ve İklim Değişikliği		82, 85-86	Yapılmadı
G4-EN3	Enerji ve İklim Değişikliği		85-86	Yapılmadı
G4-EN4	Enerji ve İklim Değişikliği		85-86	Yapılmadı
G4-EN6	Çevre Hedeflerimiz, Enerji ve İklim Değişikliği		82, 85-86	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: SU				
G4-DMA	Çevre Yönetimi, Çevre Hedeflerimiz, Su Yönetimi		82, 83-84	Yapılmadı
G4-EN8	Su Yönetimi		83-84	Yapılmadı
G4-EN9	Su Yönetimi		83-84	Yapılmadı
G4-EN10	Su Yönetimi		83-84	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: EMİSYONLAR				
G4-DMA	Çevre Yönetimi, Çevre Hedeflerimiz, Enerji ve İklim Değişikliği		82, 85-86	Yapılmadı

G4-EN15	Enerji ve İklim Değişikliği		85-86	Yapılmadı
G4-EN16	Enerji ve İklim Değişikliği		85-86	Yapılmadı
G4-EN19	Enerji ve İklim Değişikliği		85-86	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: ATIKLAR				
G4-DMA	Çevre Yönetimi, Çevre Hedeflerimiz, Atık Yönetimi		82, 86-91	Yapılmadı
G4-EN22	Atık Yönetimi	Kalite ve varış yeri belirtilmiş, hacim belirtilmemiştir.	86-91	Yapılmadı
G4-EN23	Atık Yönetimi		86-91	Yapılmadı
G4-EN24	Atık Yönetimi		86-91	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: TEDARİKÇİLERİN ÇEVRESEL DEĞERLENDİRMESİ				
G4-DMA	İş Ortaklarına İyi Bakmak		74-79	Yapılmadı
G4-EN33	İş Ortaklarına İyi Bakmak		74-79	Yapılmadı
KATEGORİ: SOSYAL				
ALT-KATEGORİ: İŞ GÜCÜ UYGULAMALARI ve İNSANA YAKIŞIR İŞ				
ÖNCELİKLİ KONU: İSTİHDAM				
G4-DMA	Çalışanlara İyi Bakmak		56, 63-68	Yapılmadı
G4-LA1	Çalışanların Profili		57-58	Yapılmadı
G4-LA2	Çalışanlara Sunulan Haklar, Çalışanların Profili		65, 59	Yapılmadı
G4-LA3	Çalışanların Profili		59	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: İŞ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ				
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği		69-71	Yapılmadı
G4-LA5	İş Sağlığı ve Güvenliği, İSG Kurulları		69-71	Yapılmadı
G4-LA6	İş Kazaları ve Kayıp Günler		70	Yapılmadı
G4-LA7	İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Kazaları ve Kayıp Günler		69-71	Yapılmadı
G4-LA8	İş Sağlığı ve Güvenliği		69	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: EĞİTİM ve ÖĞRETİM				
G4-DMA	Çalışan Gelişimi		66-68	Yapılmadı
G4-LA9	Eğitim ve Gelişim Faaliyetleri		66-68	Yapılmadı
G4-LA10	Çalışan Gelişimi		66-68	Yapılmadı
G4-LA11	Çalışan Gelişimi		66-68	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: ÇEŞİTLİLİK ve FIRSAT EŞİTLİĞİ				
G4-DMA	Çalışan Hakları, Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama		63-64	Yapılmadı
G4-LA12	Çalışanların Profili		59	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: TEDARİKÇİLERİN İŞ GÜCÜ UYGULAMALARI KONUSUNDA DEĞERLENDİRİLMESİ				
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Ortaklarına İyi Bakmak		69-71, 74-79	Yapılmadı
G4-LA15	İş Sağlığı ve Güvenliği, İş Ortaklarına İyi Bakmak		69-71, 74-79	Yapılmadı
ALT-KATEGORİ: İNSAN HAKLARI				
ÖNCELİKLİ KONU: YATIRIM				
G4-DMA	Etik ve Uyum		24-26	Yapılmadı
G4-HR2	İş Etiği		26	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: AYRIMCILIK YAPMAMA				
G4-DMA	Çalışan Hakları		63-64	Yapılmadı
G4-HR3	Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama		63	Yapılmadı

ÖNCELİKLİ KONU: ÖRGÜTLENME ve TOPLU SÖZLEŞME HAKKI				
G4-DMA	Çalışan Hakları, Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi		63-64	Yapılmadı
G4-HR4	Sendika ve Toplu İş Sözleşmesi, İş Ortaklarına İyi Bakmak		64, 74-79	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: İNSAN HAKLARI ŞİKAYET MEKANİZMALARI				
G4-DMA	İş Etiği, Çalışan Hakları		26, 63-64	Yapılmadı
G4-HR12	İş Etiği, Çalışan Hakları, Fırsat Eşitliği ve Ayrımcılık Yapmama, Zorla Çalıştırma ve Angarya		26, 63-64	Yapılmadı
ALT-KATEGORİ: TOPLUM				
ÖNCELİKLİ KONU: YOLSUZLUKLA MÜCADELE				
G4-DMA	Etik ve Uyum, Yolsuzlukla Mücadele		24-26	Yapılmadı
G4-SO3	Yolsuzlukla Mücadele		26	Yapılmadı
G4-SO5	Yolsuzlukla Mücadele		26	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: REKABETİ KISITLAYAN DAVRANIŞLAR				
G4-DMA	Etik ve Uyum, Yolsuzlukla Mücadele		24-26	Yapılmadı
G4-SO7	Yolsuzlukla Mücadele		26	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: HAYVAN REFAHI				
G4-DMA	Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık, Hayvan Refahı		40-43	Yapılmadı
FP-9	Hayvan Refahı		42-43	Yapılmadı
FP-10	Hayvan Refahı		42-43	Yapılmadı
FP-11	Hayvan Refahı		42-43	Yapılmadı
FP-12	Hayvan Refahı		42-43	Yapılmadı
FP-13	Hayvan Refahı		42-43	Yapılmadı
ALT-KATEGORİ: ÜRÜN SORUMLULUĞU				
ÖNCELİKLİ KONU: MÜŞTERİ SAĞLIĞI ve GÜVENLİĞİ				
G4-DMA	Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği, Kalite, İnovasyon ve Ar-Ge		30-33, 34-39	Yapılmadı
G4-PR1	Yönetim Sistemleri		36-37	Yapılmadı
G4-PR2	Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği		30	Yapılmadı
FP-5	Yönetim Sistemleri, Sürdürülebilir Tarım ve Hayvancılık		36-37, 40-43	Yapılmadı
FP-6	Sağlıklı Gıda Ürünlerine Erişimin Arttırılması	Veriye ulaşma güçlüğü ve özel bilgi olması nedeniyle yüzde bilgisi verilmemiştir.	31	Yapılmadı
FP-7	Sağlıklı Gıda Ürünlerine Erişimin Arttırılması		31	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: ÜRÜN ve HİZMET ETİKETLEMESİ				
G4-DMA	Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği		30-33	Yapılmadı
G4-PR3	Müşteri ve Tüketici Bilgilendirmesi ve Etik Pazarlama		32	Yapılmadı
G4-PR4	Müşteri ve Tüketici Bilgilendirmesi ve Etik Pazarlama		32	Yapılmadı
G4-PR5	Müşteri ve Tüketici Memnuniyeti		32-33	Yapılmadı
ÖNCELİKLİ KONU: PAZARLAMA İLETİŞİMİ				
G4-DMA	Tüketici/Müşteri Sağlığı ve Güvenliği		30-33	Yapılmadı
G4-PR7	Müşteri ve Tüketici Bilgilendirmesi ve Etik Pazarlama		32	Yapılmadı

KİS İlkeleri

Konular	Küresel İlkeler	Sayfa Numaraları
İnsan Hakları	İlke 1 - İş dünyası ilan edilmiş insan haklarını desteklemeli ve bu haklara saygı duymalıdır.	2-3, 8, 18-19
	İlke 2 - İş dünyası, insan hakları ihlallerinin suç ortağı olmamalıdır.	
Çalışma Standartları	İlke 3 - İş dünyası, çalışanların sendikalaşma ve toplu müzakere özgürlüğünü desteklemelidir.	63-64, 69, 74
	İlke 4 - Her türlü zorla ve zorunlu çalıştırmaya son verilmelidir.	
	İlke 5 - Her türlü çocuk işçiliğine son verilmelidir.	
	İlke 6 - İşe alma ve çalışma süreçlerinde ayrımcılığa son verilmelidir.	
Çevre	İlke 7 - İş dünyası çevre sorunlarına karşı ihtiyati yaklaşımları desteklemelidir.	82-91
	İlke 8 - İş dünyası çevreye yönelik sorumluluğu arttıracak her türlü faaliyete ve oluşuma destek vermelidir.	
	İlke 9 - Çevre dostu teknolojilerin gelişmesi ve yaygınlaştırılması özendirilmelidir.	
Yolsuzluk Karşıtlığı	İlke 10 - İş dünyası rüşvet ve haraç dahil her türlü yolsuzlukla mücadele etmelidir.	26

Yaşar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve Rapor'un kapsadığı döneme ait doğru ve güvenilir olduğuna inanılan bilgi ve kaynaklar kullanılmıştır. Bu Rapor'da yer alan içerik herhangi bir beyan, garanti veya taahhüt olarak yorumlanamayacağı gibi, bu içeriğin eksiksiz ve değişmez olduğu garanti edilmemektedir.

Bu Rapor'un her hakkı Yaşar Holding A.Ş.'ye aittir.

İçerik ve Raporlama Danışmanı

Mikado Sürdürülebilir Kalkınma Danışmanlığı
www.mikadoconsulting.com

daha iyi bir yaşam için

Yaşar Holding A.Ş.

Merkez

Şehit Fethi Bey Cad. No: 120

35210 İzmir

Tel: 0 (232) 495 00 00

Faks: 0 (232) 484 17 89 - 483 46 59

E-posta: info@yasar.com.tr

Web: www.yasar.com.tr

İstanbul Temsilcilik

Setüstü No: 23 Kabataş

34427 İstanbul

Tel: 0 (212) 251 46 40 (Pbx)

Faks: 0 (212) 244 42 00

E-posta: info@yasar.com.tr

Ankara Temsilcilik

Gazi Mustafa Kemal Bulvarı

Ali Suavi Sok. No: 11 Maltepe

06570 Ankara

Tel: 0 (312) 294 92 00 (Pbx)

Faks: 0 (312) 232 01 82 - 232 16 73

E-posta: info@yasar.com.tr

Yasar

daha iyi bir yaşam için

www.yasar.com.tr